

О'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR МАНКАМАСИНING QARORI

20 21 yil « 5 » aprel

№ 183

Toshkent sh.

Камбағал ва ишсиз фуқароларни касб-хунарга ўқитиш тизимини такомиллаштириш ҳамда меҳнат органлари фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Камбағал ва ишсиз фуқароларни тадбиркорликка жалб қилиш, уларнинг меҳнат фаоллигини ошириш ва касб-хунарга ўқитишга қаратилган ҳамда аҳоли бандлигини таъминлашга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2020 йил 11 августдаги ПҚ-4804-сон қарори ижросини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қиласди:

1. Белгилансинки, 2021 йил 10 апрелдан бошлаб:

а) Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги тизимида Ташкент шаҳри Яшнобод туманидаги банд бўлмаган аҳолига хизмат кўрсатувчи “Ишга марҳамат” мономаркази масъулияти чекланган жамияти Тошкент шаҳридаги “Ишга марҳамат” мономаркази давлат муассасаси этиб қайта ташкил этилади;

б) Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Камбағал ва ишсиз фуқароларни тадбиркорликка жалб қилиш, уларнинг меҳнат фаоллигини ошириш ва касб-хунарга ўқитишга қаратилган ҳамда аҳоли бандлигини таъминлашга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2020 йил 11 августдаги ПҚ-4804-сон қарорига (кейинги ўринларда – Қарор) мувофиқ Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда “Ишга марҳамат” мономарказлари давлат муассасалари шаклида ташкил этилади. Бунда:

Ташкент шаҳридаги “Ишга марҳамат” мономаркази бош муассаса сифатида Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ташкил этиладиган “Ишга марҳамат” мономарказларига ўқув-методик жиҳатдан раҳбарлик қиласди, улар томонидан аҳолига кўрсатилаётган хизматлар, жумладан, касб-хунарга, тадбиркорлик кўнікмаларига, хорижий тилларга ўқитиш, ички ва ташки меҳнат бозорида бандликка кўмаклашиш, касбий малакани баҳолаш бўйича фаолиятни мувофиқлаштиради;

“Ишга марҳамат” мономарказлари фаолиятини мувофиқлаштириш, шунингдек, улар учун касб-хунар, хорижий тиллар ҳамда тадбиркорлик кўнікмаларига ўқитиш бўйича ўқув-методик материалларни ишлаб чиқиши

мақсадида Тошкент шаҳридаги “Ишга марҳамат” мономаркази тузилмасида **10 та штат бирлигидан** иборат бўлган “Ишга марҳамат” мономарказлари фаолиятини мувофиқлаштириш ва ўқув-методик таъминлаш бошқармаси ташкил этилади.

2. Кўйидаги таълим муассасаларининг бино ва иншоотлари оператив бошқарув ҳуқуқи асосида Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигига **икки ҳафта муддатда** берилсин:

Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг Нукус коммунал хўжалиги ва хизмат кўрсатиш касб-хунар коллежининг бир қисми ва Ангор политехника касб-хунар коллежи;

Транспорт вазирлигининг Андижон транспорт ва хизмат кўрсатиш касб-хунар коллежининг бир қисми;

Наманган вилояти ҳокимлиги оператив бошқарувидаги собиқ “Карбонам” масъулияти чекланган жамиятининг бино ва иншоотлари.

3. Қоракалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгashi, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари худудларда ташкил этилаётган аҳолини касб-хунарга ўқитиш масканларига берилаётган бино ва иншоотларни (ёки уларнинг бир қисмини) Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг касб-хунарга ўқитиш марказларига текин фойдаланиш учун ажратсин ҳамда зарур асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш чораларини кўрсин.

4. Кўйидагилар:

“Ишга марҳамат” мономарказларининг мақоми, мақсад ва вазифалари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари, фаолиятини ташкил этиш ҳамда молиялаштириш тартибини назарда тутувчи Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг “Ишга марҳамат” мономарказлари тўғрисидаги низом 1-иловага мувофиқ;

касб-хунарга ўқитиш марказлари мақоми, мақсади ва асосий вазифалари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари, фаолиятини ташкил этиш ва бошқариш, шунингдек, уларни молиялаштириш тартибини назарда тутувчи Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг касб-хунарга ўқитиш марказлари тўғрисидаги низом 2-иловага мувофиқ;

ишилиз ҳамда иш қидираётган шахсларни меҳнат бозорининг жорий ва истиқболдаги эҳтиёjlари асосида касбга тайёрлаш ва қайта тайёрлаш, уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш тартибини назарда тутувчи **Ишилиз ва иш қидираётган шахсларни касбга тайёрлаш ва қайта тайёрлаш, уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш тартиби тўғрисидаги низом 3-иловага мувофиқ;**

нодавлат касб-хунарга ўқитиш муассасаларининг аҳоли бандлигини таъминлашда иштирокини қўллаб-куватлаш тартибини назарда тутувчи

“Энг яхши касбга тайёрлаш дастури” бўйича нодавлат таълим ташкилотлари ўртасида очик танлов ўtkазиш тартиби тўғрисидаги низом 4-иловага мувофиқ тасдиқлансан.

5. “Ишга марҳамат” мономарказлари ва касб-хунарга ўқитиши марказларини сақлаш, қайта таъмирлаш, асбоб-ускуна ва жиҳозлар билан таъминлаш ҳамда ўқитувчи ва ишлаб чиқариш таълим усталарининг иш ҳақларини тўлаш учун Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармасига Инқирозга қарши курашиш жамғармасидан 2020 йил учун ажратиладиган маблағларга қўшимча равища 150 млрд сўм маблағ ажратилганлиги инобатга олинсан.

Белгилаб қўйилсанки:

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг “Ягона буюртмачи хизмати” инжинииринг компаниялари “Ишга марҳамат” мономарказлари ва касб-хунарга ўқитиши марказларини қуриш, реконструкция ва капитал таъмирлаш ишлари буюртмачиси ҳисобланади, шунингдек қурилиш, реконструкция ва таъмирлаш ишлари қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади;

“Ишга марҳамат” мономарказлари ўкув жараёнида фойдаланиши учун асбоб-ускуна ва жиҳозлар Ишчи касбларни оммалаштириш ва ривожлантириш ассоциацияси (WorldSkills Uzbekistan) талаблари асосида (WorldSkills стандартлари асосида) белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги томонидан харид қилинади.

6. Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги 2021 йил августга қадар Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан “Энг яхши касбга тайёрлаш дастури” бўйича нодавлат таълим ташкилотлари ўртасида ўtkазиладиган очик танловларни шаффоффлик ва холислик тамойилларига асосан баҳолаш, грантлар ижросини мониторинг қилиш ҳамда натижадорлигини аниқлашни “онлайн” режимда амалга ошириш имконини берувчи электрон дастурий таъминот ишлаб чиқилишини таъминласин.

Бунда “Энг яхши касбга тайёрлаш дастури” бўйича нодавлат таълим ташкилотлари ўртасида очик танлов ўtkазиш ишлари ушбу қарор билан ташкил этилган Камбағал ва ишсиз фуқароларни касб-хунарга ўргатиш ва уларнинг меҳнат фаоллигини ошириш бўйича республика ишчи гурӯҳи томонидан мувофиқлаштирилади.

Белгилансинки:

танлов ташкилотчилари танлов ғолиблари аниқлангандан кейин уч кун муддатда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари танлов ғолибларини улар томонидан бино ва иншоотга зарурат бўлган тақдирда, ўн беш кун муддатда ижара тўловлари бевосита

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари танлов ғолибларини улар томонидан бино ва иншоотга зарурат бўлган тақдирда, ўн беш кун муддатда ижара тўловлари бевосита

тандов ғолиби томонидан тўланиши шарти билан мақбул шарт-шароитларга эга бинолар билан таъминлаш чораларини кўради;

тандов ғолибларига грант ажратиш билан боғлиқ харажатлар Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси ҳисобидан молиялаштирилади.

7. Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг қуидагилар тўғрисидаги таклифлари маъқуллансин:

а) жамоат ишларида, шунингдек, бандликни таъминлаш бўйича субсидия ажратилишида шаффофликни таъминлаш, суистеъмолликларнинг олдини олиш мақсадида жамоат ишларида иштирок этаётган ва бандликни рағбатлантирувчи субсидиялар ажратилаётган фуқароларнинг биометрик авторизация ҳамда GPS-треккинг тизимларини жорий этиш;

б) меҳнат органларига мурожаат этаётган, айниқса, ишсиз ёшлар ва хотин-қизлар, чет элдан қайтиб келаётган меҳнат мигрантларини меҳнат бозорига мослаштириш (реинтеграция қилиш), жумладан, улар билан якка тартибда суҳбатлар ўтказиш асосида ижтимоий, психологик ва бошқа синаб кўриш усусларидан фойдаланган ҳолда ҳар бир шахснинг соғлигини, касбий қизиқишини, қобилиятини, шахсий хусусиятларини ўрганиб, касб-хунарга мойиллигини аниқлаш, иш берувчи билан суҳбатга тайёрлаш, меҳнат жамоасида ишлаш кўникмаларига ўргатиш, меҳнат фаоллигини оширишга рағбатлантириш мақсадида аутсорсинг шартларида **психолог мутахассисларни** жалб этиш;

психолог мутахассислар меҳнатига Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан ҳақ тўлаш;

в) **2021 йил 1 майга қадар** аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказларини ишга жойлаштиришга йўлланма берилаётган ишсизларнинг электрон анкетаси ва шахсий резюмесини шакллантириш мақсадида зарур жиҳоз ва мосламалар (ракамли фотокамера ва планшет) билан таъминлаш;

г) мазкур банднинг “а” ва “в” кичик бандларида назарда тутилган жиҳоз ва мосламаларни харид қилиш билан боғлиқ харажатларни Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан амалга ошириш.

8. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ:

худудда вақтинча турган жойи бўйича рўйхатга олинган ҳамда вақтинча яшаш жойига эга бўлган фуқаролар ушбу худудда жойлашган меҳнат органи томонидан қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда иш қидираётган шахс сифатида рўйхатга олиниши мумкин. Бунда уларга қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда иш қидираётган шахсларга тақдим этиладиган барча бандлик хизматлари тури ва шаклидан қатъи назар, кўрсатилади ҳамда унинг харажатлари хизмат кўрсатаётган меҳнат органларининг харажатлар сметасида Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармасининг мазкур мақсадлар учун назарда тутилган маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади;

мехнат органлари томонидан иш қидираётган шахс сифатида рўйхатга олинган вақтинча турган жойи бўйича рўйхатдаги ҳамда вақтинча яшаш жойига эга бўлган фуқароларни тадбиркорлик кўнікмалари ва хорижий тилларга ўқитиш, касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш қонунчилик ҳужжатлари ҳамда мазкур қарорда белгиланган тартибда амалга оширилади;

мехнат органлари томонидан иш қидираётган ва ишсиз шахс сифатида рўйхатга олинган шахсларни ишга жойлаштириш **5-иловага** мувофиқ шакллардаги ишга жойлаштиришга доир йўлланма ва ишга жойлашишга кўмаклашиш юзасидан мурожаатнома бериш орқали амалга оширилади.

9. Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги **2021 йил 1 майга** қадар меҳнат органлари томонидан аҳолига кўрсатилаётган хизматлар сифатини мониторинг қилиш мақсадида Вазирлик марказий аппарати ҳузурида аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказлари фаолиятини видеокузатув камералари ва “abkm.mehnat.uz” тизими орқали доимий назорат қилиш имконини берувчи **Ситуацион тезкор марказни ташкил** этсин. Бунда:

а) Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги тизимидағи “Меҳнат соҳасидаги лойиҳаларни бошқариш маркази” масъулияти чекланган жамияти **Ситуацион тезкор марказ** фаолиятини ташкил этиш ва юритиш учун масъул этиб белгилансин;

б) **Ситуацион тезкор марказни ташкил** этиш ва керакли ускуналарни харид қилиш Жаҳон банкининг “Ўзбекистонда ижтимоий ҳимоя тизимини мустаҳкамлаш” лойиҳаси доирасида жалб этилаётган кредитлар ҳисобидан амалга оширилсин;

в) куйидагилар **Ситуацион тезкор марказнинг** асосий мақсад ва вазифалари этиб белгилансин:

жисмоний ва юридик шахсларга бандлик соҳасида хизматлар кўрсатишида шаффоф тизимни яратиш;

аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказлари фаолияти самарадорлигини мониторинг қилиш;

соҳада юзага келиши мумкин бўлган коррупцияни келтириб чиқарувчи омиллар бўйича маълумотларни йиғиш, тизимлаштириш, жамлаш ва таҳлил қилиш;

аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказлари томонидан кўрсатилган хизматларни фуқаролар томонидан баҳолаш имкониятини яратиш.

10. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг **6-иловага** мувофиқ айrim қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда ўzlари қабул

қилган норматив-хуқуқий ҳужжатларни икки ой муддатда ушбу қарорга мувофиқлаштирун.

12. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Баш вазирининг молия-иқтисодиёт ва камбағалликни қисқартириш масалалари бўйича ўринbosари – иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазири Ж.А. Қўчқоров ҳамда Ўзбекистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири Н.Б. Хусанов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири

А.Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил “5” апре~~л~~даги 183-сон қарорига
1-илова

**Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги нинг “Ишга марҳамат”
мономарказлари тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг “Ишга марҳамат” мономарказлари (кейинги ўринларда – мономарказ) мақоми, мақсад ва вазифалари, хуқуқ ва мажбуриятлари, фаолиятини ташкил этиш тартибини белгилайди.

2. Мономарказлар ишсиз ва иш қидираётган шахсларга хизмат кўрсатувчи давлат муассасаси ҳисобланади.

Мономарказлар Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг (кейинги ўринларда – Вазирлик) Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридаги банд бўлмаган аҳолига хизмат кўрсатувчи мономарказлари тизимидан иборат.

3. Тошкент шаҳридаги “Ишга марҳамат” мономаркази бош муассаса сифатида Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ташкил этиладиган мономарказларга ўқув-методик жиҳатдан раҳбарлик қиласи, улар томонидан аҳолига кўрсатилаётган хизматлар, жумладан, касб-хунарга, тадбиркорлик кўнималарига, хорижий тилларга ўқитиш, касбий малакани баҳолаш бўйича фаолиятни мувофиқлаштиради.

4. Мономарказлар фаолиятини мувофиқлаштириш, шунингдек, улар учун касб-хунар, хорижий тиллар ҳамда тадбиркорлик кўнималарига ўқитиш бўйича ўқув-методик материаллар Тошкент шаҳридаги “Ишга марҳамат” мономаркази таркибидаги мономарказлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва ўқув-методик таъминлаш бошқармаси томонидан ишлаб чиқилади.

5. Мономарказларнинг ходимлари малакасини оширишни ташкил этиш Вазирлик тизимидағи меҳнат органлари ходимлари малакасини ошириш республика курсларида амалга оширилади. Бунда Тошкент шаҳридаги “Ишга марҳамат” мономаркази ходимлари малака ошириш жараёнига жалб этилади ва малака ошириш жараёнида амалиёт машғулотлари Тошкент шаҳридаги “Ишга марҳамат” мономарказида олиб борилади.

6. Мономарказлар ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишларига, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишларига, Вазирликнинг қарорларига, мазкур Низом ҳамда бошқа қонунчилик ҳужжатларига, шунингдек, ўз уставига амал қиласи.

7. Мономарказлар устави Вазирлик томонидан тасдиқланади.

8. Мономарказларни моддий-техник таъминлаш ва сақлаш харажатлари Ўзбекистон Республикаси Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси (кейинги ўринларда – Давлат жамғармаси) маблағлари, хўжалик фаолияти натижасида тушган маблағлар ва қонунчилик ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан молиялаштирилади.

9. Мономарказларнинг таркибий тузилмаси, штатлар жадвали, раҳбар, ўқитувчи ва бошқа ходимларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш тизими Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги томонидан Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда тасдиқланади. Бунда Тошкент шаҳар “Ишга марҳамат” мономарказининг амалдаги ходимлар меҳнатига ҳақ тўлаш тизими сақлаб қолинади ҳамда янгидан ташкил этилаётган “Ишга марҳамат” мономарказлари ходимларига ҳам татбиқ этилади.

10. Мономарказлар фаолияти худудий жиҳатдан тегишлилиги бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, вилоятлар бандлик бош бошқармалари томонидан мувофиқлаштирилади.

11. Мономарказларнинг ўкув-методик фаолияти Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги томонидан белгиланган тартибда мувофиқлаштирилади.

12. Мономарказлар юридик шахс ҳисобланади, ўзининг мустақил балансига, алоҳида мол-мулкига, Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири туширилган, номи давлат тилида ёзилган муҳрга, штампга, давлат намунасидаги бланкаларга, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг Ғазначилигида, шу жумладан, хорижий валпотадаги ва бошқа ҳисобваракларига, реквизитларига эга бўлади, ўз номидан шартномалар тузади, мулкий ёки шахсий номулкий ҳуқуқларни амалга оширади, юклangan мажбуриятларни бажаради ҳамда суд, арбитраж органларида даъвогар ва жавобгар бўлади.

2-боб. Мономарказларининг мақсадлари ва вазифалари

13. Мономарказларининг асосий мақсади ишсиз ва иш қидираётган шахсларни қасб-хунарга, тадбиркорликка ва хорижий тилларга ўқитиш, шунингдек, белгиланган тартибда хорижкга вақтинча ишга жойлашиш учун кетаётган фуқароларни олдиндан мослаштириш, шу жумладан, уларни қасб-хунар, тадбиркорлик ва чет тилларига ўқитишдан иборат.

14. Қуйидагилар мономарказларнинг асосий вазифалари ҳисобланади:

банд бўлмаган аҳолини сервис ва хизмат кўрсатиш, техника, умумқурилиш, қишлоқ хўжалиги соҳалари, рақамли технологиялар бўйича ҳамда ички ва ташқи меҳнат бозорида талаб юқори бўлган бошқа касбларга ўқитиш, қайта ўқитиш ва малакасини ошириш;

хорижий тилларга ўқитиш;

тадбиркорлик асослари ва молиявий саводхонликка ўқитиш;

ишчи касбларини ривожлантириш ва оммалаштириш;

хорижий иш берувчиларнинг талабларига асосан ишчи кучини тайёрлаш; касб фаолиятини амалга ошириш учун талаб қилинадиган билимлар, маҳорат, малака ва кўникмалар, шахсий ва касбий билим ва кўникмаларни баҳолаш;

хорижда вақтинча меҳнат фаолиятини амалга оширмоқчи бўлган фуқароларни касб-хунарга ва хорижий тилларга ўқитиш, улар билан олдиндан мослаштириш тадбирларини амалга ошириш, хорижда ишлаш учун талаб этиладиган ҳужжатларни расмийлаштиришда кўмаклашиш.

Ушбу вазифаларни бажариш учун мономарказлар томонидан хорижий тажрибага, касб-хунарга, тадбиркорлик кўникмаларига ва хорижий тилларга ўқитишнинг инновацион технологиялари жорий этиш, жумладан:

мономарказларда касб-хунарга ўқитиш жараёнига юқори малакали ўқитувчи ва ишлаб чиқариш таълим усталарини жалб этиш, зарур ҳолларда WorldSkills ва бошқа халқаро стандартларга асосан уларнинг малакасини ошириб боришни таъминлаш;

ищиз ва иш қидираётган шахсларни меҳнат бозорининг жорий ҳамда истиқболдаги эҳтиёжлари асосида қисқа муддатларда замонавий касбий кўникмаларга ўқитишнинг самарали инновацион дастурларини ишлаб чиқиш;

мономарказлар битиравчиларининг касбий малакасини миллий ва WorldSkills стандартлари асосида баҳолаш, шунингдек, баҳолашдан муваффақиятли ўтган битиравчиларга мамлакат худудида ва халқаро даражада тан олинадиган Skills паспорти берилишини йўлга қўйиш ва уларни Тасдиқланган малакага эга шахслар миллий реестрига ўрнатилган тартибда киритиш;

касб-хунарга ўқитиш ва билим ва кўникмаларни баҳолашга доир турли танловлар ўтказиш, WorldSkills стандартлари асосида ишчи касблар бўйича миллий ва минтақавий чемпионатларни ўтказиш;

таълим фаолиятини амалга ошириш хуқуқига эга бўлган, худудларнинг асосан қишлоқ ва чекка жойлари, чегара худудларини қамраб олган ҳолда ищиз ва иш қидираётган шахслар, айниқса, камбағал фуқаролар, ёшлар ва хотин-қизларни касб-хунарга, хорижий тиллар ёки тадбиркорлик кўникмаларига ўқитишни зиммасига олган, ўқув дастури ва қўлланмаларига эга, ўқиш жараёнида ахборот-коммуникация воситаларидан ва инновацион ўқитиш услубларидан кенг фойдаланадиган нодавлат касб-хунарга ўқитиш муассасалари билан ҳамкорлик қилиш;

банд бўлмаган аҳолини иш билан таъминлашга доир худудий ва тармок дастурларини амалга оширишда ўз ваколатлари доирасида иштирок этиш;

ўз ваколатлари доирасида халқаро ҳамкорликни йўлга қўйиш ва мустаҳкамлаш;

аҳолини мономарказларда касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш, тадбиркорлик асосларига ва хорижий

тилларга ўқитиши, билим ва кўникмаларни баҳолаш, ишга жойлаштиришга кўмаклашиш ва хорижга вақтинча ишга жойлашиш учун кетаётган фуқароларни тайёрлаш масалалари бўйича оммавий ахборот воситалари, ижтимоий тармоқларда мунтазам тарғибот-ташвиқот ва ахборот-тушунтириш тадбирлари амалга оширилади.

3-боб. Мономарказларнинг хуқуқ ва мажбуриятлари

15. Мономарказлар қуидаги хуқуқларга эга:

ўз номидан ваколати доирасида юридик ва жисмоний шахслар билан шартномалар, келишувлар ва бошқа хуқуқий ҳужжатлар тузиш;

қонунчилик ҳужжатари билан тақиқланмаган ва ушбу Низомга зид бўлмаган фаолият турларини амалга ошириш;

ўқитиши сифати, ўқитувчилар, ишлаб чиқариш таълими усталари, ходимларнинг бошқа тоифаларининг меҳнат фаолияти самарадорлигини ва рақобатбардошлигини ошириш, соҳага илғор меҳнат, ўқув-методик тажрибаларни жорий этиш мақсадида турли танловлар, тадбирлар, реклама фаолияти, оммавий-ахборот воситаларида кўрсатувлар, эшиттиришлар, чиқишилар ташкил қилиш;

бюджетдан ташқари маблағларни жалб қилиш мақсадида ўқув жараёнлари давомида тайёрланган маҳсулотларни (товар, иш, хизматларни) сотиш;

ўқув жараёнига хорижий мутахассисларни жалб этиш;

ўқувчиларга халқаро даражадаги сертификатни (гувоҳнома, диплом ва бошқа ҳужжатлар) бериш;

ўқув жараёнида ишлаб чиқарилган ярим тайёр, тайёр маҳсулотларни (товар, иш, хизматларни) ўз ҳудудида жойлашган кўргазмали павильонлар ва ярмаркалар ҳамда электрон тижорат орқали намойиш қилиш ва сотиш (тушган маблағларни ўқув жараёни учун зарур бўлган эҳтиёт қисмлар ва хомашё материалларини харид қилиш, ходимлар малакасини ошириш ва уларни рағбатлантириш учун сарфлашга йўналтириш шарти билан);

ўқитищдан тушадиган маблағлар ҳамда қонунчилик ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалардан тушган маблағларни аҳолига сифатли хизмат кўрсатиш бўйича моддий-техник базани ривожлантиришга ва ўқитиши жараёнини замонавий ўқув-техник воситалар, мебеллар билан жиҳозлашга, ходимларни ижтимоий ҳимоя қилишга ва уларнинг фаолият самарадорлигини оширишни рағбатлантиришга сарфлаш;

мономарказларда ҳудудий меҳнат органлари томонидан рўйхатга олинган ишсиз ва иш қидираётган шахслар, шунингдек, ўзини ўзи банд қилган шахслар ҳамда “labor-migration” дастурий мажмуасида рўйхатга олинган фуқароларни Давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан тадбиркорлик кўникмалари ва хорижий тилларга ўқитиши, касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш буюртмачи ҳамда ўқув маркази ўртасида

белгиланган тартибда тўғридан-тўғри шартномалар тузиш асосида амалга оширилади.

Давлат жамғармаси ва ўз маблағларидан самарали фойдаланиши ҳамда маблағ билан таъминлашнинг муқобил манбаларини, шу жумладан, ташкилотлар ўз маблағларини, ҳомий ҳайриялари, хорижий инвестицияларни жалб этиши мумкин.

Мономарказлар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

16. Мономарказлар:

қонунчилик ҳужжатлари, Вазирликнинг ҳужжатлари ва топширикларида белгиланган вазифаларни бажариши;

ищсиз ва камбағал аҳолида тадбиркорлик қўнималарини шакллантириш учун олти ойдан ошмайдиган ўқитишини ташкил этиши ҳамда тадбиркорлик қўнималарини шакллантириш борасида Бизнес ва тадбиркорлик олий мактаби билан ҳамкорликда фаолият олиб бориши;

фуқароларни илғор педагогик ва ахборот-коммуникация технологиялари, замонавий касб стандартлари, ўқув дастурлари, дарсликлар ва бошқа ўқув-методик материаллар асосида меҳнат бозорида талаб юқори бўлган касб-хунарга ўқитиши;

хорижий ташкилотлар билан ҳамкорликда ўқитувчилар ва муҳандис-усталар малакасини илғор хорижий тажрибалар асосида мунтазам ошириб бориши;

меҳнат муҳофазаси, техника хавфсизлиги ҳамда санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативлари талабларига жавоб берадиган ўқув ва меҳнат шароитларини яратиши мумкин.

Мономарказлар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятларни ҳам бажариши мумкин.

4-боб. Мономарказларни бошқариш

17. Мономарказга Ўзбекистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири томонидан (тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармалари бошликлари тавсиясига кўра) лавозимга тайинланадиган ва лавозимдан озод этиладиган директор раҳбарлик қиласи.

Мономарказ директорининг Ўзбекистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири томонидан лавозимга тайинланадиган ва лавозимдан озод этиладиган уч нафар ўринбосари, шу жумладан, бир нафар биринчи ўринбосари бўлади.

18. Директор:

мономарказ фаолиятига раҳбарлик қиласи ва зиммасига юкланган вазифалар бажарилиши учун шахсан жавоб беради;

Ўринбосарлари ваколатларини ўрнатилган тартибда белгилайди, улар ўртасида вазифаларни тақсимлайди, мономарказ таркибий бўлинмалари раҳбарлари ваколатларини, уларнинг фаолият учун жавобгарлигини белгилайди;

қонунчилик ҳужжатларига асосан мономарказ номидан иш олиб боради, барча ташкилотларда унинг вакили сифатида қатнашади, шартномалар тузади, ишончномалар беради;

мономарказ таркибий бўлинмалари тўғрисидаги низомларни тасдиқлайди;

мономарказ таркибий бўлинмалари раҳбарларини лавозимга тайинлайди ва лавозимидан озод қиласди;

мономарказ ўқитувчилари, муҳандис-усталари ва бошқа ходимлари билан меҳнат шартномаларини тузади ва бекор қиласди;

мономарказ ходимлари ва ўқувчилари учун бажарилиши мажбурий бўлган буйруқлар чиқаради ва кўрсатмалар беради;

мономарказнинг ташкилий ва молиявий фаолияти масалаларини ҳал қиласди;

мономарказнинг мол-мулкига эгалик қилиш, фойдаланиш ва тасарруф этиш бўйича қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда қарорлар қабул қиласди;

нодавлат касб-хунарга ўқитиш муассасаларини ташкил этаётган хусусий инвесторларга давлат ёрдами сифатида кўрсатиш мақсадида нодавлат касб-хунарга ўқитиш ташкилотларини ташкил этиш учун мономарказнинг бинолари ёки уларнинг бир қисмини, шунингдек, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тавсиясига кўра бўш турган бошқа бинолар ёки уларнинг бир қисмини оператив бошқарувга ёки узоқ муддатли имтиёзли ижарага беради;

мономарказнинг харажатлар сметасини тасдиқлайди;

меҳнат фаолиятида эришган ютуқлари учун асосий иш ҳақига устама ва қўшимча ҳақлар белгилаш орқали мономарказ ўқитувчилари, муҳандис-усталари ва бошқа ходимларини Давлат жамғармаси ҳамда бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан рағбатлантириш масалаларини ҳал этади;

меҳнат қонунчилигига асосан ходимларга жамоа шартномаси ва ички меҳнат тартиби қоидаларини бузганлиги учун интизомий жазо чораларини белгилайди.

5-боб. Мономарказларнинг тузилиши

19. Мономарказларининг ташкилий тузилмаси ва штатлар жадвали қонунчилик ҳужжатлари талаблари асосида ишлаб чиқилади, тасдиқланади ҳамда рўйхатдан ўтказилади.

20. Мономарказлар фаолиятига тааллуқли илмий ва ўқув-методик масалаларни кўриб чиқиш учун директор хузурида коллегиал орган ҳисобланган Ўқув-методик кенгаш (кейинги ўринларда – Кенгаш) ташкил этилади.

Кенгаш таркиби директор томонидан тасдиқланади. Директор Кенгаш раиси ҳисобланади. Кенгаш таркибига Вазирлик тизимининг тажрибали ходимлари, ҳамкор ташкилотларнинг мутасадди вакиллари, Мономарказ директори ўринbosарлари, таркибий бўлинмалари раҳбарлари, Кенгаш котиби, тажрибали ўқитувчилар ва муҳандис-усталар киради.

21. Кенгаш:

йиллик иш режасини ва бошқа тегишли ҳужжатларни тасдиқлади;

бюджетдан ташқари маблағлар тушуми ва сарф-харажат ҳисботларини кўриб чиқади;

ўқув-методик жараённи ташкил этиш, моддий-техник базадан унумли фойдаланиш масалаларини кўриб чиқади;

устахоналар, ўқув хоналари, бинолар ва жиҳозларнинг санитария-гиgienик ҳолати, техника хавфсизлиги ва меҳнатни муҳофаза қилиш, ходимлар саломатлигини ҳимоя қилиш масалаларини муҳокама қилади ва тегишли қарорлар қабул қиласди;

фуқароларни ўқишига қабул қилиш, касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш ҳамда касбий малакани баҳолаш жараёни, битирув малака имтиҳонларини топшириш ва касб-хунарга ўқитишни яқунлаш юзасидан тегишли бўлинмалар раҳбарлари, ўқитувчилар ва муҳандис-усталар ҳисботларини эшитади;

директор ўринbosарлари, таркибий бўлинмалар раҳбарлари, ўқитувчилар, муҳандис-усталар ва бошқа ходимлар фаолияти тўғрисидаги ахборотларни эшитади;

касб-хунарга ўқитишнинг илгор ўқув-методик, педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланишни татбиқ этиш чораларини кўради;

ўқувчиларни курсдан четлаштириш, ўқишига тиклаш, битирувчиларга ўқишини тамомлаганлик тўғрисидаги ҳужжатлар, шу жумладан, уларнинг дубликатини бериш масалаларини кўриб чиқади;

юқори малакали ўқитувчилар ва муҳандис-усталар иш тажрибасини ўрганиш ва оммалаштириш, уларни давлат мукофотларига тавсия этиш, ўқитувчиларга методик ёрдам кўрсатиш ишларини ташкил этади;

ўз ваколати доирасида ички ҳужжатларни тасдиқлаш ва уларнинг бажарилишини назорат қилиш ва мономарказлар фаолиятини тартибга солишининг бошқа масалаларини ҳал қиласди.

Кенгаш фаолияти масалалари мономарказ уставида белгиланади.

22. Мономарказлар таркибида касаба уюшмаси, Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи ва бошқа жамоатчилик тузилмалари ташкил этилиши мумкин.

6-боб. Мономарказларнинг фаолиятини ташкил этиш

1-§. Касб-хунарга, тадбиркорликка, хорижий тилларга ўқитиш

23. Мономарказда ҳудудий меҳнат органлари томонидан рўйхатга олинган ишсиз ва иш қидираётган шахслар, шунингдек, ўзини ўзи банд қилган шахслар ҳамда “labor-migration” дастурий мажмуасида рўйхатга олинган фуқароларни тадбиркорлик кўникмалари ва хорижий тилларга ўқитиш, касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш Давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан тўғридан-тўғри шартномага асосан бепул амалга оширилади.

24. Ушбу Низомнинг 23-бандида назарда тутилгандан ташқари шахсларни тадбиркорлик кўникмалари ва хорижий тилларга ўқитиш, касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш фуқароларнинг ўз маблағлари, буюртмачилар маблағлари ва қонунчилик ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилиши мумкин.

25. Касб-хунарга, тадбиркорликка, хорижий тилларга ўқитиш, қайта тайёрлаш ва малака ошириш йил давомида узлуксиз, ўқитиш жараёнини бошлаш эса гурухлар ўкувчилар билан тўлдирилиш ҳолатига кўра амалга оширилади. Ўқитиш режасида касб йўналишлари (касблар, мутахассисликлар, ихтисосликлар ёки малака турлари) ва бошқа зарур ўқитиш параметрлари кўрсатилади.

Ўқитиш режасининг асосий кўрсаткичлари (касбий йўналишлар ва билим ва кўникмаларни баҳолаш параметрлари бўйича) аҳолини касб-хунарга ўқитиш имкониятларидан хабардор қилиш, айниқса, аҳолининг ишсиз, банд бўлмаган ва камбағал тоифалари учун белгиланган иқтисодий-ижтимоий кафолатларни рўёбга чиқариш имкониятларини эҳтиёжманд фуқароларга етказиш мақсадларида мунтазам равишда оммавий ахборот воситалари орқали ва ижтимоий тармоқларда эълон қилиб борилади.

26. Касб-хунарга ўқитиш қўйидаги турлар бўйича амалга оширилади:

узоқ муддатли ўқитиш – ўкув жараёни ўттиз ҳафтадан қирқ ҳафтагача давом этади;

ўрта муддатли ўқитиш – ўкув жараёни беш ҳафтадан йигирма беш ҳафтагача давом этади;

қисқа муддатли ўқитиш – ўкув жараёни тўрт ҳафтагача давом этади;

ишлиб чиқаришда касб-хунарга ўқитиш – ўкув жараёни иш берувчидан бир вақтнинг ўзида олиб бориладиган меҳнат фаолияти билан бевосита боғлиқ бўлиб, бир нафар ўкувчи учун келгусида иш берувчидан ишга жойлаштирилган ҳолда касб-хунарга тайёрлашдан (стажировкадан) ўтиши йигирма беш ҳафтагача давом этади;

мақсадли ўқитиш – ўкув жараёни тўрт ҳафтагача давом этади.

Узоқ муддатли ва ўрта муддатли касб-хунарга ўқитиш мономарказ, иш берувчи, маҳаллий меҳнат органи ва ишсиз шахс ўртасида тузиладиган тўрт томонлама шартнома асосида амалга оширилади.

Агар ишсиз шахс ўқиши тугагач, жисмоний ва юридик шахслар учун иш ҳақини (мехнат даромадини) олишга қаратилган хизматларни кўрсатиш, ишларни бажариш бўйича меҳнат фаолиятини мустақил равишда амалга ошириш мажбуриятини ҳамда ўзини ўзи банд қилган шахс сифатида рўйхатдан ўтишини ўз зиммасига оладиган бўлса, ўрта муддатли ўқитишга доир шартнома тузилаётганда иш берувчининг иштирок этиши талаб қилинмайди.

Бундай ҳолатда ўқитиш мономарказ, маҳаллий меҳнат органи ва ишсиз шахс ўртасида тузиладиган ижтимоий шартномага асосан ташкил этилади.

27. Ўқитиш жараёнида ўқувчилар ўқиши курслари бўйича гурухларга, ўқитиш йўналишлари бўйича бўлинмаларга бирлаштирилади.

Гурухларни ўқувчилар билан тўлдириш мономарказлар раҳбарияти томонидан мустақил белгиланади, бироқ ҳар бир гуруҳдаги ўқувчилар сони ўқитиш йўналишлари хусусиятларидан келиб чиқиб, йигирма нафардан ошмаслиги керак.

Ўқитиш муддатлари, ўкув жараёни ва ишлаб чиқариш амалиёти давомийлиги Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги томонидан тасдиқланадиган ўкув дастурлари асосида белгиланади.

28. Бунда касб-хунарга ўқитишни амалга оширишнинг асосий мақсадлари қўйидагилардан иборат бўлади:

ўқувчилар билимлари, малакаси ва кўникмаларининг тегишли касбий фаолият (каслар, мутахассисликлар) турлари бўйича белгиланган касб стандартларига мослигини таъминлаш;

олинган назарий билимларни амалий кўникмалар билан мустаҳкамлаш ҳамда ўқувчиларда тегишли касбий фаолият (каслар) турлари бўйича зарур билим ва кўникмаларнинг шаклланишини таъминлаш;

ўқувчиларнинг билим даражаси ва амалий кўникмаларини баҳолаш.

29. Мономарказларнинг ўкув дастурлари тегишли касбий фаолият (каслар, мутахассисликлар) йўналишлари бўйича зарур мавзуларни ўз ичига олади.

Ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш ва ўқитиш амалиётини ташкил қилиш ва ўтказиш ўқитишнинг замонавий инновацион услубларини қўллаган ҳолда, касбий таълимнинг фан ва ишлаб чиқариш билан ўзаро ҳамкорлиги асосида амалга оширилади.

Тадбиркорликка ва хорижий тилларга ўқитиш алоҳида ўқитиш курслари ёки модуль тизимида – касб-хунарга ўқитишга қўшиб олиб борилади.

30. Мономарказлар битирувчиларининг касбий малакасини WorldSkills стандартлари асосида баҳолаш, шунингдек, баҳолашдан муваффақиятли ўтган битирувчиларга Ўзбекистон Республикасида ва хорижий давлатларда тан олинадиган Skills паспорти берилади.

Бунда касбий малакаси тасдиқланган битирувчиларнинг ягона реестри юритилади.

Мономарказлар томонидан бити्रувчиларга белгиланган шакл ва талабларга мувофиқ бўлган:

ўқиши тамомлаганликни тасдиқловчи ҳужжат;

касбий малакасини WorldSkills стандартлари асосида баҳолашдан муваффақиятли ўтган битириувчиларга Ўзбекистон Республикасида ва хорижий давлатларда тан олинадиган Skills паспорти берилади.

Мономарказ томонидан битириувчиларга берилган ўқиши тамомлаганликни тасдиқловчи ҳужжат ҳамда Skills паспорти ўрта маҳсус, касб-хунар таълими дипломи даражасига тенглаштирилади ҳамда эгаллаган билимларни меҳнат фаолиятида қўллаш ҳуқуқини беради, бироқ таълимнинг кейинги турини давом эттириш учун асос ҳисобланмайди.

2-§. Билим, кўникма ва малакани баҳолаш

31. Мономарказларда аҳолининг билим, кўникма ва малака даражасини баҳолаш учун ташкил этиладиган Касбий компетенцияларни баҳолаш марказининг асосий вазифалари куйидагилардан иборат:

талабгорларнинг билим, кўникма ва малакасини миллий ва ҳалқаро (Worldskills ва бошқа) стандартларга мувофиқ мустақил ва холис баҳолаш;

кенг ва тор ихтисосликлар бўйича ишчиларга малака разрядларини ва мутахассисларга малака тоифаларини бериш;

талабгорнинг мавжуд билим, кўникма ва малакаси белгиланган касб стандартларига мослигини аниқлаш;

касб малакалари бўйича норматив ҳужжатлар ва стандартларни ишлаб чиқишида қатнашиш.

Компетенцияларни баҳолаш маркази ўз фаолияти самарадорлигини таъминлаш учун тааллуқли бошқа вазифаларни ҳам бажариши мумкин.

32. Тошкент шаҳридаги “Ишга марҳамат” мономаркази таркибидаги Компетенцияларни баҳолаш маркази Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар мономарказларида фуқароларнинг билим, кўникма ва малакаларини баҳолаш учун зарур бўлган методик ҳужжатлар ва тавсиялар ишлаб чиқади ҳамда Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги тизимидағи мономарказлар ҳамда касб-хунарга ўқитиш ташкилотларида билим, кўникма ва малакани баҳолаш талабларига риоя қилинишини мувофиқлаштиради.

4-§. Хорижда вақтинча меҳнат фаолиятини амалга ошириш истагида бўлган фуқароларга кўмаклашиш

33. Мономарказда хорижда вақтинча меҳнат фаолиятини амалга оширмоқчи бўлган фуқароларни тайёрлаш бўйича қуйидаги хизматлар кўрсатилади:

касб-хунарга ўқитиш;

хорижий тилларга ўқитиш;

хорижий давлатларнинг қонунчилиги ва меҳнат қилиш шароитларини ўргатиш ва бошқа керакли маълумотлар бериш бўйича мослаштириш тадбирларини амалга ошириш;

хорижда ишлаш учун талаб этиладиган ҳужжатларни расмийлаштириш, кредит олиш, сугурта полисини ва бошқа зарур ҳужжатларни расмийлаштиришга кўмаклашиш;

халқаро стандартлар бўйича касбий малакани баҳолаш.

Мономарказларда хорижга ишга кетаётган фуқароларни кетишдан олдин касб-хунарга йўналтириш марказлари ташкил этилиши мумкин.

34. Хорижда вақтинча меҳнат фаолиятини амалга оширмоқчи бўлган фуқароларни тайёрлаш харажатлари:

Давлат жамғармаси;

Хорижда меҳнат фаолиятини амалга оширувчи шахсларни қўллаб-куватлаш ҳамда уларнинг хуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш жамғармаси;

хорижий иш берувчилар ёки уларнинг вакиллари маблағлари;

Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги хузуридаги Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги маблағлари;

фуқароларнинг ўз маблағлари ҳисобидан қопланади.

7-боб. Мономарказлар ходимлари

35. Мономарказларда ўқитувчилар, мухандис-усталар, бошқарув, техник, хизмат кўрсатувчи ва ёрдамчи ходимлар фаолият юритади.

36. Мономарказлар ходимларини ишга қабул қилиш мос лавозимлар (каслар) бўйича касб стандартларига (лавозим талабларига, касб-малака маълумотномаларига) кўра қонунчилик ҳужжатларига биноан амалга оширилади.

37. Белгиланган талабларга мувофиқ касбий тайёргарликка эга, замонавий талабларга жавоб берадиган ўқитувчилар ва мухандис-усталар мономарказларда педагогик фаолият билан шуғулланишлари мумкин.

38. Давлат бошқаруви органлари, хўжалик бирлашмалари, маҳаллий ижро этувчи ҳокимияти органлари ва бошқа ташкилотлар мутахассислари ўриндошлиқ асосида ёки қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда соатбай иш ҳақи тўлаш шартлари асосида Мономарказларнинг касб-хунарга ўқитиш ва бошқа фаолият йўналишларига жалб этилиши мумкин.

8-боб. Мономарказларнинг мол-мулки ва уларни молиялаштириш

39. Мономарказлар фаолиятини молиялаштириш Давлат жамғармаси ва қонунчилик ҳужжатлари тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилади.

Шартнома асосида фуқароларни касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш, тадбиркорлик ва хорижий тилларга

ўқитиши, хорижга ишчи кучини тайёрлаш, Касбий компетенцияларни баҳолаш маркази ҳамда қонунчилик ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа хўжалик фаолиятидан тушган маблағларлар тегишлича Вазирлик, Қорақалпоғистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармалари бошлиқлари билан келишилган ҳолда касб-хунарга ўқитиши марказининг моддий-техник базасини ривожлантириш, ўқув-методик фаолиятини такомиллаштириш, ўқув қуроллари ва хомашё харид қилиш ҳамда ходимларни рағбатлантириш учун сарфланиши мумкин.

40. Мономарказларнинг тузилмаси, штатлар жадвали, раҳбар, ўқитувчи ва бошқа ходимларининг меҳнатига ҳақ тўлаш, устама, рағбатлантириш ва мукофотлаш миқдори Вазирлик томонидан тасдиқланади.

41. Мономарказларнинг ўқитиши харажатлари қуйидаги манбалар ҳисобидан қопланади:

меҳнат органлари йўлланмаси билан юборилган ишсиз фуқароларни ўқитиши билан боғлиқ харажатлар – Давлат жамғармаси маблағлари;

бошқа фуқаролар учун – фуқароларнинг ўз маблағлари ёки ўз ишчиларининг касбий малакасини ошириш учун (касб-хунарга ўқитиши, қайта ўқитишига) юборган иш берувчилар ёки янги ишчиларни касб-хунарга тайёрлаш учун буюртма берган ташкилотлар маблағлари ва қонунчилик ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа манбалар.

9-боб. Якуиловчи қоидалар

42. Мономарказларда ишлаб чиқарилган товар-моддий, ўқув-методик, дастурий-электрон ва бошқа кўринишдаги маҳсулотларга муаллифлик ҳуқуки қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ муҳофаза қилинади.

43. Мономарказларни қайта ташкил этиш ва тугатиш қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Вазирлар Маҳкамасининг

2021 йил “5” апрел даги 183 -сон қарорига
2-илова

**Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари
вазирлигининг касб-хунарга ўқитиш марказлари тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги касб-хунарга ўқитиш марказларининг (кейинги ўринларда – касб-хунарга ўқитиш марказ) мақоми, мақсадлари ва асосий вазифалари, ҳуқуқлари ва мажбуриятлари, фаолиятини ташкил этиш ва бошқариш, шунингдек, уни молиялаштириш тартибини белгилайди.

2. Касб-хунарга ўқитиш маркази мустақил юридик шахс сифатида ташкил этиладиган касб-хунарга ўқитиш муассасаси ҳисобланади, ўзининг мустақил балансига, Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири туширилган ва ўз номи давлат тилида ёзилган муҳрга ва бланкаларга, бошқа зарур муҳр ва штампларга, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг Газначилигига шахсий ғазна ҳисобварақларига, банкларда ҳисобварағига ва бошқа ҳисобварақларга эга бўлади.

3. Касб-хунарга ўқитиш маркази давлат муассасаси ҳисобланади, уларнинг фаолияти ишсиз ва банд бўлмаган аҳолини касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш, уларнинг касбий билим, кўникма ва малакасини баҳолаш ва тасдиқлаш, тадбиркорлик ва хорижий тилларга ўқитиш, касб-хунарга йўналтириш ишларини амалга оширишга йўналтирилади.

Касб-хунарга ўқитиш маркази қонунчилик ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа фаолиятни ҳам амалга оширишлари мумкин.

4. Касб-хунарга ўқитиш маркази ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишларига, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишларига, Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг (кейинги ўринларда – Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги) қарорлари, мазкур Низом ҳамда бошқа қонунчилик ҳужжатларига, шунингдек, ўз уставига амал қиласди.

Касб-хунарга ўқитиш марказининг устави Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги томонидан тасдиқланади.

5. Касб-хунарга ўқитиш марказининг касбга ўқитиш жараёнини ташкил қилиш, касб-хунарга ўқитиш марказларига ўқишига қабул қилиш ва малака имтиҳонларини ўтказиш тартиби Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикасида Касбий малакалар, билим ва кўникмаларни ривожлантириш

миллий тизими фаолиятини ташкил этиш чоралари тўғрисида” 2020 йил 15 майдаги 287-сон қарори асосида амалга оширилади.

6. Касб-хунарга ўқитиш маркази томонидан битирувчиларга берилган ўқиши тамомлаганликни тасдиқловчи ҳужжат ҳамда Skills паспорти ўрта маҳсус, касб-хунар таълими дипломи даражасига tenglashтирилиб, эгаллаган билимларни меҳнат фаолиятида қўллаш хуқуқини беради, бироқ таълимнинг кейинги турини давом эттириш учун асос ҳисобланмайди.

7. Касб-хунарга ўқитиш маркази негизида чет элга ишга кетаётган фуқароларни кетищдан олдин касбга йўналтириш марказлари ташкил этилиши мумкин.

Чет элга ишга кетаётган фуқароларни кетищдан олдин касбга йўналтириш марказлари чет элга жўнаб кетаётган фуқароларни хорижий меҳнат бозорида талаб этилган мутахассисликлар ва хорижий тиллар бўйича қисқа муддатли ўқитиш, қайта ўқитиш ва малакасини ошириш, шунингдек, профессионал компетенциясини тест синовдан ўтказиш ва тасдиқлаш ишларининг ташкил этилиши ва амалга оширилишини таъминлайди.

2-боб. Касб-хунарга ўқитиш марказининг мақсад ва асосий вазифалари

8. Куйидагилар касб-хунарга ўқитиш марказининг мақсадлари ҳисобланади:

меҳнат бозори конъюнктурасидан келиб чиқсан ҳолда, ишсиз ва банд бўлмаган аҳолини касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш;

ишсиз ва банд бўлмаган аҳолини тадбиркорлик кўникмалари ва хорижий тилларга ўқитиш;

талабгорларнинг касбий билим, кўникма ва малакасини ихтиёрий, холис ва мустақил баҳолаш;

ишчи касбларини ривожлантириш ва оммалаштириш;

хорижга ишчи кучини тайёрлаш;

ишсиз ва банд бўлмаган аҳолини касбга йўналтириш.

9. Куйидагилар касб-хунарга ўқитиш марказининг асосий вазифалари ҳисобланади:

касбий фаолиятнинг (касбларнинг) тегишли турлари бўйича сифатли касб-хунарга ўқитиш, қайта ўқиш ва малака оширишни таъминлаш;

шахснинг интеллектуал ва касбий ривожланишга бўлган эҳтиёжини қондириш;

иктисодиёт тармоқлари субъектларининг жорий ва истиқболдаги кадрлар(га) ва уларнинг касбий кўникмаларига бўлган талабини муентазам ўрганиб бориш;

касбий фаолиятнинг (касбларнинг) тегишли турлари бўйича меҳнат фаолияти билан машғул бўлиш учун билимлар ва юқори сифатли касбий

тайёргарликни таъминловчи касб стандартлари доирасида касб-хунарга ўқитиш дастурларини амалга ошириш;

иктисодиёт тармоқларини касбий фаолиятнинг (касбларнинг) тегишли турлари бўйича касбий маълумотга эга бўлган ходимлар билан таъминлаш;

хорижга вақтинча меҳнат фаолиятини амалга ошириш учун кетмоқчи бўлганларни тайёрлаш;

касбий фаолиятнинг (касбларнинг) тегишли турлари бўйича ўқув-методик хужжатлар ва касб стандартларини ишлаб чиқишида иштирок этиш.

3-боб. Касб-хунарга ўқитиш марказининг хукуқ ва мажбуриятлари

10. Касб-хунарга ўқитиш маркази:

юридик ва жисмоний шахсларга ўз фаолияти ихтисослигига мувофиқ ишсиз ва банд бўлмаган аҳолини касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш, касбий билим, кўникма ва малакасини баҳолаш ва тасдиқлаш, тадбиркорлик ва хорижий тилларга ўқитиш, касб-хунарга йўналтириш соҳасида шартнома асосида пулли хизматлар кўрсатиш, кўрсатилган хизматлар учун қонунчилик хужжатларига мувофиқ харажатлар ва ҳақ тўлаш миқдорини белгилаш;

Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги кўрсатмасига мувофиқ ишсиз ва банд бўлмаган аҳолини касб-хунар, тадбиркорлик кўникмалари ва хорижий тилларга ўқитиш жараёнини такомиллаштириш мақсадида касб-хунарга ўқитиш марказида янги касб (мутахассислик) йўналишларини очиш ёхуд меҳнат бозори эҳтиёжи кўрсаткичлари даражаси паст бўлган касб (мутахассислик) йўналишлари бўйича фаолиятни тугатиш;

ўқув жараёнига хорижий мутахассисларни жалб этиш;

ўқувчиларга халқаро даражадаги сертификатни (гувоҳнома, диплом ва бошқа хужжатларни) бериш;

Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ва унинг ҳудудий бўлинмалари билан келишилган ҳолда касбий маҳорат танловларини ўтказиш;

Касбий малакани баҳолаш маркази фаолиятини ташкил этиш;

касб-хунарга ўқитиш марказининг ўқитувчилари, ишлаб чиқариш таълими усталари, бошқарув, хизмат кўрсатувчи ва техник ходимлари таркиби ва ўқувчиларни алмашиш, қўшма тадбирлар, учрашувлар, тажриба алмашиш, стажировка, семинарлар ва бошқа тадбирларни ўтказиш бўйича хорижий корхона ва ташкилотлар билан белгиланган тартибда битимлар тузиш;

иш берувчи ташкилотларга ўқувчиларни амалиёт ўташ, ўқитувчилар ва ишлаб чиқариш таълими усталарини тажриба алмашишга (малака оширишга) юбориш, касбий кўникмаларни эгаллашнинг дуал тизимини жорий этиш ҳамда ҳамкорликнинг бошқа шакллари бўйича шартномалар тузиш;

қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ ишсиз ва банд бўлмаган аҳолини касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш, уларнинг касбий билим, кўникма ва малакасини баҳолаш ва тасдиқлаш, тадбиркорлик ва хорижий тилларга ўқитиш, касб-хунарга йўналтириш соҳасида халқаро фаолиятда иштирок этиш ҳуқуқига эга.

Касб-хунарга ўқитиш маркази қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

11. Касб-хунарга ўқитиш маркази:

касб-хунарга ўқитиш ва ўқув жараёнларига тайёргарликни амалга ошириш учун зарур шарт-шароитлар яратилишини таъминлаш, педагог-ходимлар жамоаси, бошқарув, хизмат кўрсатувчи ҳамда бошқа тегишли мутахассисларнинг ўз фаолиятига оид топшириқларнинг бажарилишини, шу жумладан, ўқувчилар томонидан ўз мажбуриятлари доирасида танлаган касб-хунар турлари бўйича ўқув дастурларини босқичма-босқич ўзлаштиришини таъминлаш;

белгиланган тартибга мувофиқ тасдиқланган ўқув дастурлари ва ўқув режасини, ўқув ва амалиёт жадвалини ишлаб чиқиш;

ўқув ва амалиёт машғулотлари жараёни ўтказилаётган даврда ўқувчилар ҳамда педагог-ходимлар жамоаси, бошқарув, хизмат кўрсатувчи, техник ходимлар ҳамда бошқа тегишли мутахассисларнинг меҳнат хавфсизлигини таъминлаш;

моддий-техника базаси ва мол-мулкнинг сақланишини ва улардан оқилона фойдаланишини таъминлашга мажбур.

Касб-хунарга ўқитиш марказига қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятлар ҳам юкланиши мумкин.

4-боб. Касб-хунарга ўқитиш марказини бошқариш

12. Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳамда унинг худудий меҳнат органлари касб-хунарга ўқитиш марказларига умумий раҳбарлик қиласи, назоратни ташкил этади, унинг ташкилий-кадрлар ва моддий-техник базасини мустаҳкамлаш чораларини кўради.

13. Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Тошкент шаҳридаги ишсиз фуқароларни касб-хунарга ўқитиш маркази касб-хунарга ўқитиш марказлари ишини ташкил этади, мувофиқлаштиради ва ўқув-методик жиҳатдан таъминлайди.

14. Касб-хунарга ўқитиш марказига Қорақалпоғистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармалари бошлиқлари тақдимномасига кўра Ўзбекистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири томонидан лавозимга тайинланадиган ва лавозимидан озод этиладиган директор раҳбарлик қиласи.

Касб-хунарга ўқитиш маркази директорининг Ўзбекистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири томонидан лавозимга тайинланадиган

ва лавозимидан озод этиладиган уч нафар ўринбосари, шу жумладан бир нафар биринчи ўринбосари бўлади.

15. Директор:

касб-хунарга ўқитиш маркази фаолиятига умумий раҳбарлик қиласди, ўкувчиликнинг ўқиши ва амалиёт ўташи, ўкув режалари ва дастурлари бажарилиши, молия-хўжалик фаолияти амалга оширилиши учун жавоб беради;

касб-хунарга ўқитиш маркази номидан иш кўради, унинг манфаатларини ифода этади, қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда унинг молмукни тасарруф этади ва шартномалар тузади;

касб-хунарга ўқитиш маркази ваколатига кирадиган масалалар бўйича қарорлар қабул қиласди, ўкув муассасасига юклangan вазифа ва функцияларнинг бажарилиши учун шахсан жавоб беради;

ўз ўринбосарлари ваколатларини белгилайди, улар ўртасида вазифаларни тақсимлайди;

ўз ваколатлари доирасида касб-хунарга ўқитиш маркази ўкувчилари ва ходимлари учун мажбурий бўлган буйруқлар чиқаради ва кўрсатмалар беради;

касб-хунарга ўқитиш маркази ўкув-моддий базасини мустаҳкамлаш, ўкув-амалиёт ва касбга йўналтириш ишларини такомиллаштириш, малакали ўқитувчилар ва ишлаб чиқариш таълими усталари билан бутлаш ҳамда касб-хунарга ўқитиш маркази фаолияти бўйича айрим масалаларни кўриб чиқиш учун давлат бошқаруви органларига таклифлар киритади;

ўқитувчи, бошқарув, хизмат кўрсатувчи, техник ва бошқа ходимлар билан меҳнат шартномаларини тузади ва бекор қиласди.

Директор қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

16. Касб-хунарга ўқитиш маркази ҳузурида коллегиал орган ҳисобланадиган ўкув-методик кенгаш ташкил этилади.

Ўкув-методик кенгашнинг асосий вазифа ва функциялари касб-хунарга ўқитиш марказининг уставида белгиланади.

Касб-хунарга ўқитиш марказининг раҳбар ва мутахассис ходимларига, шу жумладан ўқитувчилари, ишлаб чиқариш таълими усталари ва бошқа ходимларига қўйиладиган лавозим малака талаблари Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ва унинг ҳудудий меҳнат органлари томонидан белгиланади.

**5-боб. Касб-хунарга ўқитишни ташкил этиш
ва касб-хунарга ўқитиш жараёни қатнашчилари**

17. Касб-хунарга ўқитиш марказида ҳудудий меҳнат органлари томонидан рўйхатга олинган ишсиз ва иш қидираётган шахслар, шунингдек, ўзини ўзи банд қилган шахслар ҳамда “labor-migration” дастурий мажмуасида рўйхатга олинган фуқароларни тадбиркорлик кўникмалари ва хорижий тилларга

ўқитиши, касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан тўғридан-тўғри шартномага асосан бепул амалга оширилади.

18. Мазкур Низомнинг 17-бандида назарда тутилгандан ташқари шахсларни тадбиркорлик кўнималари ва хорижий тилларга ўқитиши, касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш фуқароларнинг ўз маблағлари, буюртмачилар маблағлари ва қонунчилик ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилади.

19. Касб-хунарга ўқитиши қўйидаги турлар бўйича амалга оширилади:

узоқ муддатли ўқитиши – ўқув жараёни ўттиз ҳафтадан қирқ ҳафтагача давом этади;

ўрта муддатли ўқитиши – ўқув жараёни беш ҳафтадан йигирма беш ҳафтагача давом этади;

қисқа муддатли ўқитиши – ўқув жараёни тўрт ҳафтагача давом этади;

ишлиб чиқаришда касбга ўқитиши – ўқув жараёни иш берувчидан бир вақтнинг ўзида олиб бориладиган меҳнат фаолияти билан бевосита боғлиқ бўлиб, бир нафар ўқувчи учун келгусида иш берувчидан ишга жойлаштирилган ҳолда касбга тайёрлашдан (стажировкадан) ўтиши йигирма беш ҳафтагача давом этади;

мақсадли ўқитиши – ўқув жараёни тўрт ҳафтагача давом этади.

Узоқ муддатли ҳамда ўрта муддатли касбга ўқитиши касб-хунарга ўқитиши маркази, иш берувчи, маҳаллий меҳнат органи ва ишсиз шахс ўртасида тузиладиган тўрт томонлама шартномага асосида амалга оширилади.

Агар ишсиз шахс ўқиши тугагач, жисмоний ва юридик шахслар учун иш ҳақини (меҳнат даромадини) олишга қаратилган хизматларни кўрсатиш, ишлирни бажариш бўйича меҳнат фаолиятини мустақил равишда амалга ошириш мажбуриятини ҳамда ўзини ўзи банд қилган шахс сифатида рўйхатдан ўтишини ўз зиммасига оладиган бўлса, ўрта муддатли ўқитишига доир шартномага тузилаётганда иш берувчининг иштирок этиши талаб қилинмайди.

Бундай ҳолатда касб-хунарга ўқитиши касб-хунарга ўқитиши маркази, маҳаллий меҳнат органи ва ишсиз шахс ўртасида тузиладиган ижтимоий шартномага асосан ташкил этилади.

20. Ўқувчилар, ўқитувчилар ва ишилаб чиқариш таълими усталари таркиби ва иш берувчилар касб-хунарга ўқитиши маркази таълим жараёнининг қатнашчилари ҳисобланадилар.

21. Касб-хунарга ўқитиши маркази ўқувчилари ўқув марказининг ички тартиб-қоидаларига риоя қилишлари шарт.

22. Касб-хунарга ўқитиши марказига қабул қилинган ўқувчилар:

касб-хунар, хорижий тиллар ва тадбиркорликка ўқиши;

ташкилотларда эгаллаётган касбий кўнималарига мос бўлган йўналишлар бўйича амалиёт ўташ;

касб-хунарга ўқитиши марказининг моддий-техник базаси ва мол-мулкидан фойдаланиш;

ўқувчилар турар жойида яшаш;

белгиланган тартибда ўқиши бошқа ўкув марказига кўчиришга ҳақли.

23. Маҳаллий меҳнат органлари томонидан белгиланган тартибда йўлланма асосида юборилган ўқувчиларга ўқиш даврида стипендия тўланиши ҳамда ушбу даврни меҳнат стажига қўшиш фуқароларга (ишсизларга) давлат томонидан моддий ёрдам беришга оид кафолатлар ҳисобланади.

24. Ўқитувчилар таркибини, ишлаб чиқариш таълими усталари ва бошқарув, хизмат кўрсатувчи, техник ва бошқа ходимларни касб-хунарга ўқитиши марказига ишга қабул қилиш қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

25. Ўқитувчилар ва ишлаб чиқариш таълими усталарининг ҳуқуқлари ва вазифалари қонунчилик ҳужжатларига ва касб-хунарга ўқитиши маркази уставига мувофиқ белгиланади.

6-боб. Касб-хунарга ўқитиши маркази фаолиятини молиявий ва моддий таъминлаш

26. Касб-хунарга ўқитиши марказининг фаолияти:

Бандликка қўмаклашиш давлат жамғармасидан ажратиладиган маблағлар;

хўжалик фаолияти ва уставдаги вазифаларига мувофиқ бўлган бошқа фаолият турларидан олинган даромадлар;

шартнома асосида фуқароларни касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш, тадбиркорлик ва хорижий тилларга ўқитиши фаолиятидан тушган маблағлар;

касбий малакаларни баҳолаш маркази фаолиятидан келиб тушган маблағлар;

халқаро молия институтлари ва хорижий ҳукумат ташкилотлари кредитлари ва грантлари;

юридик ва жисмоний шахсларнинг ҳомийлик хайриялари;

қонунчилик ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан молиялаштирилади.

27. Касб-хунарга ўқитиши маркази белгиланган тартибда тасдиқланган харажатлар сметаси асосида молиялаштирилади.

28. Касб-хунарга ўқитиши маркази таркибий тузилмаси, штатлар жадвали, раҳбар, ўқитувчи ва бошқа барча ходимларининг меҳнатига ҳақ тўлаш, устама, рағбатлантириш ва мукофотлаш миқдори Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги томонидан тасдиқланади.

Шартнома асосида фуқароларни касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш, тадбиркорлик ва хорижий тилларга ўқитиши, касбий малакаларни баҳолаш маркази ҳамда қонунчилик ҳужжатлари билан

тақиқланмаган бошқа хўжалик фаолиятидан тушган маблағлар тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармалари бошлиқлари билан келишилган ҳолда, касб-хунарга ўқитиш марказининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, ўқув-методик фаолиятини такомиллаштириш, ўқув қуроллари ва хомашё харид қилиш, ходимларни рағбатлантириш учун сарфланиши мумкин.

29. Касб-хунарга ўқитиш маркази тасдиқланган йўналишларга (мутахассисликларга) мувофиқ ўқув жараёни учун асбоб-ускуна ва жиҳозлар Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан харид қилинади.

30. Ўқув жараёнида ишлаб чиқарилган ярим тайёр, тайёр маҳсулотларни (товар, иш, хизматларни) ушбу марказларга ўз худудида жойлашган кўргазмали павильонлар ва ярмаркалар ҳамда электрон тижорат орқали намойиш қилиш ва сотишга (тушган маблағларни ўқув жараёни учун зарур бўлган эҳтиёт қисмлар ва хомашё материалларини харид қилиш, ходимлар малакасини ошириш ва уларни рағбатлантириш учун сарфлашга йўналтириш шарти билан) рухсат этилади.

31. Касб-хунарга ўқитиш маркази маблағлари, бинолари, иншоотлари, асбоб-ускуналари ва бошқа товар-моддий қийматликлари касб-хунарга ўқитиш марказига бириктирилган мулк ҳисобланади ва улардан қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда фойдаланади.

32. Касб-хунарга ўқитиш марказининг айрим йўналишларини (касб, ихтисосликларини) ногиронлиги бўлган шахсларга мослаштириш, уларни касб-хунарга ўқитиш бўйича маҳсус устахоналарни қўшимча жиҳозлаш Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

33. Касб-хунарга ўқитиш маркази белгиланган тартибда ўз ишлари натижаларининг тезкор ва бухгалтерия ҳисобини амалга оширади, статистик ва бухгалтерия ҳисботларини юритади.

34. Касб-хунарга ўқитиш марказларининг тузилмаси, штатлар жадвали, раҳбар, ўқитувчи ва бошқа ходимларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш тартиби Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги томонидан Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда тасдиқланади.

Бунда раҳбарлар, ходимлар ва ўқитувчилар меҳнатга ҳақ тўлаш шартлари бўйича ўрта маҳсус профессионал таълим муассасаларининг раҳбарлари, ходимлари ва ўқитувчиларига тенглаштирилади.

7-боб. Касб-хунарга ўқитиш масканлари фаолиятини ташкил этиш тартиби

35. Касб-хунарга ўқитиш масканлари Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги тизимидағи ўқув марказлари филиаллари (таркибий бўлинмалари) (кейинги ўринларда – масканлар) сифатида ташкил этилади.

Масканлар Қорақалпоғистон Республикаси бандлик ва меңнат муносабатлари вазири, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармалари бошлиқлари буйруқларига мувофиқ ушбу ҳудуддаги касб-хунарга ўқитиш марказларига алоҳида юридик шахс мақомига эга бўлмаган таркибий бўлинма сифатида бириктирилади.

36. Масканлар маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан белгиланган тартибда ажратиладиган маҳалла гузарлари, таълим муассасалари ёки ҳудуддаги бошқа ташкилотлар биноларида алоҳида жойларда ташкил этилади.

37. Масканларда меңнат бозори эҳтиёжлари асосида мураккаб жиҳоз ва кўнирма талаб этилмайдиган йўналишлар (тикувчилик, ошпазлик, қандолатчилик, сартарошлиқ, компьютер саводхонлиги, тадбиркорлик асослари ҳамда бошқа касб ва мутахассисликлар) бўйича уч ойдан ошмаган, шунингдек, ўқитиш қуввати бир вақтнинг ўзида 15 кишидан ошмаган ҳолда қисқа муддатли ўқув курслари ташкил этилади.

38. Ўқув курсларига меңнат органлари йўлланмаси асосида юборилган ишсиз шахслар белгиланган тартибда бепул ўқитилади, шунингдек, ушбу тоифага кирмайдиган аҳоли қатлами учун ўқув курслари пулли асосда ташкил этилиши ҳам мумкин.

39. Масканларда ўқитиладиган йўналишлар (мутахассисликлар), уларнинг ўқув режа ва дастурлари, дарс жадваллари ва ўқув жараёнига тегишли бошқа ҳужжатлар масканга бириктирилган касб-хунарга ўқитиш маркази томонидан Қорақалпоғистон Республикаси Бандлик ва меңнат муносабатлари вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармалари кўрсатмасига мувофиқ тасдиқланади.

40. Масканларда касб-хунарга ўқитиш фаолиятини амалга оширадиган ишлаб чиқариш таълими усталари масканлар жойлашган ҳудудда истиқомат қилувчи фуқаролар ёки марказдаги таълим усталари орасидан танлаб олинади ҳамда қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда бириктирилган ўқув марказига ишга қабул қилинади.

41. Масканларда фаолият юритувчи ишлаб чиқариш таълими усталари Бандлик ва меңнат муносабатлари вазирлиги тизимидағи касб-хунарга ўқитиш марказлари ҳамда Бандлик ва меңнат муносабатлари вазирлиги кўрсатмасига асосан бошқа муассасаларда малака оширади.

42. Масканларга улар бириктирилган касб-хунарга ўқитиш маркази умумий раҳбарлик қиласи ҳамда уларнинг фаолияти юзасидан барча масалаларни мувофиқлаштириб боради.

43. Масканларни тамомлаган битиurvчиларга масканлар бириктирилган касб-хунарга ўқитиш марказларининг тегишли ўқиши тамомлаганлигини тасдиқловчи ҳужжат (сертификат) берилади.

44. Масканларни моддий-техник жиҳатдан таъминлаш, уларга жиҳоз, асбоб-ускуна, ўқув қуроллари, хомашё, концелярия моллари ҳамда ўқув жараёнига тегишли бошқа барча моддий қимматликларни харид қилиш, сақлаш ва бошқа харажатлар ушбу масканларга бириктирилган касб-хунарга ўқитиш

маркази талабномаси асосида тегишли равища Коракалпоғистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармалари томонидан Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ва қонунчилик ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа манба маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

45. Масканлардаги мавжуд жиҳоз, асбоб-ускуна, ўқув куроллари ва бошқа товар-моддий қимматликлар ушбу масканларга бириктирилган касб-хунарга ўқитиш марказининг мол-мулки ҳисобланади.

Ушбу мол-мулкни асраб-авайлаш ва ундан самарали фойдаланиш бўйича моддий жавобгар шахс ушбу масканларда ўқитиш фаолиятини амалга оширувчи ишлаб чиқариш таълими устасидир.

46. Масканларнинг мол-мулки ва бошқа моддий қимматликларини сақлаш, асраб-авайлаш бўйича ушбу масканларга бириктирилган касб-хунарга ўқитиш марказлари барча чора-тадбирларни, шу жумладан, техника хавфсизлиги, ёнфинга қарши сигнализация, видеокузатув, ёритиш тизими, темир панжарали ойна ўрнатиш ҳамда ишларни ташкил этади.

Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги томонидан масканлар мол-мулки ва бошқа моддий қимматликларини сақлаш учун қоровул ва фаррош штатлари масканларга бириктирилган касб-хунарга ўқитиш маркази томонидан таъминланади.

47. Масканларда ўқув жараёнларини ташкил этиш ва олиб бориш тартиб-таомиллари, меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги йўриқномалари, ички тартиб-қоидалар ва масканлар фаолиятига доир бошқа ички ҳужжатлар ушбу масканларга бириктирилган касб-хунарга ўқитиш маркази томонидан ишлаб чиқилади ва тасдиқланади.

48. Масканлар фаолияти ушбу масканларга бириктирилган касб-хунарга ўқитиш марказининг харажатлар сметаси асосида Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари, ўқиш учун тўловлар, халқаро молия институтлари кредитлари ва грантлари ҳамда юридик ва жисмоний шахсларнинг ҳомийлик хайриялари ва қонунчилик ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа молиявий манбалар ҳисобидан молиявий таъминланади.

8-боб. Якунловчи қоида

49. Касб-хунарга ўқитиш марказлари ва масканларни қайта ташкил этиш ҳамда тугатиш қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил “5” апрелдаги 183-сон карорига
3-илова

**Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касбга тайёрлаш
ва қайта тайёрлаш, уларнинг малакасини оширишни
ташкил этиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом маҳаллий меҳнат органларида белгиланган тартибда ишсиз деб эътироф этилган (кейинги ўринларда – ишсиз шахслар) ҳамда иш қидираётган шахс сифатида рўйхатга олинган (кейинги ўринларда – иш қидираётган шахслар), шунингдек, “labor-migration” дастурий мажмуасида рўйхатга олинган шахслар ҳамда ўзини ўзи банд қилган шахсларни меҳнат бозорининг жорий ва истиқболдаги эҳтиёжлари асосида касб-хунарга ўқитиши ташкил этиш тартибини белгилайди.

2. Ишсиз ва иш қидираётган, шу жумладан “темир дафтари”, “аёллар дафтари” ва “ёшлар дафтари”га кирган шахсларни касбга тайёрлаш ва қайта тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш (кейинги ўринларда – касб-хунарга ўқитиши) қуидаги ҳолларда амалга оширилади:

касби (мутахассислиги) мавжуд бўлмагандан;

мавжуд касбий кўникмаларига мақбул иш йўқлиги сабабли касбни (мутахассисликни) ўзгартириш зарур бўлганда;

касбий кўникмалари мавжуд бўлмаганлиги ёки етарли бўлмаганлиги, касбига (мутахассислигига) доир талаблар ўзгартирилганлиги боис малака ошириши зарур бўлганда;

аввалги касби (мутахассислиги) бўйича иш бажариш қобилияти йўқотилганда.

3. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиши қуидаги ўқув муассасаларида (ташкилотларда) амалга оширилиши мумкин:

Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги (кейинги ўринларда – Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги) тизимидағи “Ишга марҳамат” мономарказлари ва касб-хунарга ўқитиши марказлари;

профессионал таълим ташкилотлари;

хўжалик юритувчи субъектларнинг ўқув марказлари ва бўлинмалари;

давлат бошқаруви органлари, хўжалик бирлашмаларининг малака ошириш ва қайта тайёрлаш тизими ташкилотлари ҳамда уларнинг ҳузуридаги ўқув марказлари;

таълим фаолиятини амалга ошириш бўйича тегишли тартибда рухсатномага (лицензияга) эга бўлган ташкилотлар;

шогирдларга касб ўргатиш имкониятларига эга бўлган “Хунарманд” уюшмасига аъзо бўлган хунармандларнинг “Уста-шогирд” мактаблари.

4. Касб-хунарга ўқитиши жараёни ўкув муассасаси ёки корхонанинг иш ўрнида амалга оширилиши мумкин. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ташкилотларнинг иш ўрнида кўпи билан ҳар ўн нафар ўкувчиларга ушбу ташкилотнинг тажрибали бир нафар ходими – ишлаб чиқариш таълими йўриқчисини бириктирган ҳолда ўқитишига йўл қўйилади.

Ишлаб чиқариш соҳасида таълим жараёни ўкув устахоналарида, ўкув амалиёт-машқ майдончаларида ва битирувчилар ишга жойлаштирилиши учун мўлжалланган ташкилотларнинг ишлаб чиқариш шароитида амалга оширилишига йўл қўйилади. Ушбу мақсадларда ҳар бир ўкувчига ишлаб чиқариш таълимини бошлашдан олдин зарур асбоб, ускуна, ашёлар билан жихозланган иш ўрни ажратиб берилади.

Агар ўкув муассасасининг зарур ўкув-моддий базаси бўлмаган тақдирда, ишлаб чиқариш соҳасида таълим жараёни ташкилотларнинг иш ўринларида амалга оширилади. Лекин, ўкув муассасаси касб-хунарга ўқитиши жараёнини мониторинг қилиб боради, ташкилотнинг малакавий комиссияси таркибида иштирок этади ва баҳолайди, ўқиш якуни билан ўкув муассасасининг ўқиши тамомлаганлик тўғрисидаги хужжати (сертификат, гувоҳнома, диплом) берилади.

5. Пенсия туридан қатъи назар, пенсия билан таъминланиш ҳуқуқига эга бўлган шахслар уларнинг жисмоний имкониятларини ҳисобга олиб, меҳнат органларида рўйхатга олиниб, касб-хунарга ўқитишига муҳтож бўлсалар, уларни касб-хунарга ўқитиши мумкин.

Ушбу тоифадаги фуқаролар ишсиз деб эътироф этилмайдилар. Бироқ, маҳаллий меҳнат органларида иш қидираётган шахс сифатида рўйхатга олиниш ҳуқуқини сақлаб қоладилар. Бунда уларга қонунчилик хужжатларида белгиланган барча зарур хизматлар (касб-хунарга ўқитиши даврида стипендия тўлашдан ташқари) кўрсатилади.

2-боб. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиши фаолиятини ташкил этиш тартиби

6. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиши фаолияти Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармалари томонидан мувофиқлаштирилади.

7. Маҳаллий меҳнат органида иш қидираётган шахс сифатида рўйхатга олинган ҳамда касб-хунар ўрганиш истагини билдирган тақдирда, қонунчилик хужжатлари ҳамда ушбу Низомга мувофиқ ушбу шахс иш қидираётган шахс сифатида рўйхатга олинган кундан бошлаб касб-хунарга ўқитишига юборилади.

8. Маҳаллий меҳнат органида иш қидираётган шахс сифатида рўйхатга олинганлар учун мақбул келадиган ишга доир таклифлар мавжуд бўлмаган ва ишга жойлаштириш имконияти бўлмаган тақдирда, иш қидираётган шахс ишсиз деб эътироф этилади ва касб-хунарга ўқитиши учун юборилиши мумкин.

9. Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги:

ищиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиш соҳасида ягона давлат сиёсатини юритишни таъминлайди;

ищиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиш тизимини шакллантиради;

ищиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиш учун тўлаб бериладиган тўлов миқдорини белгилайди;

касб-хунарга ўқитиш фаолияти учун зарур бўлган норматив-хуқуқий базани яратади;

ищиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитади, шу жумладан, уларга касбий маслаҳатлар беради;

тизимдаги “Ишга марҳамат” мономарказлари ва касб-хунарга ўқитиш марказларининг фаолиятини мувофиқлаштиради ва умумий бошқарувни амалга оширади, уларнинг моддий-техник базасини ривожлантиради;

ищиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиш масалалари юзасидан халқаро ва худудлараро ҳамкорликка кўмаклашади;

ищиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитишнинг ўкув-методик таъминотини ташкил этишни таъминлайди.

10. Худудий меҳнат органлари:

аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказларини ищиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитишни ташкил этишта доир фаолиятини ташкил қиласди ва мувофиқлаштиради;

аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказларининг ищиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиш масалалари бўйича услубий таъминлайди ва уларнинг амалга оширилишини назорат қиласди;

нодавлат касб-хунарга ўқитиш ташкилотлари ўртасида ищиз ва иш қидираётган, шу жумладан, меҳнат мигрантлари ва ўзини ўзи банд қилган шахсларни касб-хунарга ўқитиш учун танлов ўтказади ва ўқитиш харажатларини қоплаш учун грант ажратади.

11. Меҳнат органларининг мутахассислари ищиз ва иш қидираётган шахсларга касб танлаш ва касбий таълим олиш имкониятларига доир бепул маслаҳатлар беради.

Меҳнат органларига мурожаат қилган шахсларга касбий маслаҳатлар асосан меҳнат бозорининг талабларини – ишчи ходимлардан юксак савия, ижодий ташабbus, замонавий иқтисодий фикрлаш, ишнинг янги услуб ва кўниқмаларини эгаллаш талабларини қўйган ҳолда, якка тартибда сухбатлар ўтказиш, ижтимоий, психологик ва бошқа синаб кўриш (тест) усулларидан фойдаланиб, тегишли касбга тайёрлашга доир ҳужжатларни, меҳнат дафтарчасидаги ёзувлар ва бошқаларни ўрганиш, ҳар бир шахснинг соғлигини, касбий қизиқишини, қобилиятини, шахсий хусусиятларини унга тавсия қилинган ёки ўзи танланган касбнинг хусусиятларига, таълим шакли ва ўрнига мувофиқлигини аниқлаш мақсадида берилади.

Касбий маслаҳат бериш орқали ёрдам кўрсатишида айрим аҳоли гурухларига – ёшлар, хотин-қизлар, камбағал оилалар аъзолари, чет элга кетиш истагидаги ва у ердан қайтиб келган меҳнат мигрантлари, ногиронлиги бўлган шахсларга алоҳида эътибор қаратилиши лозим.

Иш қидираётган ва ишсиз шахслар таркибидан аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманд тоифаларига мансуб шахслар устувор тартибда касб-хунарга ўқитишидан ўтиш ҳукуқига эга.

12. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиши куйидаги асосий босқичлардан иборат:

ўқитишига бўлган эҳтиёжни аниқлаш;
ўқитиши ўрнини аниқлаш;
ўқитиши ва бадликка қўмаклашиш юзасидан шартномалар тузиш;
ўқув гурухларини бутлаш ва касбга тайёрлашга йўллаш;
касбий таълим жараёни;
касбий таълим жараёнини назорат қилиш;
касбий тайёргарликдан ўтган шахслардан малакавий имтиҳон олиш;
касбга ўқитишига доир ишларни ҳисобга олиш ва статистик ҳисобот.

13. Касб-хунарга ўқитишига бўлган эҳтиёж меҳнат бозорида ишчи кучига касбий-малакавий кесимдаги талабни ва худуднинг ривожланиш истиқболларини инобатга олиб, ишсиз ва ўзини ўзи банд қилган шахсларни ишга жойлаштиришнинг мақбул варианларини излаб топиш орқали аниқланади.

14. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни Бандликка қўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан касб-хунарга ўқитиши мазкур Низомнинг 3-бандида кўрсатилган ўқув муассасалари (ташкилотлар) билан тўғридан-тўғри шартномалар тузиш асосида амалга оширилади.

Меҳнат органлари тузилган шартномалар асосида касб-хунарга ўқитишига муҳтоҷ бўлган шахсларга белгиланган шаклдаги касбга ўқитишига йўлланмаларни беради, ўқув муассасалари эса уларнинг ўқишига қабул қилинганлиги тўғрисида буйруқ чиқаради.

15. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиши курсли шаклда ҳамда якка тартибда ташкил қилиниши мумкин.

16. Касб-хунарга ўқитиши курсли шаклда ташкил этилганда, одатда, ўқув гурухларидаги тингловчилар сони беш нафардан йигирма нафаргача бўлиши мумкин.

17. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни якка тартибда касб-хунарга ўқитишида ишлаб чиқариш соҳасида таълим жараёни асосий ишидан озод қилинмаган малакали ишчи – ишлаб чиқариш таълими йўриқчиси раҳбарлигига ташкилотнинг иш ўрнида амалга оширилади.

Ишсиз аҳолини миллий ҳунармандчиликнинг тарихан шаклланган анъаналари асосида “Уста-шогирд” мактабларида халқ ҳунармандчилигининг “Уста-шогирд” анъанасига мувофиқ касб-хунар кўнималарини ўргатиш ҳам якка тартибдаги касб-хунарга ўқитиши турига киради.

Якка тартибда касб-хунарга ўргатища ўқувчи назарий билимлар курсини ўқитувчилардан маслаҳатлар (консультациялар) олиш йўли билан ва мустақил равища ўрганиши ҳам мумкин.

18. Миллий ва бадиий ҳунармандчилик касбларига фақат “Ҳунарманд” ўюшмасига аъзо бўлган ва якка тартибда фаолият кўсатаётган тадбиркор усталарнинг мактабларида амалга ўргатилади.

19. Миллий ҳунармандчилик касбларини ўргатадиган халқ усталари “Уста-шогирд” усулида касб-хунарга ўргатища ўзларининг имкониятларига қараб, таълим оловчи шогирдларнинг сонини ихтиёрий равища белгилашлари мумкин, бироқ уларнинг умумий сони ўн кишидан кўп бўлмаслиги лозим.

20. Мехнат органлари жойларда фаолият кўрсатаётган ҳунармандлар ҳақида батафсил маълумотлар тўплаб, уларнинг имкониятлари, истакларини инобатга олган ҳолда иш юритадилар. Бу маълумотлар мажмуаси мунтазам равища тўлдирилиб борилади.

21. Усталарнинг иш ўринларида хавфсизлик техникаси қоидалари бўйича шогирдларга бериладиган йўриқларни ҳисобга олиб бориш дафтари очилади. Шогирдлар хавфсизлик техникаси қоидалари бўйича йўриқ олганликлари тўғрисида ушбу дафтарга имзо чекадилар.

22. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиш қуидаги ўқитиш муддатлари бўйича амалга оширилади:

узоқ муддатли ўқитиш – ўкув жараёни ўттиз ҳафтадан қирқ ҳафтагача давом этади;

ўрта муддатли ўқитиш – ўкув жараёни беш ҳафтадан йигирма беш ҳафтагача давом этади;

қисқа муддатли ўқитиш – ўкув жараёни тўрт ҳафтагача давом этади;

ишлиб чиқаришда касбга ўқитиш – ўкув жараёни иш берувчида бир вақтнинг ўзида олиб бориладиган меҳнат фаолияти билан бевосита боғлиқ бўлиб, бир нафар ўқувчи учун келгусида иш берувчида ишга жойлаштирилган ҳолда касбга тайёрлашдан (стажировкадан) ўтиши йигирма беш ҳафтагача давом этади;

мақсадли ўқитиш – ўкув жараёни тўрт ҳафтагача давом этади.

23. Ишсиз шахсларни узоқ муддатли ҳамда ўрта муддатли касб-хунарга ўқитища мазкур Низомнинг 3-бандида кўрсатилган ўкув муассасалари (ташкилотлар), иш берувчи, маҳаллий меҳнат органи ва ишсиз шахс ўртасида тузиладиган тўрт томонлома шартнома асосида амалга оширилади.

Агар ишсиз шахс ўқиши тугагач, жисмоний ва юридик шахслар учун иш ҳақини (меҳнат даромадини) олишга қаратилган хизматларни кўрсатиш, ишларни бажариш бўйича меҳнат фаолиятини мустақил равища амалга ошириш мажбуриятини ҳамда ўзини ўзи банд қилган шахс сифатида рўйхатдан ўтишни ўз зиммасига оладиган бўлса, ўрта муддатли ўқитишга доир шартнома тузилаётганда иш берувчининг иштирок этиши талаб қилинмайди.

Бунда мазкур Низомнинг 3-бандида назарда тутилган касб-хунарга ўқитиш фаолиятини амалга оширувчи муассасалар (ташкилотлар) маҳаллий меҳнат органи ва ишсиз шахс ўртасида тузиладиган ижтимоий шартномага асосан ташкил этилади.

Иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитишда улар билан ишга жойлаштириш бўйича шартнома тузиш талаб этилмайди.

24. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиш мазкур Низомнинг 3-бандида назарда тутилган ўқув муассасалари (ташкилотлари) билан келишилган ҳолда кундузги, кечки ва онлайн шаклда амалга оширилиши мумкин.

25. Илғор иш тажрибасини чуқур ўрганиш мақсадида камбағал оиласларнинг олий ва ўрта маҳсус таълим муассасаларининг сўнгги босқичида ўқиётган битирувчи фарзандлари ташкилотларга стажировкага юборилади.

Бунда стажировка маҳаллий меҳнат органлари йўлланмаси ҳамда уч томонлама тузиладиган шартномага мувофиқ ўқувчини келгусида иш берувчида ишга жойлаштириш шарти асосида стажировкадан ўтиши йигирма беш ҳафтагача давом этиши мумкин.

Стажировка ўтаётган битирувчиларга стажировка даврида ҳар ой учун меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам микдорининг 35,2 фоизи микдорида Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан стипендия тўлаб берилади.

26. Ишчи (мутахассис)лар жумласидан бўлган ишсиз ва иш қидираётган шахсларнинг касбий маҳоратини ошириш ва кейинчалик уларни ишга жойлаштириш, уларда мавжуд бўлган касблар бўйича ушбу гуруҳдаги фуқароларнинг манфаатларини кўзлаб ва ишлаб чиқариш талабларига, ишга жойлаштириш имкониятларига мувофиқ юқорироқ тариф разрядларини (класс, тоифа) эгаллаш, илғор техника ва технологияларни, янги жиҳоз ва материалларни ўрганиш мақсадида уларнинг малакасини ошириш ташкил қилинади.

27. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитишнинг белгиланган тартибда ташкил этилганлиги, ўқувчилар давомати ҳамда ўқув жараёнларининг иш берувчи талабига мувофиқлиги ва унинг сифати устидан мониторинг худудий меҳнат органларининг тегишли мутахассислари томонидан жойига чиқсан ҳолда амалга оширилиши мумкин.

28. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиш жараёни ўқув жараёни ташкил қилинган муассасада (ташкилотда) яқуний малака имтиҳонини жорий тартибда топшириш билан якунланади.

Ишсиз ва иш қидираётган шахсларнинг зарур тайёргарлиги бўлган ҳолларда яқуний малака имтиҳонлари, шунингдек, касб ва тегишли малака даражасини олиш учун компетенцияларни баҳолаш бўйича имтиҳонларнинг белгиланган муддатдан олдин топширилишига йўл қўйилади.

Малака имтиҳонлари комиссиясининг таркибига ўқишга йўлланма берган меҳнат органининг вакили ҳам киритилиши мумкин.

29. Касб-хунарга ўқитиш жараёнидан ўтган ва якуний малака имтиҳонларини топширган шахсларга ўқув жараёнини ташкил қилган муассаса (ташкилот)лар томонидан ўқишини тамомлаганлигини тасдиқловчи ҳужжат (сертификат, гувоҳнома, диплом ва бошқалар) берилади.

30. Мехнат органлари томонидан касб-хунарга ўқитиш учун юборилган ва ўқишини якунлаган шахсларнинг электрон меҳнат дафтарчасида ходимлар меҳнат стажини ҳисобга олиш бўйича ёзувлар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда киритилади. Бунда кўрсатилган касб-хунарга ўқитиш даври меҳнат стажига қўшилади.

31. Касб-хунарга ўқитишни амалга ошираётган муассаса (ташкилот)лар техника хавфсизлиги қоидалари билан ўқувчиларни таништириш, ўқувчилар давоматининг ҳисобга олиш, битирув малака имтиҳонлари баённомаларини расмийлаштириш ва ўқишини тамомлаган битирувчига ўқишини тамомлаганлигини тасдиқловчи ҳужжатни бериш мажбуриятини олади.

32. Ишсиз ва ўзини ўзи банд қилган шахсларни касб-хунарга ўқитишни таъминлай оладиган ўқув ташкилотларининг рўйхати ҳудудий меҳнат органлари томонидан белгиланади.

33. Маҳаллий меҳнат органлари томонидан касб-хунарга ўқитиш учун бошқа ҳудудларга йўлланган ўқувчилар ётоқхонага (мехмонхонага) жойлаштирилиши мумкин.

3-боб. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитишни молиялаштириш

34. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиш билан боғлиқ фаолият Ўзбекистон Республикаси Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан амалга молиялаштирилади.

35. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касбга тайёрлашга йўллаган маҳаллий меҳнат органлари касб-хунарга ўқитиш курси нархи белгиланган шартнома ҳамда ўқувчилар давомати тўгрисида тақдим этилган маълумотга мувофиқ касб-хунарга ўқитиш фаолиятини амалга оширган ўқув муассасаларининг ҳисобрақамига пул маблағларини ҳар ойда ўтказиб берадилар.

36. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиш учун мўлжалланган сарф-харажатлар қуидагилардан иборат бўлади:

ўқитувчилар, ишлаб чиқариш таълими усталари (йўриқчилари) ва устахунармандларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш;

касб-хунарга ўқитиш фаолиятини амалга оширувчи муассасада (ташкилотда) тузилган якуний малака имтиҳонлари комиссияси аъзоларининг меҳнатига ҳақ тўлаш;

бошқа ҳудудлардан келиб ўқиётган шахсларнинг транспорт ва туаржой билан боғлиқ харажатлар;

ўқиши даврида қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда стипендиялар тўлаш (иш қидираётган шахслар бундан мустасно);

Үқув жараёни учун сарфланадиган коммунал (электр энергияси, сув, газ ва бошқалар) ва хомашё харажатлари;

ищиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитишни ташкил қилиш ва амалга ошириш билан бевосита боғлиқ бўлган бошқа харажатлар.

Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси ҳисобидан ищиз ва иш қидираётган шахсларни касб-хунарга ўқитиш учун харажатлар сметаси жорий тартибда меҳнат органлари томонидан тасдиқланади.

4-боб. Ищиз шахсларни касб-хунарга ўқитиш даврида стипендия тўлаш тартиби

37. Ищиз шахсларга маҳаллий меҳнат органларининг йўлланмаси асосида касб-хунарга ўқитиш даврида стипендия тўланиши ҳамда шу даврни умумий меҳнат стажига қўшилиши кафолатланади.

Иш қидираётган шахслар касб-хунарга ўқитиш учун юборилганда, ушбу даврда уларга стипендия тўланмайди ҳамда ушбу давр умумий меҳнат стажига қўшилмайди.

Агар пенсиянинг туридан қатъи назар, пенсия билан таъминланиш ҳукуқига эга бўлганлар меҳнат органларида рўйхатдан ўтган ва касб-хунар ўрганишга муҳтож бўлсалар, уларга касб-хунарга ўқитиш даврида стипендия тўланмайди, лекин уларга қонунчилик ҳужжатларида белгиланган барча зарур хизматлар кўрсатилиши лозим.

38. Ўқиши якунлангандан сўнг битирувчилар ўқишига юборган меҳнат органларига мазкур Низомга иловага мувофиқ ўқишини битирганлигини тасдиқловчи варакани топширадилар.

39. Касб-хунарга ўқитилаётган ищиз шахсларга стипендиялар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартиб ва микдорда тўланади.

40. Ўқув машғулотларига сабабсиз қатнашмаётган, ўзлаштирмаётган ёки меҳнат ва жамоат тартибини бузгаётган шахсларнинг ўқишини давом эттиришлари тўғрисидаги масала ўқув ташкилотининг раҳбарияти ва маҳаллий меҳнат органлари вакиллари билан биргаликда ҳал қилинади. Сурункасига ва сабабсиз ўқув машғулотларига қатнашмаётган ёки жамоат тартибини бузганлиги, жиноят содир қилганлиги туфайли ҳибсга олинган шахсларга стипендиялар тўлаш маҳаллий меҳнат органи ва ўқув муассасаси қабул қилган қарор асосида тўхтатиб қўйилади.

41. Ўқиши тугатган ищиз шахс ўқув дастурида кўзда тутилган якуний малака имтиҳонларида назарий ва амалий билим ва кўникмаларининг талабга жавоб бера олмаслиги туфайли топшира олмаса, унга стипендия тўланмасдан, қўшимча машғулотлар ўtkазилади ва қайта якуний малака имтиҳони олинади.

42. Ўқиши муваффақиятли якунлаган ва тегишли ҳужжат олган битирувчи ишга жойлаша олмаса, у меҳнат органларига келиши ва унга эгаллаган касби (мутахассислиги) бўйича ишга жойлашиш юзасидан ёрдам кўрсатилиши лозим.

43. Ишсиз шахслар ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиши тугатгандан кейин ишга жойлашиш ёки ўзини ўзи банд қилиш имкони бўлмаса, қонунчилик ҳужжатларида белгиланган миқдорда ишсизлик нафақаси олиш хукуқига эга.

44. Мазкур Низомнинг 22-бандида белгиланган касб-хунарга ўқитиш муддатлари мобайнида касб-хунарга ўқитишдан ўтган ишсиз шахслар ўзларига боғлиқ бўлмаган сабабларга кўра (шартнома бўйича ишга жойлаштирувчи корхонанинг тугатилиши, штатлар сонининг қисқартирилиши, технологияларнинг ўзгариши ва бошқалар) ишга жойлаша олмасалар, уларни жорий йил мобайнида меҳнат органларида яна ишсиз деб эътироф этиб, ўзлари танлаган касблар бўйича ўқишга юбориш мумкин.

Битирувчи ишсиз шахслар узрсиз сабабларга кўра танлаган касблари бўйича меҳнат фаолияти билан шуғулланмасдан, Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан жорий йил мобайнида тақроран касбга ўқиши истагини билдирулар, бундай шахсларни касбий таълим якунидан кейин 6 ой ўтгандан сўнг қайтадан касбий тайёргарликка йўллаш мумкин.

5-боб. Ўзини ўзи банд қилганлар ҳамда “labor-migration” дастурий мажмуасида рўйхатга олинган шахсларни касб-хунарга ўқитишни ташкил этиш тартиби

45. Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлиги ва унинг ҳудудий бўлинмалари томонидан “labor-migration” дастурий мажмуасида рўйхатга олинган ва ташкил этилган меҳнат миграцияси йўли билан хорижий мамлакатларда ишлаш учун кетаётган фуқаролар маҳаллий меҳнат органлари томонидан иш қидираётган шахс сифатида рўйхатга олингандан ёхуд ишсиз шахс сифатида эътироф этилгандан сўнг касб-хунарга ўқитиш учун юборилади.

Бунда иш қидираётган шахс сифатида рўйхатга олингандан ёхуд ишсиз шахс сифатида эътироф этилгандан сўнг касб-хунарга ўқитиш қонунчилик ҳужжатлари ҳамда мазкур Низомга мувофиқ белгиланган тартибда амалга оширилади.

46. Ўзини ўзи банд қилган шахслар мазкур Низомнинг 3-бандида қайд этилган ўкув муассаса (ташкилот)ларида Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан касб-хунарга ўқитилиши мумкин.

Бунда меҳнат органлари томонидан ўзини ўзи банд қилган шахслар иш қидираётган шахс сифатида рўйхатга олинмайдилар ҳамда ишсиз деб эътироф этилмайдилар, аммо меҳнат органлари йўлланмаси асосида ўкув муассаса (корхона, ташкилот)ларга касб-хунарга ўқитиш учун юбориладилар.

4-боб. Якуиловчи қоида

47. Мазкур Низом талабларининг бузилишида айбор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

Ишсиз ва ўзини ўзи банд қилган
шахсларни касбга тайёрлаш
ва қайта тайёрлаш, уларнинг малакасини
опиришни ташкил этиш тартиби
тўғрисидаги низомга
ИЛОВА

ТАСДИКЛОВЧИ ВАРАҚА _____-сон

туман (шаҳар) нинг номи

ўқишига йўллаған меҳнат органининг манзили

I. Фуқаро _____

фамилияси, исми, отасининг исми

касбий тайёргарликдан
ўтди.

Малака имтиҳонлари комиссиясининг қарорига биноан _____ йил “_____”
да унга _____ малакаси

ва _____ сон гувоҳнома берилди.

II . Фуқаро _____

фамилияси, исми, отасининг исми

сабабларга кўра
(ўқишига келмади) ўқишини _____ санадан тўхтатиб қўйди, ўқилган
соатлар _____ соат.

Сизга сарф қилинмаган маблағларнинг қолдик суммаси жўнатилди
сўм.

(сўз билан)

Тўлов варақаларининг рақами ва санаси.

Ўқув марказининг раҳбари

Имзо

Санаси

Бош ҳисобчи

Имзо

Санаси

М.Ў.

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил Бапрелдаги 183-сон қарорига
4-илова

**“Энг яхши касбга тайёрлаш дастури” бўйича нодавлат таълим
ташкilotлари ўртасида очиқ танлов ўtkазиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом “Энг яхши касбга тайёрлаш дастури” бўйича нодавлат таълим ташкilotлари ўртасида очиқ танлов (кейинги ўринларда – танлов) ўtkазиш ҳамда танлов ғолибларига Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси ҳисобидан грант ажратиш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

грант – худудлардаги ишсиз ва банд бўлмаган аҳоли, биринчи навбатда, камбағал оилалар аъзолари, чет элдан қайтиб келган меҳнат мигрантлари, хотин-қизлар ва ёшларни касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш учун танлов иштирокчисига танлов асосида ажратиладиган маблағлар;

касбга тайёрлаш дастури – ишсиз ва банд бўлмаган аҳоли, биринчи навбатда, камбағал оилалар аъзолари, чет элдан қайтиб келган меҳнат мигрантлари, хотин-қизлар ва ёшларни бир (ёки бир неча) касб-хунарларга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш ёхуд тадбиркорлик кўнималарига ўқитишни назарда тутувчи чора-тадбирларни ўз ичига олган дастур лойиҳаси;

танлов комиссияси – танлов иштирокчиси томонидан юборилган касб-хунарга тайёрлаш дастурларини кўриб чиқиши, умумлаштириш ва баҳолаш мақсадида танлов ташкilotчилари ҳузурида тузиладиган комиссия.

3. Қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда таълим фаолиятини амалга ошириш ҳукуқига эга бўлган нодавлат касб-хунарга ўқитиш муассасалари танловнинг иштирокчилари (кейинги ўринларда – танлов иштирокчилари) ҳисобланади.

4. Ташкил этиши кўламига кўра танлов республика ҳамда вилоят миқёсда ўtkазилади. Бунда мазкур Низомда белгиланган тартибга мувофиқ бир марта ўtkaziladigan tanlovda kasbga tayёрлаш dasturiiga muvofiq kamrab olinadigan qishloq va chekka joylarida hamda chegara xududlariida yashovchi ihsiz va band bўlмаган аҳоли, айниқса, камбағал оилалар аъзолари, чет элдан қайтиб келган меҳнат мигрантлари, хотин-қизлар ва ёшларнинг сони:

500 нафаргачани ташкил этса – танлов вилоят миқёсида;

500 нафардан кўп бўлса – танлов республика миқёсида ташкил этилади ва ўtkaziladigi.

5. Танлов республика миқёсида ўtkaziladigan tanlovning respublika tashkilotchisi tomonidan, viloyat miqёsiida ўtkaziladigan tanlovning viloyat

ташкилотчиси томонидан мазкур Низомга мувофиқ белгиланган тартибда ташкил этилади ҳамда мувофиқлаштирилади.

6. Танловнинг республика ташкилотчиси – Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги (кейинги ўринларда – Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги) ҳамда вилоят ташкилотчилари – тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармалари (кейинги ўринларда – танлов ташкилотчилари) ҳисобланади.

7. Республика ва вилоят миқёсида ўтказиладиган танлов учун бир марталик ажратиладиган грант миқдори танловда қамраб олинадиган ҳар бир шахсга нисбатан бир ой учун тўғри келадиган маблағ базавий ҳисоблаш миқдорининг тўрт бараваридан ошмаслиги шарт.

8. Танлов ғолиблари танлов комиссияси томонидан мазкур Низомга иловага мувофиқ схема бўйича аниқланади.

2-боб. Танлов комиссияси

9. Танлов ташкилотчиларига танлов иштирокчисидан тушган касб-хунарга тайёрлаш дастурларини кўриб чиқиш, умумлаштириш ва уларни баҳолаш мақсадида танлов ташкилотчилари ҳузурида комиссия раиси, унинг ўринбосари ва камида беш нафар аъзодан иборат таркибда танлов комиссияси тузилади.

Танлов комиссияси таркиби танлов ташкилотчиси раҳбари томонидан тасдиқланади.

10. Танлов комиссияси мажлисини унинг раиси бошқаради. Танлов комиссияси раиси бўлмаган тақдирда, мажлисни унинг ўринбосари бошқаради.

Танлов комиссияси мажлиси ундаги аъзоларнинг камида учдан икки қисми қатнашган тақдирда ваколатли ҳисобланади.

11. Республика миқёсида ўтказиладиган танловда Ўзбекистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирининг биринчи ўринбосари, вилоят миқёсида ўтказиладиган танловда тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармаси бошликлари танлов комиссияси раиси ҳисобланади.

12. Танлов комиссияси раиси:

танлов комиссияси фаолиятига умумий раҳбарлик қиласи;
раис ўринбосари ва аъзолар ўртасида вазифаларни тақсимлайди;
танлов комиссияси мажлисларини чакиради ва уларга раислик қиласи;
танлов комиссияси мажлислари кун тартибини тасдиқлайди;
танлов комиссиясининг самарали ва шаффоғ ишлашини таъминлаш бўйича бошқа вазифаларни амалга оширади.

13. Танлов комиссияси куйидаги таркибда тузилади:

а) республика миқёсида ўтказиладиган танлов комиссияси раиси ўринбосари – Кўникма, мувофиқлик ва малакани баҳолаш миллий тизимини мувофиқлаштириш бошқармаси бошлиғи (1 нафар);

республика миқёсида ўтказиладиган танлов комиссияси аъзолари:

Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси самарали ва мақсадли фойдаланиш бошқармаси бошлиғи (1 нафар);

Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг вакили (1 нафар);

Маҳалла ва оилани қўллаб-кувватлаш вазирлиги вакили (1 нафар);

Ёшлар ишлари агентлиги вакили (1 нафар);

танлов ташкилотчиси тасарруфидаги “Ишга марҳамат” мономаркази ва Касб-хунарга ўқитиш марказлари вакиллари (2 нафар).

б) вилоят миқёсида ўтказиладиган танлов комиссияси раиси ўринбосари – тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар Бандлик бош бошқармалари Касбга қайта ўқитишни ташкил этиш шўъбаси мудири (1 нафар);

вилоят миқёсида ўтказиладиган танлов комиссияси аъзолари:

тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармалари Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси самарали ва мақсадли фойдаланиш шўъбаси мудири (1 нафар);

тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар Касбий таълимни ривожлантириш ва мувофиқлаштириш ҳудудий бошқармалари бошлиқларининг вакили (1 нафар);

тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси Маҳалла ва оилани қўллаб-кувватлаш вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳалла ва оилани қўллаб-кувватлаш бошқармалари бошлиқларининг вакили (1 нафар);

Ёшлар ишлари агентлигининг тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бошқармаларининг вакили (1 нафар);

танлов ташкилотчиси тасарруфидаги “Ишга марҳамат” мономаркази ва Касб-хунарга ўқитиш марказлари вакиллари (1 нафар);

танловда қамраб олинадиган ҳудудларни инобатга олган ҳолда, маҳаллий ҳокимликлардан вакиллар (ҳар бир маҳаллий ҳокимликлардан 1 нафардан).

14. Танлов комиссиясининг мажлиси унинг аъзоларига аввалдан ёзма хабарнома тарқатиш йўли билан чақирилади. Хабарномада мажлисни ўтказиш куни, вақти ва муҳокама қилинадиган масалалар тўғрисидаги аниқ маълумотлар кўрсатилади.

15. Танлов комиссияси аъзолари таркиби Ўзбекистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири томонидан мазкур Низомнинг 13-бандида белгилангандан бошқача таркибда тузилиши ҳам мумкин.

16. Танлов комиссияси аъзолари қуийдаги ҳолларда танлов комиссияси таркибидан муддатидан олдин чиқарилиши мумкин:

ўз аризасига кўра;

у билан тузилган меҳнат шартномаси бекор қилинган тақдирда;

зиммасига юклangan вазифаларни бажаришда қоидабузарликлар аниқланган тақдирда;

вафот этган тақдирда.

17. Танлов комиссияси мажлислари очиқ тарзда ўтказилади.

18. Танлов комиссияси мажлисларига давлат ва нодавлат ташкилотлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳамда бошқа ташкилотлардан соҳа мутахассислари ва эксперtlари, оммавий ахборот воситаларининг вакиллари ва бошқа шахслар таклиф этилиши мумкин.

19. Танлов комиссияси қарорлари очиқ овоз бериш йўли билан қабул қилинади. Танлов комиссияси қарори мажлисда иштирок этган аъзоларнинг кўпчилиги овоз берган тақдирда, ваколатли ҳисобланади. Овозлар тенг бўлган тақдирда, танлов комиссияси раисининг овози ҳал қилувчи овоз ҳисобланади.

20. Танлов комиссияси қуийдаги ҳуқуқларга эга:

танлов иштирокчиларининг касбга тайёрлаш дастурларини ўрганиш ва баҳолаш;

танлов иштирокчилари томонидан тақдим қилинган касбга тайёрлаш дастурларини маъқуллаш ёки рад қилиш бўйича қарорлар қабул қилиш;

мажлис ўтказиш бўйича қарорлар қабул қилиш.

21. Танлов комиссияси мазкур Низом ва бошқа қонунчилик хужжатлари талабларига риоя этиши ҳамда танлов иштирокчилари томонидан тақдим қилинган касбга тайёрлаш дастури ва бошқа хужжатларни ўрганиш давомида маълум бўлган маълумотларни ошкор қилмаслиги шарт.

3-боб. Танловни ўтказиш ҳақида хабардор қилиш тартиби

22. Танлов ташкилотчилари томонидан танловни ўтказиш ҳақида эълон танлов ўтказиладиган кундан камида 10 кун олдин оммавий ахборот воситаларида, ижтимоий тармоқларда ҳамда танлов ташкилотчиларининг Интернет тармоғидаги расмий веб-сайтида жойлаштирилади.

23. Танлов ўтказилиши тўғрисидаги эълонда қуийдаги маълумотлар кўрсатилиши керак:

танловнинг умумий тавсифи;

танлов ташкилотчисининг номи ва манзили;

танлов учун ажратилган маблағ миқдори ва уни молиялаштириш манбай;

танлов иштирокчилариға қўйиладиган асосий шартлар;

лойиҳани амалга ошириш муддатлари;

танлов иштирокчиларидан хужжатларни қабул қилишнинг манзили, охирги куни ва вақти.

24. Танловда иштирок этиш учун ариза ва унга илова қилинадиган хужжатлар танлов ташкилотчилариға ариза берувчи танлов иштирокчиси томонидан бевосита, почта орқали ва электрон шаклда берилиши мумкин.

25. Танлов иштирокчиларининг танлов ўтказиш тўғрисидаги эълонда белгиланган муддатдан кечикириб топширилган хужжатлари қабул қилинмайди ҳамда кўриб чиқилмайди.

4-боб. Танловни ўтказиш тартиби ва шартлари

26. Танлов ушбу Низомга иловага мувофиқ схема бўйича берилган кетма-кетликка асосан ташкил этилади ва ўтказилади ва қуидаги босқичлардан иборат бўлади:

танлов ўтказилиши тўғрисида эълон бериш;

танлов иштирокчилари томонидан тақдим этилган хужжатларни рўйхатга олиш, умумлаштириш ва танлов комиссиясига тақдим этиш;

мазкур Низомда белгиланган мезонлар бўйича танлов иштирокчилари томонидан тақдим этилган касбга тайёрлаш дастурларини баҳолаш ва ғолибларни аниқлаш;

танлов ғолиблари билан касбга тайёрлаш дастурини амалга ошириш учун грант ажратиш бўйича шартнома имзолаш;

танлов ғолиблари тўғрисидаги маълумотларни тегишли равишда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларига тақдим этиш;

танлов ғолибларини, зарур ҳолларда ижара тўловлари бевосита танлов ғолиби томонидан тўланиши шарти билан мақбул шарт-шароитларга эга бинолар билан таъминлаш бўйича чоралар кўриш;

танловнинг ўтиши ва натижаларининг оммавий ахборот воситаларида кенг ёритилишини ташкил этиш;

грант маблағларининг самарали сарфланиши юзасидан мониторинг олиб бориш;

ҳисоботларни йиғиши, умумлаштириш ва таҳлил қилиш.

27. Танловда иштирок этиш учун танлов иштирокчилари танлов ташкилотчилариға қуидаги хужжатларни (касбга ўқитиш дастурини) тақдим этадилар:

танловда иштирок этиш ҳақида ариза;

касбга тайёрлаш дастури доирасида грантни амалга ошириш бўйича юкоридаги масалалар назарда тутилган батафсил тақдимот;

касбга тайёрлаш дастури (лойиҳани амалга оширишнинг батафсил таснифи, лойиҳани амалга ошириш бўйича қамраб олинадиган худуд (туман, шаҳар, шаҳарча, қишлоқ аҳоли пункти, маҳалла, кўча номи) касб-хунарга ўқитиш соҳасидаги тажрибаси, илгари грантлар асосидаги фаолиятда қатнашганлиги тўғрисидаги маълумот, халқаро лойиҳалар ва дастурлардаги иштироки тўғрисидаги ҳамда бошқа маълумотлар);

давлат рўйхатидан ўтганлик ҳақидаги гувоҳнома нусхаси;

танлов иштирокчиси уставининг нусхаси;

таълим фаолиятини амалга ошириш бўйича маҳсус рухсатнома (лицензия) нусхаси;

кадрлар (ўқитувчилар, ишлаб чиқариш таълими усталари) таркиби ва уларнинг малака даражаси тўғрисидаги маълумотлар;

мавжуд моддий-техника базаси тўғрисида батафсил маълумот (касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакани ошириш фаолиятини амалга ошириш учун фойдаланилаётган бино-иншоотлар, жиҳозлар ва ўкув куроллари сони, уларнинг таснифи ва қиймати);

танлов иштирокчиси ташаббуси билан бошқа ҳужжатлар (эришган ютуқлари, ўқув-услубий, илмий-услубий материаллари ва шу кабилар) ҳам тақдим қилиниши мумкин.

Танлов ташкилотчилари танлов иштирокчилари томонидан тақдим этилган ҳужжатларни З иш куни мобайнида рўйхатга олади, умумлаштиради ва танлов комиссиясига тақдим этади.

28. Касбга тайёрлаш дастурида лойиҳани амалга ошириш шакли, механизми, даврийлиги, бошланиш ва тугаш вақти ҳамда лойиҳани амалга оширишдан кутилаётган натижа аниқ, босқичма-босқич ва тушунарли ёритилган бўлиши лозим.

29. Танлов иштирокчиси (нодавлат таълим ташкилоти раҳбари ёки унинг номидан иш кўрувчи ишончли вакил) танлов ўтказиладиган куни танлов комиссияси олдида ўзининг касбга тайёрлаш дастури ҳақида 10-30 дақиқалик тақдимот қиласи.

Ушбу тақдимотда касбга тайёрлаш дастурини амалга ошириш бўйича натижадорликка йўналтирилган чора-тадбирлар, шу жумладан, мазкур Низомнинг 27-бандига мувофиқ тақдим этилган ҳужжатларга асосан касбга тайёрлаш дастурини амалга ошириш имкониятлари акс эттирилади.

30. Танлов ғолиби нодавлат таълим ташкилотлари томонидан танловга тақдим этилган касбга тайёрлаш дастурларини кўриб чиқиш, умумлаштириш ва баҳолаш натижаларига кўра аниқланади.

Танлов комиссияси томонидан касбга тайёрлаш дастурларини кўриб чиқиш, умумлаштириш ва баҳолаш танлов комиссиясига мазкур Низомга

мувофиқ касбга тайёрлаш дастурлари түлиқ ва камчиликларсиз келиб тушгандан сўнг 7 иш кунидан кечиктирмай амалга оширилиши лозим.

Белгиланган муддатда танлов комиссияси мажлиси учун ундаги аъзоларнинг камида учдан икки қисми йифилмаган тақдирда, танлов бошқа кунга қолдирилиши мумкин, лекин комиссиянинг қолдирилган мажлиси кўпи билан 5 иш кунида қайта чақирилиши лозим.

31. Танлов иштирокчилари томонидан тақдим этилган касбга тайёрлаш дастурлари қуийдаги мезонларга асосан баҳоланади:

а) Касбга тайёрлаш дастурининг сифати – 30 баллгача:

натижаси даромадли меҳнат билан банд бўлиш имкониятини яратиб берувчи меҳнат бозорида талаб бўлган касблар ҳамда ушбу касблар бўйича ўзининг ўкув (режа) дастури ва қўлланмаларига эгалиги – 5 баллгача;

кадрлар (ўқитувчилар, ишлаб чиқариш таълими усталари, тренерлар) таркиби ва уларнинг малака даражаси – 5 баллгача;

танлов иштирокчисининг мазкур соҳадаги тажрибаси ва эришган ютуқлари – 10 баллгача;

ўқитиши жараёнида халқаро андозалар ва ахборот-коммуникация воситаларидан кенг фойдаланиш имкониятларининг юқорилиги – 10 баллгача.

б) ўқув-моддий базасининг мавжудлиги – 20 баллгача:

бино-иншоотлар – 5 баллгача;

жиҳозлар, асбоб-ускуналар, ўқув қуроллари, техника хавфсизлиги шартларининг мавжудлиги – 15 баллгача;

в) лойиҳани амалга ошириш самарадорлиги ва натижадорлиги даражасининг юқорилиги – 40 баллгача:

ҳар бир ўқувчига тўғри келадиган сарф-харажат миқдорининг камлиги – 15 баллгача;

чекка ва чегара ҳудудларида, шунингдек, қишлоқ жойларида яшовчи ишсиз ва банд бўлмаган аҳоли, айниқса, ижтимоий муҳофазага муҳтоҷ аҳоли, камбағал оиласалар аъзолари, чет элдан қайтиб келган меҳнат мигрантлари, хотин-қизлар ва ёшларнинг жами касб-хунарга тайёрланадиганларга нисбатан юқори улушда қамраб олиниши – 15 баллгача;

бандликни таъминлаш кўрсаткичининг юқорилиги (иш берувчилар буюртмаси асосида ишга жойлаштириш, ўзини ўзи банд қилиш, тадбиркор сифатида ўз бизнесини бошлиши ва бандликнинг бошқа расмий шакллари) – 20 баллгача.

32. Қоида тариқасида:

касбга тайёрлаш дастурини амалга оширишнинг умумий муддати кўпи билан 50 ҳафтадан, шунингдек, касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малака ошириш ўқув курсларининг давомийлиги:

узоқ муддатли ўқитиши – ўқув жараёни 30 ҳафтадан 40 ҳафтагача;

Ўрта муддатли ўқитиш – 5 ҳафтадан 25 ҳафтагача;
қисқа муддатли ўқитиш – 4 ҳафтагача давом этади.

33. Касбга тайёрлаш дастурларини қўриб чиқиши натижаларига кўра танлов комиссияси аъзолари ҳар бир лойиҳа бўйича баҳолаш мезонларига мувофиқ баҳолаш варақасига тегишли балларни қўяди.

34. Баҳолаш варақаларидаги баллар комиссия котиби томонидан ҳисоблаб чиқилади ва танлов комиссияси раисига тақдим этилади.

35. Танлов комиссияси раиси томонидан ҳисобланган балларнинг тўғри ва ҳаққонийлиги кўздан кечирилади ҳамда жамланган баллар тўғрисидаги маълумот танлов комиссияси аъзоларига эълон қилинади.

36. Танлов натижасига кўра энг кўп балл олган танлов иштирокчиси танловда ғолиб деб топилади.

37. Танлов натижасига кўра танлов иштирокчиларининг баллари тенг бўлган тақдирда, улар ўртасида ушбу Низомда белгиланган тартиб асосида қайта танлов ўtkазилади.

38. Танлов комиссияси қарорлари баённомалар билан расмийлаштирилади.

Танлов комиссияси йиғилишининг баённомаси танлов комиссияси котиби томонидан олиб борилади ҳамда танлов комиссияси раиси, котиби ва танлов комиссияси йиғилишида иштирок этган барча аъзолар томонидан имзоланади.

39. Танлов комиссияси йиғилишнинг баённомалари белгиланган тартибда танлов ташкилотчиси томонидан сақланади.

40. Танлов ғолиби тўғрисидаги маълумот танлов ўтказилган кундан бошлаб уч иш қуни давомида танлов ташкилотчиси томонидан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларига юборилади.

5-боб. Грант ажратиш тартиби

41. Танлов ғолиби аниқлангандан сўнг уч иш қуни давомида танлов ташкилотчиси ҳамда танловда ғолиб деб топилган танлов иштирокчиси ўртасида касбга тайёрлаш дастурини амалга ошириш учун грант ажратиш бўйича шартнома тузилади.

Ушбу шартнома танлов ташкилотчиси ва танловда ғолиб деб топилган танлов иштирокчисининг хуқуқ ва мажбуриятларини ҳамда жавобгарлигини белгилайди.

42. Шартномада қўйидагилар назарда тутилган бўлиши керак:
касбга тайёрлаш дастурини амалга оширишнинг мақсади;
касбга тайёрлаш дастурини амалга ошириш муддатлари;
камраб олинадиган ҳудуд, аҳоли тоифаси, ўқитиладиган касблар, касбий кўникмаларни шакллантириш механизми, грант доирасида

қўлланиладиган ўқув қўлланмалари ва дастурлари, фойдаланиладиган ахборот-коммуникация воситалари ва инновацион ўқитиш услубларининг тавсифи;

касбга тайёрлаш дастурини амалга ошириш учун ажратилган грант миқдори;

маблағ билан таъминлаш муддатлари;

ажратилган грант маблағларидан мақсадли фойдаланганлик юзасидан назорат шакллари;

амалга оширилган ишлар бўйича ҳисоботларни бериш муддатлари ва шакллари.

43. Агар танловда ғолиб деб топилган танлов иштирокчиси шартномани имзолашдан бош тортса ёки танловни ўтказиш давомида ўз фаолиятини тугатган бўлса, тугатиш, қайта ташкил этиш жараёнида бўлса ёки қонунчиликда белгиланган тартибда банкрот деб эътироф этилган бўлса, танлов ташкилотчилари касбга тайёрлаш дастурини амалга ошириш учун белгиланган грант маблағларини танловда иштирок этган ва юқори баҳо олган кейинги иштирокчига шартномани имзолашни таклиф этишга ҳақли.

6-боб. Грант маблағларининг самарали сарфланиши юзасидан мониторинг ўтказиш ва натижасига кўра мукофотлаш тартиби

44. Танлов ташкилотчилари танловда ғолиб деб топилган танлов иштирокчисига ажратилган грантлар эвазига касбга тайёрлаш дастурининг самарали амалга оширилиши бўйича мониторингини олиб боради, шунингдек, амалга оширилаётган ишларни (кўрсатилаётган хизматларни) ҳамда унинг алоҳида босқичларини жойига чиқсан ҳолда мониторинг қилишга ҳақли.

45. Танлов ташкилотчилари касбга тайёрлаш дастурининг самарали амалга оширилиши бўйича мониторинг ўтказишда танлов ташкилотчиларининг тизим идоралари, шу жумладан, тасарруфдаги касбхунарга ўқитиш марказлари, “Ишга марҳамат” мономарказлари ҳамда бошқа соҳа вакилларини эксперт сифатида жалб қилишга ҳақли.

46. Танлов иштирокчилари томонидан тақдим этилган ҳисобот маълумотларининг ҳаққонийлиги ўтказилган мониторинг натижалари, худудлардаги тегишли ваколатли органлардан, шу жумладан, худудий солик хизмати органлари ҳамда “Ягона миллий меҳнат тизими” идоралараро дастурий-аппарат комплексидан олинган маълумотлар асосида таҳлил қилиб борилади.

47. Мазкур Низомга мувофиқ белгиланган тартибда касбга ўқитиш дастури доирасида ташкил этилган ўқув курслари битирувчиларининг расмий бандлиги таъминланган тақдирда, ҳар бир расмий бандлиги таъминланган шахслар учун танлов ташкилотчиси томонидан танлов

иштирокчиси Ўзбекистон Республикасида белгиланган базавий ҳисоблаш микдорининг бир баравари микдорида бир марталик пул мукофоти билан тақдирланиши мумкин. Бунда:

танлов иштирокчиси ихтиёрига кўра мазкур Низомга мувофиқ белгиланган тартибда касбга ўқитиш дастури доирасида ташкил этилган ўқув курслари битирувчиларининг расмий бандлиги (ишга жойлашганлиги, ўзини ўзи банд қилганлиги, тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтганлиги ва расмий бандликнинг бошқа шакллари) тўғрисидаги маълумотлар илова қилинган бир марталик пул мукофоти олиш тўғрисидаги сўров хати ўқув курслари тамомлангандан сўнг 15 кун муддатда танлов ташкилотчисига тақдим этилади.

танлов иштирокчилари томонидан тақдим этилган ҳисобот маълумотларига биноан расмий бандлиги таъминланган битирувчилар тўғрисидаги маълумотлар мониторинг натижасида шакллантирилган маълумотлар билан таққослаш натижасида ўз тасдифини топган тақдирда, танлов ташкилотчиларининг мониторинг ўтказган масъул таркибий бўлинмаси бошлигининг асосланган билдиришномасига биноан грант олган танлов иштирокчиси бир марталик пул мукофоти билан тақдирлаш учун тавсия этилиши мумкин.

48. Танлов ташкилотчиси танлов иштирокчиси томонидан битирувчиларнинг расмий бандлик ҳолати тўғрисидаги маълумотлар илова қилинган хат киритилган кундан бошлаб 45 кун мабайнида битирувчиларнинг расмий бандлик ҳолати тўғрисидаги маълумотларнинг ҳаққонийлигини ўрганиб чиқади.

49. Танлов ташкилотчиси томонидан маълумотларни мазкур Низом 46 ва 48-бандларига мувофиқ тартибда кўриб чиқиши, таҳлил қилиш ва ҳаққонийлигини ўрганиш натижасига кўра:

агар ушбу маълумотлар ўз тасдифини топса, расмий бандлиги таъминланган ҳар бир фуқаро учун Ўзбекистон Республикасида белгиланган базавий ҳисоблаш микдорининг бир баравари микдорида бир марталик пул мукофоти билан тақдирлаш учун тавсия этилади;

агар маълумотлар ўз тасдифини топмаса, бир марталик пул мукофоти билан тақдирлашни рад этиш тўғрисидаги асосланган хат уч кун муддатда танлов иштирокчисига юборилади.

50. Бир марталик пул мукофоти билан тақдирлаш танлов ташкилотчисининг мониторинг ўтказган масъул таркибий бўлинмаси бошлигининг асосланган билдиришномасига биноан тегишлича Ўзбекистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири, Қорақалпоғистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири, вилоятлар ва Тошкент шаҳар Бандлик бош бошқармалари бошлиqlарининг буйруғи асосида амалга оширилади.

51. Бир марталик пул мукофоти белгиланган тартибда танлов иштирокчисининг ҳисобрақамига ўтказиб берилади.

52. Бир марталик пул мукофоти билан тақдирлаш Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармасининг мазкур Низомга мувофиқ танлов ўтказиш учун назарда тутилган маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

7-боб. Ишсиз ва иш қидираётган шахсларни касбга тайёрлаш дастури доирасида касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малака оширишни ташкил этиш

53. Мехнат органлари томонидан белгиланган тартибда ишсиз ва иш қидираётган шахс сифатида рўйхатга олинганларни мазкур Низомга мувофиқ касбга тайёрлаш дастури доирасида касб-хунарга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

54. Касбга тайёрлаш дастурини амалга оширишда ўкув курслари битирувчиларининг бандлигига кўмаклашиш мақсадида меҳнат органлари томонидан қуидагилар амалга оширилиши мумкин:

а) тадбиркорликка жалб этиш ва ўзини ўзи банд қилганлик учун давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан қуидаги субсидиялардан исталган бир турини олиши:

бунда меҳнат органларидан ишсиз ва иш қидираётган шахс сифатида рўйхатдан ўтганларни якка тартибдаги тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтказиш, кичик корхоналар ва микро фирмаларни давлат рўйхатидан ўтказиш, “Хунарманд” ўюшмасига аъзо бўлиш, тадбиркорликка ўқитиш ва кредит олишда суғурта полиси тўлови учун;

меҳнат органларидан ишсиз ва иш қидираётган шахс сифатида рўйхатдан ўтган ҳамда тадбиркорлик фаолиятини бошлиётган шахсларга тадбиркорлик субъекти сифатида давлат рўйхатидан ўтгандан сўнг дастлабки уч ой мобайнида ижарага олинган бино ва иншоотнинг ижара тўловини қоплаш учун субсидия ажратиш;

б) ўз бизнесини бошлиши учун имтиёзли кредит ажратишга тавсиянома бериш, бунда меҳнат органларида ишсиз сифатида рўйхатга олинган шахсларга қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда туман (шаҳар) аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказлари раҳбарлари томонидан бериладиган имтиёзли кредитлаш бўйича тавсияномага асосан тижорат банклари томонидан давлат мақсадли жамғармалари кредит линиялари ҳисобидан гаров таъминотисиз имтиёзли шартларда кредит ажратиш.

55. Касбга тайёрлаш дастури доирасида ўкув курслари битирувчиларига ўз тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйишга кўмаклашиш учун Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Аҳолини тадбиркорликка жалб қилиш тизимини такомиллаштириш ва тадбиркорликни ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2020 йил 13 октябрдаги ПҚ-4862-сон қарорида назарда тутилган тартибда микроқарзлар (микрокредитлар) ажратилади.

8-боб. Якунловчи қоидалар

56. Танловда ғолиб деб топилған танлов иштирокчиси мазкур Низомга мувофиқ ажратылған грантлардан белгиланған тартибда мақсадлы фойдаланиш учун масъулдир.

57. Ушбу Низом талабларини бузган шахслар қонунчилік хужжатларыда белгиланған тартибда жавоб берадилар.

“Энг яхши касбга тайёрлаш дастури” бўйича нодавлат таълим ташкилотлари ўртасида очик танлов ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
ИЛОВА

Танловни ташкил этиш ва ўтказиш кетма-кетлиги СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Чора-тадбирлар	Бажариш муддатлари
1-босқич	Танлов ташкилотчилари	Танлов ўтказиш ҳакидаги эълонни оммавий ахборот воситаларида жойлаштириш.	Танлов ўтказиладиган кундан камида 10 кун олдин
2-босқич	Танлов иштирокчилари	Танловда иштирок этиш учун ариза ва касбга тайёрлаш дастурини танлов комиссиясига тақдим этиш.	Танлов ўтказиш ҳакидаги эълонда кўрсатилган муддатда
3-босқич	Танлов ташкилотчилари	Танлов иштирокчилари томонидан тақдим этилган аризаларни рўйхатга олиш, умумлаштириш ва танлов комиссиясига тақдим этиш.	3 иш кунида
4-босқич	Танлов ташкилотчилари	Танлов иштирокчилари томонидан тақдим этилган касбга тайёрлаш дастурларини баҳолаш ва голибларни аниқлаш.	Касбга тайёрлаш дастури келиб тушгандан сўнг 7 иш куни ичida
5-босқич	Танлов ташкилотчиси ва танлов голиби	Танловда голиб деб топилган танлов иштирокчилари билан грант ажратиш бўйича шартнома тузиш.	3 иш куни ичida
6-босқич	Танлов ташкилотчилари	Танлов голиблари тўғрисидаги маълумотларни Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларига тақдим этиш.	танлов голиби аниқлангандан кейин 3 кун муддатда
7-босқич	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	Танлов голибларини, улар томонидан бино-иншоотга зарурат бўлган тақдирда, ижара тўловлари бевосита улар томонидан тўланиши шарти билан мақбул шартшароитларга эга бинолар билан таъминлаш чоралари кўриш.	Танлов голиблари тўғрисидаги маълумот келиб тушган кундан бошлаб 15 кун муддатда
8-босқич	Танлов ташкилотчилари	1. Танловнинг ўтиши ва натижаларининг оммавий ахборот воситаларида кенг ёритилиши ташкил этиш; 2. Грант маблағларини самарали сарфланиши юзасидан мониторинг олиб бориш;	доимий
9-босқич	Танлов ташкилотчилари	Танлов ташкилотчилари томонидан тақдим этиладиган ҳисботлар асосида грантларни амалга ошириш бўйича маълумотларни йиғиш, умумлаштириш ва таҳлил қилиш. Натижадорлик кўрсаткичлари юқори бўлган танлов иштирокчиларини бир марталик пул мукофоти билан тақдирлаш.	доимий кўрсаткичлар таҳлили асосида бир марталик

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил “5” апрелдаги 183-сон қарорига
5-илова

ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШГА ДОИР ЙЎЛЛАНМА

Сана: _____ № _____

Ташкилот номи: _____

Ташкилот жойлашган жой (почта манзили): _____

Ташкилот телефон рақами _____ электрон почта манзили _____

Вакансия эълон қилинган сана: 20 _____ йил “5” _____

Фуқаро _____

Телефон рақами _____ электрон почта манзили _____

1. _____ Аҳоли бандлигига кўмаклашиш маркази томонидан
“Аҳоли бандлиги тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 32 ва 34-моддаларига мувофиқ
иш қидиравчи фуқарога _____ касби (мутахассислиги) бўйича
ишга жойлаштиришга доир йўлланма берилди.

2. Мазкур фуқаро “Аҳоли бандлиги тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг
38-моддасига мувофиқ аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманд тоифалари учун захирага қўйилган иш ўрнига
ишга қабул қилиниши лозим.

3. Ишга жойлаштиришга доир йўлланма асосида иш қидираётган шахсни ишга жойлаштириш
тартибига мувофиқ Сиз қўйидагиларга амал қилишингиз керак:

ташкилот иш қидираётган шахсни йўлланма бўйича ишга қабул қилган ва у билан меҳнат
шартномасини тузган тақдирда, йўлланма тақдим этилган кундан эътиборан беш кундан кечиктирмай
йўлланма берган Аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказига (кейинги ўринларда – АБКМ) ушбу шахс
ишга қабул қилинганлиги тўғрисидаги хабарнома билан бирга йўлланманинг йиртиб олинадиган
талонини юборилиши шарт;

ишга жойлаштириш рад этилган тақдирда, йиртиб олинадиган талонда рад этиш сабабларининг
асоси кўрсатилади ва йиртиб олинадиган талон ишга жойлаштиришга доир йўлланмани берган АБКМга
тақдим этиш учун иш қидираётган шахсга қайтариб берилади.

_____ туман (шахар) АБКМ директори _____

М.Ў. (имзо) Ф.И.О.

Изоҳ. Агар ишга жойлаштириш учун юборилаётган шахс “Аҳоли бандлиги тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни
38-моддасида белгиланган аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманд тоифаларига кирмаса, мазкур йўлланманинг 2-банди устидан чизилади.

ЙЎЛЛАНМАНИНГ ҚИРҚИБ ОЛИНАДИГАН ТАЛОНИ № _____

20 _____ йил “5” _____

1. Фуқаро _____ ташкилотига _____ лавозимига
-сон меҳнат шартномаси асосида _____ сўмлик ойлик иш ҳақи билан ишга қабул
қилинди.

Ишга жойлаштириш учун асос: _____ йил “5” _____ -сон
буйруқ.

2. Фуқаро _____ ни _____

(сабабини баттафсил кўрсатинг)

муносабати билан ишга қабул қилиш рад этилди.

Ташкилот раҳбари _____

М.Ў. (имзо) Ф.И.О.

Изоҳ: Ишга қабул қилинганда – қирқиб олинадиган талоннинг 1-банди тўлдирилади. Ишга қабул қилиш рад этилган
тақдирда – қирқиб олинадиган талоннинг 2-банди тўлдирилади.

ИШГА ЖОЙЛАШИШГА КЎМАКЛАШИШ ЮЗАСИДАН МУРОЖААТНОМА

Сана: _____

№ _____

Ташкилот номи: _____

Ташкилот жойлашган жой (почта манзили): _____

Ташкилот телефон рақами _____ электрон почта манзили _____

Вакансия эълон қилинган сана: 20 _____ йил “_____”

Фуқаро _____

Телефон рақами _____ электрон почта манзили _____

1. _____ Аҳоли бандлигига кўмаклашиш маркази томонидан “Аҳоли бандлиги тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 32 ва 34-моддаларига мувофиқ иш қидирудвчи фуқаронинг _____ касби (мутахассислиги) бўйича ишга жойлашишига кўмаклашиш учун мурожаатнома берилди.

2. Ишга жойлашишга кўмаклашиш юзасидан мурожаатнома асосида иш қидираётган шахсни ишга жойлаштириш тартибига мувофиқ Сизга қўйидагилар маълим қилинади:

иш қидираётган шахс ишга жойлашишга кўмаклашиш юзасидан мурожаатнома бўйича ишга қабул қилган ва у билан меҳнат шартномасини тузган тақдирда, мазкур шахснинг ишга жойлашишига кўмаклашиш юзасидан мурожаатнома берган Аҳоли бандлигига кўмаклашиш маркази (кейинги ўринларда – АБКМ) хабардор қилинади;

ишга жойлашишга кўмаклашиш юзасидан мурожаатнома электрон шаклда юборилган тақдирда, АБКМга мазкур шахс ишга жойлаштирилганлиги тўғрисидаги ахборот электрон шаклда юборилади;

АБКМ томонидан берилган ишга жойлашишга кўмаклашиш юзасидан мурожаатнома бўйича ишга жойлаштириш рад этилган тақдирда, ишга жойлаштиришни рад этиш сабаблари ҳақида АБКМ хабардор қилинади.

_____ туман (шаҳар) АБКМ директори _____
М.ў. _____ (имзо) _____ Ф.И.О. _____

ХАБАРНОМА № _____

20 _____ йил “_____”

1. Фуқаро _____ ташкилотига _____ лавозимига _____ -сон меҳнат шартномаси асосида _____ сўмлик ойлик иш ҳақи билан ишга қабул қилинди.

Ишга жойлаштириш учун асос: _____ йил “_____” _____ -сон буйруқ.

2. Фуқаро _____ ни _____

(сабабини батафсил кўрсатинг)

муносабати билан ишга қабул қилиш рад этилди.

Ташкилот раҳбари _____
М.ў. _____ (имзо) _____ Ф.И.О. _____

Изоҳ: Ишга қабул қилинганда – киркиб олинадиган хабарноманинг 1-банди тўлдирилади. Ишга қабул қилиш рад этилган тақдирда – киркиб олинадиган хабарноманинг 2-банди тўлдирилади.

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил “5” апрелдаги 183сон қарорига
б-илова

**Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига
киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар**

1. Вазирлар Маҳкамасининг “Кўкдумалоқ нефтгазконденсати конини, Мингбулоқ нефть конини ўзлаштиришни, Бухоро вилоятининг Қоровулбозор туманидаги нефтни қайта ишлаш заводининг ҳамда Газли-Нукус қувури курилишини тезлаштириш тўғрисида” 1993 йил августдаги 389-сон қарорининг 18-банди иккинчи хатбошининг ўзбек тилидаги матни қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“Кўкдумалоқ конини ўзлаштиришда, Газли–Нукус газ қувури трассаси, Бухоро вилояти Қоровулбозор туманидаги нефтни қайта ишлаш заводи ҳамда Навоий вилоятидаги Зафаробод нефть қуиши эстакадасида бевосита банд бўлган барча тоифадаги ходимларнинг иш ҳақларига сувсизлик ва чўл шароитлари учун қўшимча 1,7 коэффициент тўланиши”.

2. Вазирлар Маҳкамасининг “Давлат ҳокимиюти ва бошқаруви органлари, суд органлари ва нотариал идоралар ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг тариф сеткасини жорий этиш тўғрисида” 1996 йил 12 апрелдаги рус тилида қабул қилинган 147-сон қарорига 3-илова номланиши қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“Разряды и тарифные коэффициенты по оплате труда по ЕТС руководящих работников и специалистов центрального аппарата Министерства финансов, Министерства экономического развития и сокращения бедности, Министерства занятости и трудовых отношений, Министерства инвестиций и внешней торговли, Министерства юстиции, Министерства транспорта, Министерства обороны и Генерального штаба Вооруженных Сил (в части гражданского персонала), Государственного комитета по статистике, Антимонопольного комитета, Агентства по управлению государственными активами, Агентства по защите прав потребителей при Антимонопольном комитете Республики Узбекистан, Государственного комитета Республики Узбекистан по развитию туризма, Государственного комитета Республики Узбекистан по оборонной промышленности”.

3. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон қўшиқ байрами тўғрисида” 1996 йил 18 ноябрдаги 403-сон қарорида:

а) 2-илованинг “Мукофотлар” бўлими иккинчи – бешинчи хатбошилари қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“биринчи ўрин учун – базавий ҳисоблаш миқдорининг 110 баравари миқдорида;

иккинчи ўрин учун (учта) – базавий ҳисоблаш миқдорининг 80 баравари миқдорида;

учинчи ўрин учун (учта) – базавий ҳисоблаш миқдорининг 50 баравари миқдорида;

рағбатлантирувчи мукофотлар (учта) – базавий ҳисоблаш миқдорининг 25 баравари миқдорида.”.

б) З-илованинг матни қуидаги таҳрирда баён этилсин:

**“Ўзбекистон қўшиқ байрами Республика қўрик-тандори
ғолибларининг мукофотлари**

Мукофотлар	Сони	Миқдори (базавий ҳисоблаш миқдорига нисбатан, баравар)
Биринчи ўрин	1	110
Иккинчи ўрин	3	80
Учинчи ўрин	3	50
Рағбатлантирувчи ўрин	3	25
Жами	10	”

4. Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 11 мартағи 133-сон қарори билан тасдиқланган Ёзма ҳолдаги меҳнат шартномаси (контракт) тузиш юзасидан тавсияларнинг “III. Меҳнат шартномаси (контракт)нинг зарур шартлари” бўлимининг тўртинчи хатбоисидаги “энг кам иш ҳақи миқдоридан” сўzlари “меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдоридан” сўzlари билан алмаштирилсин.

5. Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 6 июндаги 286-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 1997 й., 6-сон, 21-модда) билан тасдиқланган Ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисаларни ва ходимлар саломатлигининг меҳнат вазифаларини бажариш билан боғлиқ бошқа хил заарланишини текшириш ва ҳисобга олиш тўғрисидаги низомда:

а) I бўлимда:

1-бандда:

биринчи хатбоши қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“1. Ушбу Низом давлат бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, хўжалик бирлашмалари (кейинги ўринларда – бошқарув органлари) ҳамда ташкилий-хуқуқий шаклидан ва идоравий бўйсунувидан қатъи назар барча ташкилотлар, шунингдек, якка тартибдаги тадбиркорларда (кейинги ўринларда – ташкилотлар) меҳнат фаолияти билан боғлиқ ҳолда юз берган ҳодисаларни ва ходимлар саломатлигининг бошқа хил заарланишини текшириш ва ҳисобга олишнинг ягона тартибини белгилайди”;

қуидаги мазмундаги олтинчи хатбоши қўшилсин:

“белгиланган тартибда ходимлар ёллайдиган якка тартибдаги тадбиркорлар”;

олтинчи – тўққизинчи хатбошилар тегишли равища еттинчи – ўнинчи хатбошилар деб ҳисоблансан;

6-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“6. Ишлаб чиқаришдаги баҳтсиз ҳодисаларни тўғри ва ўз вақтида текшириш ва ҳисобга олишни, шунингдек, баҳтсиз ҳодиса келиб чиқиши сабабларини бартараф этишга оид чора-тадбирларнинг бажарилишини корхонанинг юқори турувчи хўжалик органи, касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи, меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича давлат техник инспектори, Ўзбекистон Республикаси Саноат хавфсизлиги давлат қўмитаси хавфли ишлаб чиқариш объектларида, радиациявий хавфли объектларда ва атом энергиясидан фойдаланиш объектларида ва Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги ҳузуридаги Электр энергетикада назорат инспекцияси (кейинги ўринларда – “Ўзэнергоинспекция”) энергетика объектлари ва истеъмолчиларнинг электр курилмаларида (кейинги ўринларда – назорат остидаги объектлар) назорат қиласи”;

7-банднинг иккинчи хатбошисидаги “давлат меҳнат техника назоратчисига” сўzlари “Қорақалпоғистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармаларининг (кейинги ўринларда – ҳудудий меҳнат органлари) Давлат меҳнат инспекциясига” сўzlари билан алмаштирилсин;

8 ва 9-бандлардаги “давлат меҳнат техника назоратчиси” ҳамда “бош давлат меҳнат техника назоратчиси” сўzlари тегишли равища “меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича давлат техник инспектори” ҳамда “меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича бош давлат техник инспектори” сўzlари билан алмаштирилсин;

б) II бўлимда:

1-банднинг тўртинчи хатбошисидаги “хабар қилиш” сўzlари “хабар қилиши зарур” сўzlари билан алмаштирилсин;

3-банднинг тўртинчи хатбошисидаги “уч сутка” сўzlари “уч иш куни” сўzlари билан алмаштирилсин;

4-бандда:

биринчи хатбошидаги “уч сутка” сўzlари “уч иш куни” сўzlари билан алмаштирилсин;

иккинчи хатбоши қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“жабрланувчига ёки унинг манфаатларини ҳимоя қилувчи шахсга ҳамда текшириш материаллари билан бирга корхонанинг меҳнатни муҳофаза қилиш хизмати раҳбари (муҳандиси, мутахассиси)га ва ҳудудий меҳнат органининг Давлат меҳнат инспекциясига юборади”;

тўртинчи хатбошидаги “Ўзэнергоназорат” агентликлари” сўzlари “Ўзэнергоинспекция” сўзи билан алмаштирилсин;

бешинчи хатбошидаги “Бошқа жойларга юборилган” сўzlаридан кейин “текшириш материаллари,” сўzlари қўшилсин;

6-банддаги “(бош) давлат меҳнат техника назоратчисининг” сўзлари “меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича (бош) давлат меҳнат техник инспекторининг” сўзлари билан алмаштирилсин;

10-банднинг иккинчи хатбошисидаги “Ўзэнергоназорат” агентликлари органи” сўзлари “Ўзэнергоинспекцияси” сўзи билан алмаштирилсин;

11-банднинг биринчи хатбошисидаги “муассаси (АТММ)да”, “профилакториялари (ДМП ва ТМП)да” ва “вакили” сўзлари тегишли равишда “муассасасида (кейинги ўринларда – АТММ)”, “профилакторияларида (кейинги ўринларда – ДМП ва ТМП)” ва “вакиллари” сўзлари билан алмаштирилсин;

в) III-бўлимда:

1 – 3-бандлар куйидаги таҳрирда баён этилсин:

“1. Ишлаб чиқаришдаги баҳтсиз ҳодисаларни маҳсус текшириш – мазкур Низомга мувофиқ маҳсус текшириш комиссияси томонидан гуруҳли, оқибати ўртacha оғир ёки оғир ва ўлим билан тугаган баҳтсиз ҳодисаларнинг келиб чиқиши сабабларини аниқлашга қаратилган текширув.

Куйидаги баҳтсиз ҳодисалар маҳсус текширилади:

бир вақтнинг ўзида икки ва ундан зиёд ҳодимлар билан саломатликка етказилган зарарнинг оғирлиги даражасидан қатъи назар, юз берган гуруҳли баҳтсиз ҳодисалар;

оқибати ўртacha оғир ёки оғир баҳтсиз ҳодисалар;

ўлим билан тугаган баҳтсиз ҳодисалар.

2. Гуруҳли, оқибати ўртacha оғир ёки оғир ва ўлим билан тугаган баҳтсиз ҳодиса тўғрисида иш берувчи дарҳол схемага биноан (З-илова) куйидагиларга хабар бериши керак:

худудий меҳнат органининг давлат меҳнат инспекциясига;

юқори турувчи хўжалик органига;

баҳтсиз ҳодиса юз берган жойдаги худудий ички ишлар органига;

Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигига;

Ўзбекистон Республикаси Саноат хавфсизлиги давлат қўмитасининг маҳаллий органига ва “Ўзэнергоинспекция”нинг худудий органига, агар баҳтсиз ҳодиса назорати остидаги корхона (объект)да юз берган бўлса;

иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш шартномаси бўйича суғурталовчига.

3. Гуруҳли, оқибати ўртacha оғир ёки оғир ва ўлим билан тугаган баҳтсиз ҳодисаларни маҳсус текшириш маҳсус ваколатли орган билан олдиндан келишилмаган ва хабардор этмаган ҳолда маҳсус ташкил этилган комиссия томонидан текширилади.

Гуруҳли, оқибати ўртacha оғир ёки оғир ва уч кишигача ўлим билан тугаган баҳтсиз ҳодисани худудий меҳнат органи буйруғига асосан қуйидаги таркибдаги комиссия маҳсус текширади;

раис – худудий меҳнат органининг меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича (бош) давлат техник инспектори ёки Ўзбекистон Республикаси Саноат хавфсизлиги давлат қўмитаси вакили ёхуд “Ўзэнергоинспекция” вакили назорати остидаги корхона (объект) бўйича;

аъзолар – юқори турувчи хўжалик органи вакили, иш берувчи, II бўлимнинг 7, 10, 11, 12 ва 13-кичик бандларида кўзда тутилган ҳолларда жабрланувчининг асосий иш жойи касаба уюшмаси қўмитаси ёки корхона ходимларининг бошқа вакиллик органи раиси ва иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий сугурта қилиш шартномаси бўйича сугурталовчининг вакили.

Ўзбекистон Республикаси Саноат хавфсизлиги давлат қўмитаси ёки “Ўзэнергоинспекция” органи назорати остидаги корхона (объект)ларда юз берган гуруҳли, оқибати ўртacha оғир ёки оғир ва ўлим билан тугаган баҳтсиз ҳодисани тегишли ҳудудий меҳнат органининг Давлат меҳнат инспекцияси билан келишилган ҳолда, Ўзбекистон Республикаси Саноат хавфсизлиги давлат қўмитаси ёки “Ўзэнергоинспекция” республика ёки маҳаллий органлари буйруғи асосида тузилган комиссия юқори турувчи хўжалик органи вакили иштирокида текширади. Комиссия раиси қилиб шу орган вакили тайинланади. Комиссия таркибига меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича (бош) давлат техник инспектор киради.

Гуруҳли, оқибати ўртacha оғир ёки оғир ва ўлим билан тугаган баҳтсиз ҳодисалар юз берганда, иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи вакиллари таркибида иш берувчининг буйруғи билан ташкил этилган комиссия томонидан Н-1 шаклидаги далолатнома маҳсус текшириш далолатномаси тузилгандан сўнг бир кун ичida комиссия хулосаларига мувофиқ расмийлаштирилади.

уч нафардан ўн бир нафаргача инсон сабаб бўлган баҳтсиз ҳодисани маҳсус текшириш Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги қарорига асосан қуидаги таркибдаги комиссия томонидан ўтказилади:

раис – Ўзбекистон Республикаси меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича (бош) давлат техник инспектори;

аъзолар – юқори турувчи орган раҳбарларидан бири, иш берувчи, касаба уюшмаси қўмитаси ёки ташкилот ходимларининг бошқа вакиллик органи раиси.

Ўзбекистон Республикаси Саноат хавфсизлиги давлат қўмитаси ёки “Ўзэнергоинспекция” назорати остида бўлган ташкилот (объект)даги баҳтсиз ҳодиса Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг Давлат меҳнат инспекцияси билан келишилган ҳолда, Саноат хавфсизлиги давлат қўмитаси ёки “Ўзэнергоинспекция” органининг буйруғи асосида тузилган комиссия томонидан юқори турувчи орган раҳбари иштирокида текширилади. Комиссия раиси этиб Саноат хавфсизлиги давлат қўмитаси ёки “Ўзэнергоинспекцияси” органи раҳбарларидан бири тайинланади. Ўзбекистон Республикаси

мехнатни муҳофаза қилиш бўйича (бош) давлат техник инспектори комиссия таркибиға киритилади.

Ўн бир нафар ва ундан ортиқ инсоннинг ўлимига сабаб бўлган баҳтсиз ҳодисалар Вазирлар Маҳкамасининг фармойиши асосида тузилган комиссия томонидан текширилади”;

5-банднинг биринчи хатбошидаги “(Бош) давлат меҳнат техника назоратчиси” сўзлари “Меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича (бош) давлат техник инспектори” сўзлари билан алмаштирилсин;

7-банднинг ўн тўртинчи хатбошидаги “(бош) давлат меҳнат техника назоратчисининг” сўзлари “Меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича (бош) давлат техник инспекторининг” сўзлари билан алмаштирилсин;

8-банд қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“8. Махсус текшириш тугагандан сўнг ўн беш кун мобайнида меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича (бош) давлат меҳнат техник инспектори, Ўзбекистон Республикаси Саноат хавфсизлиги қўмитаси органи ёки “Ўзэнергоинспекция” органи назоратчиси текшириш материалларини:

гурухли, оқибати ўртача оғир ёки оғир ва ўлим билан тугаган баҳтсиз ҳодиса юз берган жойдаги худудий ички ишлар органига юборади;

маҳсус текшириш бўйича барча материалларнинг нусхаларини худудий меҳнат органига, Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, шунингдек, тегишли бошқарув органи, ташкилотга ва жабрланган ходимни юборган ташкилотга юборади;

Агар баҳтсиз ҳодиса назорати остидаги ташкилот (объект)да юз берган бўлса, маҳсус текшириш материаллари нусхалари Ўзбекистон Республикаси Саноат хавфсизлиги давлат қўмитаси ёки “Ўзэнергоинспекция” органига юборилади”;

9-банднинг иккинчи хатбошидаги “(бош) давлат меҳнат техника назоратчисига” ва “Ўздавэнергоназорат” инспекцияси давлат инспекциясининг” сўзлари тегишли равишда “меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича (бош) давлат техник инспекторига” ва “Ўзэнергоинспекциясининг” сўзлари билан алмаштирилсин;

10-банднинг биринчи хатбошидаги “давлат меҳнат техника назоратчисига” сўзлари “меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича давлат техник инспекторига” сўзлари билан алмаштирилсин;

г) IV бўлимда:

1-банд қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“1. Н-1 шаклидаги далолатнома бўйича расмийлаштирилган барча баҳтсиз ҳодисалар ҳисботга ҳамда уч иш куни ичиди “Ягона миллий меҳнат тизими” идоралараро дастурий-аппарат комплексига киритилади”;

2-бандга қўйидаги мазмундаги иккинчи хатбоши қўшилсин:

“Шунингдек, жабрланувчилар тўғрисидаги маълумотлар иш берувчи томонидан “Ягона миллий меҳнат тизими” идораларо дастурий-аппарат комплексига киритилиши лозим”;

4-баннданнаги “Вазирлик, корпорация, уюшма, концерн” сўзлари “Бошқарув органлари” сўзлари билан алмаштирилсин;

5-баннданнаги “Ўзэнергоназорат” агентлиги” ва “(бош) давлат меҳнат техника назоратчиси” сўзлари тегишли равища “Ўзэнергоинспекция” ва “меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича (бош) давлат техник инспектори” сўзлари билан алмаштирилсин;

6-баннданнаги “Ўздавэнергоназорат” давлат инспекцияси” ва “бош давлат меҳнат” сўзлари тегишли равища “Ўзэнергоинспекцияси” ва “меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича бош давлат” сўзлари билан алмаштирилсин;

7-баннданнаги “(бош) давлат меҳнат техника назоратчиси” сўзлари “меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича (бош) давлат техник инспекторининг” сўзлари билан алмаштирилсин;

8-банд қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“8. Ҳудудий ички ишлар органлари Давлат меҳнат инспекциясига, Ўзбекистон Республикаси Саноат хавфсизлиги давлат қўмитасига ҳамда “Ўзэнергоинспекция”га ишнинг бориши тўғрисида ахборот бериб туради”;

д) иловада:

1-иловадаги “бош давлат меҳнат техника назоратчисига” сўзлари “ҳудудий меҳнат органининг Давлат меҳнат инспекциясига” сўзлари билан алмаштирилсин;

5-иловадаги “(Бош) давлат меҳнат техника назоратчисининг” ҳамда “(бош) давлат меҳнат техника назоратчиси” сўзлари тегишли равища “меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича (бош) давлат техник инспекторининг” ҳамда меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича (бош) давлат техник инспектори” сўзлари билан алмаштирилсин.

6. Вазирлар Маҳкамасининг “2004–2006 йилларда фермер хўжаликларини ривожлантириш концепциясини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2003 йил 30 октябрдаги 476-сон қарорида (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2003 й., 10-сон, 105-модда):

а) 6-илованинг 30-бандидаги “энг кам ойлик иш ҳақидан” сўзлари “меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдоридан” сўзлари билан алмаштирилсин;

б) 10-илованинг 5.4.-банди биринчи хатбошисидаги “энг кам ойлик иш ҳақи миқдорида” сўзлари “базавий ҳисоблаш миқдорида” сўзлари билан алмаштирилсин.

7. Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 11 январдаги 4-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2006 й., 1-сон, 3-модда) билан тасдиқланган Иш берувчининг буюртмаси бўйича касаначи томонидан ишларни бажариш (хизматлар кўрсатиш) учун намунавий меҳнат шартномасининг 1.7.-бандидаги

“Энг кам ойлик иш ҳақи миқдоридан” сўзлари “мехнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдоридан” сўзлари билан алмаштирилсин.

8. Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 29 январдаги 26-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2009 й., 1-сон, 7-модда) билан тасдиқланган Маҳсулот таннархини камайтириш чора-тадбирлари амалга оширилиши юзасидан саноат корхоналари раҳбар ходимлари фаолиятини баҳолаш ва уларни моддий рағбатлантириш тўғрисидаги низомнинг 5-банди учинчи хатбошисидаги “энг кам иш ҳақи” сўзлари “мехнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдори” сўзлари билан алмаштирилсин.

9. Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 1 марта даги 51-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2011 й., 9-сон, 90-модда) билан тасдиқланган Боғдорчилик-узумчилик ширкатлари тўғрисидаги низомнинг 16-банди қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“16. Ер участкасига бўлган ҳукуқнинг бекор қилиниши қонунларда белгиланган тартибда амалга оширилади.

Ер участкасини олиб қўйиш ҳоллари ер участкасига бўлган ҳукуқ бекор қилинганда ширкат аъзоларининг кўрган заарлари қонунда белгиланган тартибда тўланади”.

10. Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 25 майдаги 146-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2011 й., 5-сон, 40-модда) билан тасдиқланган Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларига етказилган заарлар, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларига, шунингдек, ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўлган ҳолларда етказилган зарар ўрнини қоплаш тартиби тўғрисидаги низомнинг 12-банди тўртингчи хатбошиси чиқариб ташлансин.

11. Вазирлар Маҳкамасининг “Давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, жойлардаги давлат ҳокимияти органлари ва бошқа ташкилотларда хизмат енгил автомобилларидан фойдаланишни янада тартибга солиш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида” 2011 йил 26 майдаги 153-сон қарорига 1-илованинг рус тилидаги матни 35-банди қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“ 35.	Министерство занятости и трудовых отношений	34	278	35	33	210	5	–
	Центральный аппарат	4	8	5	3	–	–	–
	Областные звенья	21	44	28	14	2	5	24
	Районные звенья	–	203	–	–	203	–	–
	Подведомственные организации	9	23	2	16	5	–	–

12. Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 12 июндаги 155-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2014 й., 6-сон, 61-модда) билан тасдиқланган Гаров реестрини юритиши тартиби тўғрисидаги низомнинг 16-банди “д” кичик бандининг тўртингчи хатбошисига “миқдори” сўзидан кейин “ёки энг кўп миқдори” сўзлари қўшилсин.

13. Вазирлар Маҳкамасининг “Ходимлар меҳнатини муҳофаза қилиш чора-тадбирларини янада тақомиллаштириш тўғрисида” 2014 йил 15 сентябрдаги 263-сон қарорида (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2014 й., 9-сон, 100-модда):

а) 1-банднинг учинчи хатбошисидаги “Иш ўринларини меҳнат шароитлари ва асбоб-ускуналарнинг жароҳатлаш хавфлилиги юзасидан аттестациядан ўтказиш” сўzlари “Меҳнатни муҳофаза қилиш” сўzlари билан алмаштирилсин;

б) 1-иловада:

6-бандда:

учинчи хатбошидаги “ногиронлар” сўзи “ногиронлиги бўлган шахслар” сўzlари билан алмаштирилсин;

бешинчи хатбошидаги “ижтимоий ҳимояга муҳтоҷ бўлган ва иш излашда қийинчиликларга дуч келаётган шахсларни ишга жойлаштириш учун захирага қўйилган” сўzlари чиқарib ташлансин;

11-бандда:

учинчи хатбошидаги “меҳнат шароитлари ва асбоб-ускуналарнинг жароҳатлаш хавфлилиги юзасидан иш ўринларини аттестациядан ўтказиш” сўzlари “меҳнатни муҳофаза қилиш” сўzlари билан алмаштирилсин;

тўртинчи хатбошидаги “қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда аккредитация қилинган лабораторияга (кейинги ўринларда аккредитациядан ўтказилган синов лабораторияси деб аталади)” сўzlари “белгиланган тартибда техник жиҳатдан малакалилиги мақулланган лабораторияга (кейинги ўринларда – техник жиҳатдан малакалилиги мақулланган синов лабораторияси деб аталади)” сўzlари билан алмаштирилсин;

саккизинчи хатбоши қўйидаги таҳxирда баён этилсин:

“Меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасида профессионал хизмат кўrsatuvchi ташкилот раҳбаридан сертификат талаб этилмайди.

Меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасида профессионал хизмат кўrsatuvchilarning аккредитациядан ўтган ёки техник жиҳатдан малакалилиги мақулланган синов лабораторияси раҳбари фақат меҳнатни муҳофаза қилиш мутахассисининг малакавий сертификатига эга шахс бўлиши керак”;

21-банднинг тўртинчи хатбошидаги “ногирон ходимлар” сўzlари “аёллар” сўзи билан алмаштирилсин;

30-банднинг “а” кичик банди тўққизинчи хатбошидаги “аккредитацияси тўғрисидаги маълумотлар (аккредитация аттестациясининг санаси ва тартиб рақами)” сўzlари “техник жиҳатдан малакалилигини мақуллаш тўғрисидаги гувоҳномасининг санаси ва тартиб рақами” сўzlари билан алмаштирилсин;

50-бандга қўйидаги мазмундаги тўртинчи хатбоши қўшилсин:

“Меҳнат шароитларининг гигиеник меъёрларга мувофиқлигини баҳолаш доирасида иш ўринларида мавжуд омиллар тегишли меъёрлардан ошган ҳар бир ҳолат бўйича тадбирлар режасида уларни камайтириш юзасидан чора-тадбирлар белгиланиши лозим”;

52-банднинг биринчи хатбоши қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“Давлат экспертизаси тегишли ариза киритилган санадан бошлаб йигирма беш календарь кундан ошмаган муддатда белгиланган тартибда пул тўлаш орқали амалга оширилади.”;

58-банддаги “Ногиронлар”, “ногиронларнинг” ва ” ногирон ходимга” сўзлари тегишли равишда “Ногиронлиги бўлган шахслар”, “ногиронлиги бўлган шахсларнинг” ва “ногиронлиги бўлган шахсга” сўзлари билан алмаштирилсин;

59-банддаги “Ногиронларнинг” сўзи “Ногиронлиги бўлган шахсларнинг” сўзлари билан алмаштирилсин;

62-банда:

ўнинчи хатбошидаги “аккредитация аттестати” сўзлари “техник жиҳатдан малакалилигини мақуллаш тўғрисидаги гувоҳномаси” сўзлари билан алмаштирилсин;

куидаги мазмундаги тўртинчи хатбоши қўшилсин:

“аттестация ўтказилган корхонанинг жами ходимлари шундан аёллар ва ногиронлиги бўлган шахслар сони тўғрисидаги маълумотномаси”;

тўртинчи – ўнинчи хатбошилар тегишли равишда бешинчи – ўн биринчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

2-илова номига “харитаси” сўзидан кейин “(иш жойи номи)” сўзлари қўшилсин;

7-илова 2-бандидаги “аккредитация аттестатининг” сўзлари “техник жиҳатдан малакалилигини мақуллаш тўғрисидаги гувоҳномасининг” сўзлари билан алмаштирилсин;

б) 2-иловада:

номидаги, 1, 3, 5, 36, 50 ва 51-бандлардаги ҳамда IX бўлим номидаги “иш ўринларини меҳнат шароитлари ва асбоб-ускуналарнинг жароҳатлаш хавфлилиги юзасидан аттестациядан ўтказиш” сўзлари “меҳнатни муҳофаза қилиш” сўзлари билан алмаштирилсин;

4-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“4. Талабгор малака имтиҳонини муваффақиятли топширган тақдирда, унга Қорақалпоғистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармалари (кейинги ўринларда – худудий меҳнат органлари) томонидан ушбу Низомга 1-иловага мувофиқ шакл бўйича малака сертификати берилади”;

7-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“7. Имтиҳон комиссияси тўғрисидаги низом, унинг таркиби ва иш регламенти Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги томонидан тасдиқланади.

Имтиҳон комиссияси таркибига худудий меҳнат органларининг Давлат меҳнат инспекцияси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Саноат хавфсизлиги давлат қўмитаси ва Ўзбекистон Савдо-саноат палатасининг худудий бошқармалари

ҳамда Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси Кенгашининг худудий бирлашмалари раҳбар ва ходимлари, шунингдек, келишилган ҳолда амалий тажрибага эга бўлган мутахассислар киритиладилар.

Худудий меҳнат органларининг Давлат меҳнат инспекцияси имтиҳон комиссиясининг фаолиятини ташкил қилиш бўйича ишчи орган (кейинги ўринларда – ишчи орган), худудий меҳнат органларининг бошликлари – имтиҳон комиссиясининг раиси, ишчи орган ўринбосари (меҳнатни муҳофаза қилиш масалалари бўйича) – имтиҳон комиссияси раисининг ўринбосари, ишчи органининг меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича давлат меҳнат техник инспектори – имтиҳон комиссиясининг котиби ҳисобланади”;

17-банднинг биринчи хатбошисидаги “10” ва “50” рақамлари “3” ва “6” рақамлари билан алмаштирилсин;

28-банд ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

52-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“52. Меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича мутахассислар малака сертификати олинган йилдан кейинги йилдан бошлаб ҳар уч йил мобайнида Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган Меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича ўқитиш ва малака ошириш дастури бўйича камидан давомийлиги 72 академик соатдан кам бўлмаган ҳажмда малака ошириш курсларидан ўтишлари шарт.

Малака ошириш курслари штатида меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича камидан уч нафар мутахассисга эга бўлган таълим муассасалари томонидан, меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасидаги назарий ва амалий билимларни чуқурлаштириш ва янгилаш уларнинг бажарилаётган вазифалар ва функцияларга профессионал тайёрлигини таъминлаш мақсадида ўтказилади”;

1-иловадаги “Иш ўринларини меҳнат шароитлари ва асбоб-ускуналарнинг жароҳатлаш хавфлилиги юзасидан аттестациядан ўтказиш” сўzlари “Меҳнатни муҳофаза қилиш” сўzlари билан ҳамда “Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирининг ўринбосари” сўzlари “худудий меҳнат органининг бошлиғи” сўzlари билан алмаштирилсин.

14. Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 30 октябрдаги 301-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2014 й., 44-сон, 539-модда) билан тасдиқланган Қишлоқ аҳоли пунктлари ерларидан фойдаланиш тартиби тўғрисидаги низомнинг 13-бандидаги “маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан,” сўzlари “қонунчилик ҳужжатларида” сўzlари билан алмаштирилсин.

15. Вазирлар Маҳкамасининг “Меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасидаги хизматлар бозорини янада ривожлантириш тўғрисида” 2017 йил 27 апрелдаги 246-сон қарорида (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2017 й., 4-сон, 55-модда):

а) 1-иловада:

7-бандда:

биринчи хатбошидаги “аккредитацияланган” сўзи “техник жиҳатдан малакалилиги мақулланган” сўзлари билан алмаштирилсин;

иккинчи хатбошидаги “аккредитацияланган” ва “мумкин” сўзлари тегишли равишда “техник жиҳатдан малакалилиги мақулланган” ва “керак” сўзлари билан алмаштирилсин;

19-банддаги “аккредитацияси бўйича ҳужжатлар” сўзлари “техник жиҳатдан малакалилигини макуллаш тўғрисидаги гувоҳномасининг нусхаси” сўзлари билан алмаштирилсин;

21-банддаги “аккредитацияланган” сўзи “техник жиҳатдан малакалилиги мақулланган” сўзлари билан алмаштирилсин;

2-илованинг 5-бандидаги “аккредитация қилинган” сўзлари “техник жиҳатдан малакалилиги мақулланган” сўзлари билан алмаштирилсин;

б) 3-иловада:

5-бандда:

учинчи хатбошидаги “аккредитация қилинган” сўзлари “техник жиҳатдан малакалилиги мақулланган” сўзлари билан алмаштирилсин;

бешинчи хатбошидаги “касаба уюшмаси ташкилотларининг меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича мутахассислари” сўзлари “касаба уюшмаларининг Меҳнат инспекцияси техник инспекторлари” сўзлари билан алмаштирилсин;

6-банднинг учинчи хатбошидаги “аккредитация қилинган” сўзлари “техник жиҳатдан малакалилиги мақулланган” сўзлари билан алмаштирилсин;

7-банднинг учинчи хатбошидаги “касаба уюшмаси ташкилотларининг меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича мутахассислари” сўзлари “касаба уюшмаларининг Меҳнат инспекцияси техник инспекторлари” сўзлари билан алмаштирилсин;

9-бандда:

биринчи хатбошидаги “касаба уюшмаси ташкилотларининг меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича мутахассислари” сўзлари “касаба уюшмаларининг Меҳнат инспекцияси техник инспекторлари” сўзлари билан алмаштирилсин;

иккинчи хатбошидаги “аккредитация қилинган” сўзлари “техник жиҳатдан малакалилиги мақулланган” сўзлари билан алмаштирилсин;

10-банддаги “Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги” ҳамда “қарор қабул қилишга” сўзлари тегишли равишда “меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасида давлат назорати органлари” ҳамда “ёзма кўрсатма беришга” сўзлари билан алмаштирилсин;

13 ва 14-бандлар қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“13. Меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасида қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш, меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасидаги хизматлар бозори профессионал иштирокчиларининг Ягона реестрига “меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш” хизмат тури бўйича киритилган меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасидаги хизматлар бозорининг

профессионал иштирокчилари (кейинги ўринларда – таълим ташкилоти) ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг Бандлик ва меҳнатни муҳофаза қилиш Республика илмий маркази (кейинги ўринларда – Илмий марказ деб аталади) ёки Меҳнат органлари ходимлари малакасини ошириш республика курслари (кейинги ўринларда – Республика малака ошириш курслари деб аталади) томонидан амалга оширилади.

14. Меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича мутахассислик малака сертификатини оловчи номзодлар Илмий марказда ёки Республика малака ошириш курсларида ёхуд таълим ташкилотларида малака оширишдан ўтадилар.

Меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича мутахассис малака сертификатини оловчи номзодлар тегишли таълим ташкилотининг ходими бўлса, уларнинг ушбу ташкилотларда малака оширишларига йўл қўйилмайди”;

15-банднинг биринчи хатбошисига “Илмий марказ” сўзларидан кейин “Республика малака ошириш курслари ва таълим ташкилотлари” сўзлари қўшилсин;

17-банднинг иккинчи хатбошиси қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“Имтиҳон комиссияси таркибига ҳудудий меҳнат органларининг Давлат меҳнат инспекция ходимлари доимий асосда киритилиши лозим.”;

18-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“18. Таълим ташкилотлари ўқув курси якуни бўйича баённома расмийлаштирилгандан кейин ўн кун ичида ўқув курсидан ўтганлар бўйича тўлиқ маълумотларни Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг Давлат меҳнат инспекциясига юборади.

Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг Давлат меҳнат инспекцияси меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасида малака ошириш ва қайта тайёрлашдан ўтган шахслар бўйича тўлиқ маълумотларни таълим ташкилотлари бўйича ҳар чорак якуни билан ҳисобот даври кейинги ойининг 10-санасига қадар Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг расмий сайтига жойлаштириб боради”;

в) 4-иловада:

9-банднинг саккизинчи хатбошига “аккредитациядан ўтган” сўзларидан кейин “ёки техник жиҳатдан малакалилиги макулланган” сўзлари қўшилсин;

17-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“17. Иш ўринларини меҳнат шароитлари бўйича аттестациядан ўтказиш сифатини баҳолаш юзасидан давлат экспертизаси учун тўлов ушбу Низомнинг 14-бандига мувофиқ иш ўринларини аттестациядан ўтказган ташкилот томонидан Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармасига ёки Илмий марказга тўланади”;

23-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“23. Амалга оширилган ишлар натижасига кўра ушбу Низомга 2-иловадаги шаклга мувофиқ хulosса берилади ёки рад этиш сабаблари асосланган, меҳнатни

муҳофаза қилиш масалалари бўйича техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлар ва норматив-хуқуқий ҳужжатларнинг бузилган нормалари ва иш ўринлари аттестацияси материалларини қайта киритиш муддатлари кўрсатилган ҳолда аниқланган номуносибликларни бартараф этиш учун иш ўринлари аттестацияси материаллари аттестация ўтказувчи ташкилотга қайтарилади.

Аниқланган номуносибликларни бартараф этиш муддатлари тузатишлар киритилиши зарур бўлган иш ҳажмини инобатга олиниб, аммо ўн кундан кам бўлмаган муддатда белгиланади.

Иш ўринлари аттестацияси материалларини қайта ишлаш учун қайтариш хабарномасида кўрсатилган муддатлар (хабарномани лабораторияга тақдим этиш санасини ҳисобга олган ҳолда) ўтиб кетгандан кейин топширилган ариза ва материаллар янгидан топширилган деб ҳисобланади ва улар умумий асосларда кўриб чиқилади.

Аттестация ўтказувчи ташкилот аниқланган номуносибликдан норози бўлса, уларни бартараф этиш бўйича хабарномани олган кундан бошлаб 5 календарь кун ичida аниқланган номуносибликларни асослаб ва меҳнатни муҳофаза қилиш масалалари бўйича техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлар ва норматив-хуқуқий ҳужжатларнинг талаблари кўрсатилган ҳолда ёзма рад этиш хатини тақдим қилиш хуқуқига эга”;

25-банд қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“25. Аттестация ўтказувчи ташкилот қайта ишлаш учун аттестация ҳужжатларининг қайтарилганлиги ҳақидаги хабарномада кўрсатилган муддатларда иш ўринларининг аттестация ҳужжатларини қайтариш сабаблари бартараф этилгандан сўнг давлат экспертизасига қайта топшириш хуқуқига эга. Бунда иш ўринларини аттестациядан ўтказиш материалларини аввал кўрсатилмаган янги сабабларни кўрсатиб, такроран қайтаришга йўл қўйилмайди.

Давлат экспертизасини қайта ўтказиш учун тўлов ундирилмайди.

Давлат экспертизасини қайта ўтказиш ўн кун ичida амалга оширилади.

Агар рад этиш учун асос бўлган сабаблар аттестация ўтказувчи ташкилот томонидан бартараф этилмаган бўлса (иш ўринлари аттестацияси материалларини қайта ишлаш учун қайтариш хабарномасига эътиroz берилган холатлар бундан мустасно), ҳужжатлар аризачига қайтарилади. Бунда навбатдаги давлат экспертизасига иш ўринлари аттестацияси ҳужжатлари қайтарилган кундан бошлаб ўттиз кун ўтгандан сўнг умумий тартибда киритилиши лозим”;

36-банддаги “аккредитацияланган” сўзи “аккредитациядан ўтган ёки техник жиҳатдан малакалилиги мақулланган” сўзлари билан алмаштирилсин;

Низомга 2-илова 2-бандидаги “аккредитациядан ўтказилганлиги тўғрисидаги аттестатининг” сўзлари “аккредитациядан ўтган ёки техник жиҳатдан малакалилиги мақулланганлиги тўғрисидаги гувоҳномаси” сўзлари билан алмаштирилсин.

16. Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 19 июлдаги 530-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚҲТ, 2017 й., 30-сон, 734-модда) билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси тўғрисидаги низомнинг Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси тизимида бажарилган ишлар учун кунлик тариф ставкалари бўйича меҳнатга ҳақ тўлашнинг изоҳдаги “энг кам ойлик иш ҳақи” сўzlари “меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдори” сўzlари билан алмаштирилсин.

17. Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 31 августдаги 683-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2017 й., 8-сон, 191-модда) билан тасдиқланган Жисмоний ва юридик шахсларга автотранспорт воситалари учун харидоргир ҳарф ва рақамлар комбинациясига эга бўлган рўйхатдан ўтказиш давлат рақами белгиларини оширилган тўлов ставкалари бўйича бериш тартиби тўғрисидаги низомнинг 3-банди иккинчи хатбошисидаги “энг кам ойлик иш ҳақининг” сўzlари “базавий ҳисоблаш миқдорининг” сўzlари билан алмаштирилсин.

18. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги хузуридаги Жамоат ишлари жамғармаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида” 2017 йил 5 октябрдаги 799-сон қарорида (Ўзбекистон Республикаси ҚҲТ, 2017 й., 40-сон, 1059-модда):

а) 5-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“5. Жамғарма Тошкент шаҳар, Чилонзор тумани, Лутфий кўчаси, 47-үй манзили бўйича жойлаштирилсин”;

б) 1-илованинг матни қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги хузуридаги Жамоат ишлари жамғармаси Васийлик кенгашининг

ТАРКИБИ

Кўчкоров Ж.А.

– Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг молия-иқтисодиёт ва камбағалликни қисқартириш масалалари бўйича ўринbosари – иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазири, *Кенгаши раиси*

Хусанов Н.Б.

– бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири, *Кенгаши раисининг ўринbosари*

Холхўжаев С.М.

– иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирининг биринчи ўринbosари

Насритдинхўжаев О.З.

– молия вазирининг биринчи ўринbosари

Тешаев Ш.Ж.

– қишлоқ хўжалиги вазирининг биринчи ўринbosари

Саифназаров С.И.

– уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш вазирининг биринчи ўринbosари

Умурзаков Б.Х.

– бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири ўринbosари

Парпиев Б.Р.

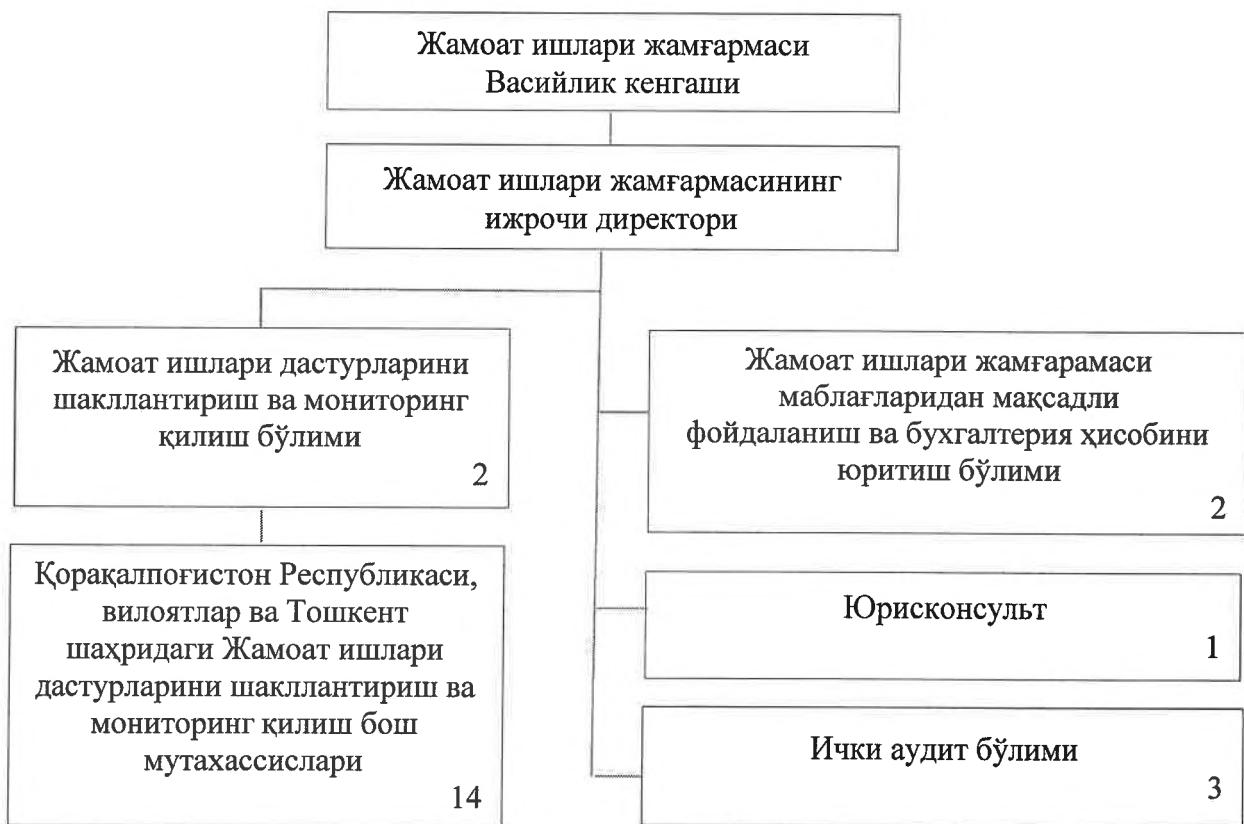
– маҳалла ва оилани қўллаб-куватлаш вазири ўринbosари

- Рафиков К.М.
- Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацииси Кенгаши раиси
- Хайтов А.А.
- Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши раиси
- Лавозими бўйича
- Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Жамоат ишлари жамғармаси раиси, *Кенгашининг масъул котиби*

Изоҳ. Васийлик кенгаши аъзолари бошқа ишга ўтган тақдирда, собиқ аъзоларнинг вазифалари ушбу лавозимларга янгидан тайинланган шахслар зиммасига юкланади”.

в) 2-илованинг матни қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Жамоат ишлари жамғармаси Ижро этувчи дирекциясининг
ТУЗИЛМАСИ

Бошқарув ходимларининг чекланган сони – 23 нафар, шу жумладан 14 нафар – Корабалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридаги бош мутахassislari.”.

г) 3-иловада:

2-банднинг тўртинчи хатбоиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“жамоат ишларини бажарувчи шахс – белгилangan тартибда ишсиз деб эътироф этилган, шунингдек, иш изловчи шахс сифатида рўйхатга олинган ва жамоат ишларида қатнашиш учун жалб қилинган Ўзбекистон Республикаси фуқароси, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида доимий яшаб келаётган чет эл фуқаролари ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахслар (кейинги ўринларда – фуқаро деб аталади)”;

7–9-бандлар қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“7. Бюджет ташкилотлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, шунингдек, кўп квартирали уйлардаги уй-жой мулқдорларининг ширкатлари томонидан (туташ худудларни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва сақлаш бўйича) ташкил этиладиган ҳақ тўланадиган жамоат ишларида АБКМнинг йўлланмаларига кўра ҳақ тўланадиган жамоат ишларига жалб этиладиган шахсларнинг меҳнатига ҳақ тўлашга оид харажатларнинг ўрни Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Жамоат ишлари жамғармасининг маблағлари ҳисобидан тўлиқ қопланади.

Бунда ҳақ тўланадиган жамоат ишларига жалб этиладиган шахсларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдоридан кам бўлиши ва меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам миқдорининг икки бараваридан кўп бўлиши мумкин эмас.

Маҳаллий меҳнат органи томонидан юборилган шахслар меҳнатига ҳақ тўлаш бўйича харажатларнинг ўрни кейинчалик Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Жамоат ишлари жамғармасининг маблағлари ҳисобидан юз фоиз қопланади.

8. Тадбиркорлик субъектлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан (фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва кўп квартирали уйлардаги уй-жой мулқдорларининг ширкатлари бундан мустасно) ташкил этиладиган ҳақ тўланадиган жамоат ишларида меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича харажатларнинг эллик фоизигача бўлган қисмининг ўрни иш берувчи бажарилган ишларни тасдиқловчи ҳужжатни тақдим этган тақдирда, Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Жамоат ишлари жамғармасининг маблағлари ҳисобидан қопланади.

Бунда ҳақ тўланадиган жамоат ишларига жалб этиладиган бир шахс меҳнатига тўланган ҳақнинг ўрнини Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Жамоат ишлари жамғармасининг маблағлари ҳисобидан қоплашнинг ҳар ойлик миқдори меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам миқдорининг икки баравари миқдоридан ошмаслиги керак. Ҳақ тўланадиган жамоат ишларига жалб этиладиган шахсларнинг меҳнатига ҳар ойда ҳақ тўлаш меҳнат шартномаси асосида белгиланади.

Зарур бўлган тақдирда, Ўзбекистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Жамоат ишлари жамғармаси томонидан меҳнатга ҳақ тўлашнинг ўрнини қоплашнинг ҳар ойлик миқдорини меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам миқдорининг тўрт бараваригача миқдорда белгилаши мумкин.

9. Ҳақ тўланадиган жамоат ишларининг асосий турлари қуидагилардан иборат:

шахарларнинг, туманларнинг, аҳоли пунктларининг, маҳаллаларнинг худудларини ва бошқа худудларни ободонлаштириш (кўкаламзорлаштириш, йиғишириш, оқлаш, ариқларни, қабристонларни, зиёратгоҳларни, маданий объектларни тозалаш ва бошқалар);

уй-жой-коммунал объектлар ва бошқа инфратузилма объектлари худудларига туташ уй-жой фондининг объектларини таъмирлаш ҳамда уларнинг фаолият кўрсатишини таъмирлаш;

кўчаларни, йўлларни ва йўлкаларни таъмирлаш;

қишлоқ хўжалиги ишлари, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етишириш, уларни сақлаш ва қайта ишлаш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ҳосилини йиғиб-териб олиш, ирригация ва мелиорация тармоқларини таъмирлаш;

ногиронлиги бўлган шахсларни, кексаларни, беморларни ва бошқа шахсларни парваришлаш;

саноат тармоқлари ташкилотларидағи ва хизматлар кўрсатиш соҳасидаги ишлар;

объектларни куриш, реконструкция қилиш ва таъмирлаш ишлари.

Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг қарорларига мувофиқ ҳақ тўланадиган жамоат ишларининг бошқа турлари ҳам назарда тутилиши мумкин”;

11 ва 12-бандлар қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“11. АБКМ ҳар ойнинг 20-санасига қадар буюртмачи иш берувчилардан келгуси ойда жамоат ишларини ташкил қилиш бўйича буюртмаларни қабул қиласи ва мазкур мақсадлар учун кўзда тутилган маблағлар доирасида ҳар ойнинг 25-санасига қадар йиғма буюртмани шакллантиради ва тасдиқлади.

АБКМ зарурат бўлганда, ишсизлик ёки ишчи қучига бўлган талаб ошган худудларда фуқароларни тезкор тартибда жамоат ишларига жалб этиш бўйича қўшимча буюртмаларни шакллантириши ва тасдиқлаши мумкин.

12. АБКМ томонидан йиғма буюртма тасдиқлангандан сўнг ҳисобот ойнинг 1-санасига қадар маблағ ажратиш учун Жамғармага тақдим этилади.

АБКМ томонидан тасдиқланган қўшимча йиғма буюртма маблағ ажратиш учун бир иш куни давомида Жамғармага тақдим этилади.”;

13-бандга қуидаги мазмундаги иккинчи хатбоши қўшилсин:

“Агар йиғма буюртмага асосан АБКМнинг ғазначилик ҳисобрақамига ўтказилган маблағлар ҳисобот ойидан кейинги ойнинг 15 санасига қадар фойдаланилмаса, Жамғармага қайтариш чоралари кўрилади”;

14-бандга қуидаги мазмундаги иккинчи хатбоши қўшилсин:

“Ушбу Низомнинг 11-банди иккинчи хатбошисида кўрсатилган ҳолатларда Жамғарма қўшимча йиғма буюртмага асосан маблағлар ажратгандан сўнг жамоат ишларини бажаришни хоҳловчи фуқаролар рўйхатини илова қилган ҳолда, АБКМ иш берувчилар билан шартнома тузади”;

15-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“15. Ҳақ тўланадиган жамоат ишларига жалб этиладиган шахслар билан ҳақ тўланадиган жамоат ишларида иштирок этиш учун камида икки ҳафталиқ, лекин олти ойдан кўп бўлмаган муддатга, айрим ҳолларда эса Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги билан келишилган ҳолда, ўн бир ойгача муддатга муддатли меҳнат шартномалари тузилади”;

19-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“19. АБКМ буюртмачи иш берувчи билан шартнома тузгандан сўнг ҳақ тўланадиган жамоат ишларига жалб этиладиган шахсларга ҳақ тўланадиган жамоат ишларида қатнашиш учун 2-иловага мувофиқ шаклда йўлланма беради.

Буюртмачи иш берувчи ҳақ тўланадиган жамоат ишларини амалга ошириш вақтида меҳнатни муҳофаза қилишга доир лозим даражадаги шартшароитларни қонун ҳужжатлариға мувофиқ таъминлайди.

Ҳақ тўланадиган жамоат ишларига жалб этиладиган шахсларга иш ҳақи тўғри ҳисобланиши ва бажарилган жамоат ишларининг ҳақиқий ҳажмлари тўғри ҳисобга олиниши, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Жамоат ишлари жамғармасининг ҳақ тўланадиган жамоат ишларига ҳақ тўлаш бўйича харажатларнинг ўрнини қоплаш учун йўналтирилган маблағларидан мақсадли фойдаланилиши юзасидан жавобгарлик буюртмачи иш берувчининг зиммасига юкланади.”;

20-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“20. Жамоат ишларида қатнашувчи ишсиз ва банд бўлмаган фуқаролар рўйхатларини шакллантиришда мазкур ҳудудда доимий ва вақтинча яшовчи банд бўлмаган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида доимий яшовчи чет эллик фуқаролар ва фуқаролиги бўлмаган шахслар, шунингдек меҳнат фаолиятига жалб этиладиган чет эллик фуқаролар қамраб олиниши лозим.”;

22-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“22. АБКМ ҳақ тўланадиган жамоат ишларини амалга ошириш мониторингини бир ойда бир марта жойнинг ўзига чиқиб ўрганиш орқали ўтказади ва тегишли мониторинг далолатномасини расмийлаштиради.

Ҳақ тўланадиган жамоат ишларини ўтказиш тартиби бузилганлиги ҳолатлари аниқланган тақдирда, далолатнома расмийлаштирилади ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган тегишли чоралар кўрилади.

Жамғарманинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида жамоат ишлари дастурларини шакллантириш ва мониторинг қилиш бўйича бош мутахассислари ҳар ойда, шу жумладан жойига борган ҳолда жамоат ишларининг ташкил қилиниши, амалга оширилиши ва ҳақ тўланишини назорат қиласиди.

Иш берувчи жамоат ишларига жалб қилинган фуқароларни иш жойида бўлмаганлиги сабаблари тўғрисида АБКМни огоҳлантириши керак. Жамоат ишларига жалб қилинган фуқаролар мунтазам сабабсиз иш жойида бўлмаса, АБКМ иш жойида мунтазам йўқ бўлган ходим учун иш берувчиларга харажатларни молиялаштирмайди.”;

26-банд қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“26. Буюртмачи иш берувчи ҳисобот ойидан кейинги ойнинг 1-санасига қадар АБКМга ўтган ой учун жамоат ишларида қатнашган фуқароларни амалда қатнашган кунлари бўйича тасдиқланган ҳисобга олиш табелини ва иш ҳақи ҳисобланганлиги бўйича қайдномани, жумладан, тадбиркорлик субъектлари ва нодавлат нотижорат ташкилотлари фуқароларга тўланган ойлик иш ҳақининг Жамоат ишлари жамғармаси маблағлари ҳисобидан молиялаштирилмаган қисми бўйича тасдиқловчи ҳужжатларни тақдим этади.”;

31-банднинг иккинчи хатбоши қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Жамоат ишларини бажариш бўйича шартнома муносабатлари қонун ҳужжатларида белгиланган тартиба “ЯММТ” ИДАҚда рўйхатга олинган меҳнат шартномаси асосида амалга оширилади. Ихтиёрийлик асосида бригадаларга бирлашган фуқаролар томонидан жамоат ишларининг комплексини ёки алоҳида турларини амалга оширишда шартномада томонларнинг мажбуриятлари, ишнинг ҳажми ва бажариш муддатлари, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлаш шакллари назарда тутилади.”;

35-бандда:

биринчи хатбоши қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Буюртмачи иш берувчилар томонидан меҳнат шартномаси “ЯММТ” ИДАҚда рўйхатдан ўtkaziladi ҳамда фуқароларнинг жамоат ишларида қатнашган даври тўғрисидаги маълумотлар электрон меҳнат дафтарчаларида акс эттирилади.”;

учинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

1-иловада:

3-босқич “Тадбирлар” устуни қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“мазкур мақсадлар учун кўзда тутилган маблағлар доирасида йигма буюртмани шакллантиради ва тасдиқлайди”;

4-босқич “Тадбирлар” устуни қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“АБКМ томонидан йигма буюртма тасдиқлангандан сўнг маблағ ажратиш учун жамғармага тақдим этилади”;

г) 4-иловада:

қўйидаги мазмундаги 14¹-банд қўшилсин:

“14¹. Истисно ҳолларда, Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирининг тегишли буйруғи асосида Жамғарма маблағлари доирасида дастурдан ташқари жамоат ишлари ташкил этилиши мумкин”.

19. Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 4 майдаги 339-сон қарори билан тасдиқланган Муҳофаза этиладиган табиий худудлар режимини таъминлаш ва уларни муҳофаза қилишни ташкил этиш тартиби тўғрисидаги низомнинг 67-бандидаги “энг кам ойлик иш ҳақининг” сўzlари “базавий ҳисоблаш микдорининг” сўzlари билан алмаштирилсин.

20. Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 12 сентябрдаги 725-сон қарори билан тасдиқланган Хорижга меҳнат фаолиятини амалга ошириш учун кетаётган Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг касбий малакасини тасдиқлаш фаолияти билан шуғулланувчи юридик шахсларни аккредитациядан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомнинг 47-бандидаги “вазирлигининг Республика бандлик ва меҳнатни муҳофаза қилиш илмий маркази ҳузуридаги “Mehnat.uz ахборот-компьютер маркази” сўzlари “вазирлиги тасарруфидаги “Меҳнат соҳасидаги лойиҳаларни бошқариш маркази”” сўzlари билан алмаштирилсин.

21. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2018 йил 31 декабрдаги 1066-сон қарорида (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2018 й., 12-сон, 320-модда):

а) 1-иловада:

7-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“7. Қуйидагилар Вазирлик тизимиға киради:

Вазирликнинг марказий аппарати;

Қорақалпоғистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туман (шаҳар) аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказлари;

Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги, унга бўйсунадиган фуқароларни хорижда ишга жойлаштириш бўйича худудий филиаллар, хорижга кетаётган фуқароларни жўнаб кетищдан олдин мослаштириш марказлари ва Агентликнинг хориждаги ваколатхоналари;

Республика бандлик ва меҳнатни муҳофаза қилиш илмий маркази;

Республика меҳнат органлари ходимлари малакасини ошириш курслари;

Тошкент шаҳрида ишсиз фуқароларни касб-хунарга ўқитиш маркази;

Ишсиз ва банд бўлмаган аҳолини касб-хунарга ўқитиш худудий марказлари;

Малакани баҳолаш марказлари;

“Меҳнат соҳасидаги лойиҳаларни бошқариш маркази” МЧЖ;

Тошкент ходимларни бошқариш ва меҳнатни муҳофаза қилиш коллежи;

Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Жамоат ишлари жамғармаси;

Хорижда меҳнат фаолиятини амалга оширувчи шахсларни қўллаб-куватлаш ҳамда уларнинг ҳукуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш жамғармаси;

Банд бўлмаган аҳолига хизмат кўрсатувчи “Ишга марҳамат” мономарказлари;

Чет элларга кетаётган фуқароларни олдиндан кўнигириш марказлари;

Олдиндан кўнигириш ва касбга тайёрлаш марказлари.

Қорақалпоғистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бандлик бош бошқармалари, туман (шаҳар) аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказлари Вазирликка ва тегишли равишда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашига, вилоятлар ва Тошкент шаҳар, шунингдек, туманлар (шаҳарлар) ҳокимликларига бўйсунади ва ҳисоб беради.”

18-банднинг ўн тўққизинчи хатбошиси қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“идора бўйсунувидаги ташкилотларда тўғридан-тўғри шартномалар бўйича товарлар, ишлар ва хизматлар харид қилиш, шу жумладан: “Республика бандлик ва меҳнатни муҳофаза қилиш илмий маркази” идора бўйсунувидаги давлат муассасасида илмий ишлар бажариш, Вазирлик ваколатига кирадиган масалалар бўйича тадқиқотлар ва сўровлар ўтказиш; “Меҳнат соҳасидаги лойиҳаларни бошқариш маркази” МЧЖда бандлик ва меҳнат муносабатлари соҳасига оид лойиҳаларни ишлаб чиқиш, амалга ошириш ва мувофиқлаштириш, ахборот-коммуникация технологияларини ишлаб чиқиш, жорий этиш ва қўллаб-кувватлаш; Тошкент шахрида ишсиз фуқароларни касбга ўқитиши марказида, банд бўлмаган аҳолига хизмат кўрсатувчи “Ишга марҳамат” мономарказида ҳамда Касб-хунарга ўқитиши марказларида ўқитиши, малака ошириш ва қайта ўқитиши; Касбий компетепнцияларни баҳолаш марказларида малакани баҳолаш; Республика меҳнат органлари ходимлари малакасини ошириш курсларида меҳнат органлари ходимлари малакасини ошириш;”

37-банд қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“37. Меҳнат соҳасидаги лойиҳаларни бошқариш маркази” МЧЖ (кейинги ўринларда – Лойиҳаларни бошқариш маркази). Лойиҳаларни бошқариш марказига Вазир томонидан лавозимга тайинланадиган ва лавозимдан озод этиладиган директор раҳбарлик қиласи;

Лойиҳаларни бошқариш маркази директорининг Вазир томонидан лавозимга тайинланадиган ва лавозимдан озод этиладиган икки нафар ўринбосари, шу жумладан бир нафар биринчи ўринбосари бўлади.

Лойиҳаларни бошқариш маркази масъулияти чекланган жамият шаклидаги ташкилот ҳисобланади (таъсисчиси – Вазирлик).”

40-банд қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“40. Банд бўлмаган аҳолига хизмат кўрсатувчи “Ишга марҳамат” мономаркази (кейинги ўринларда – “Ишга марҳамат” мономаркази) давлат муассасаси ҳисобланади.

Вазирлик “Ишга марҳамат” мономарказининг таъсисчиси ҳисобланади.

“Ишга марҳамат” мономарказига Вазир томонидан лавозимга тайинланадиган ва лавозимдан озод этиладиган Мономарказ директори раҳбарлик қилади.

“Ишга марҳамат” мономаркази директорининг Вазир томонидан лавозимга тайинланадиган ва лавозимдан озод этиладиган уч нафар ўринбосари, шу жумладан бир нафар биринчи ўринбосари бўлади.

“Ишга марҳамат” мономаркази фаолияти Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари, хўжалик фаолияти натижасида тушган маблағлар ва қонун ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан молиялаштирилади.”

49-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“49. Вазирлик марказий аппарати ва ҳудудий меҳнат органларининг барча ходимларига Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан давлат бошқаруви органларида кўп йиллик меҳнати учун қуйидаги ҳажмларда (рағбатлантириш коэффициентини ҳисобга олган ҳолда лавозим маошига белгиланган коэффициентларда) ҳар ойда мукофот пули тўланади: 3 йилдан 5 йилгача – 0,2; 5 йилдан 10 йилгача – 0,4; 10 йилдан 15 йилгача – 0,6; 15 йилдан юқори – 0,8.”;

б) 2-илованинг 8-бандида:

йигирма еттинчи хатбоши қуйидаги мазмундаги йигирма еттинчи –йигирма тўққизинчи хатбошилар билан алмаштирилсин:

“Аҳоли бандлигига кўмаклашиш маркази, етказиб берувчи ташкилотлар ва томорқа ер эгалари ўртасида тузилган уч томонлама шартномалар асосида енгил конструкцияли иссиқхоналар ўрнатиш учун – базавий ҳисоблаш микдорининг 30 бараваригача, суғориш воситалари харид қилиш учун – базавий ҳисоблаш микдорининг 10 бараваригача, уруғликлар ва кўчатлар сотиб олиш учун – базавий ҳисоблаш микдорининг 3 бараваригача субсидиялар ажратиш;

ишсиз фуқаролар, кам таъминланган оилалар аъзолари ва ташқи меҳнат миграциясидан қайтиб келган шахсларга уларнинг бандлигини таъминлаш мақсадида ташкил этиладиган қишлоқ хўжалиги кооперативлари устав фондига улуш сифатида киритиш учун – базавий ҳисоблаш микдорининг 10 бараваригача субсидиялар ажратиш;

“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси таркибидаги қўлда гилам ва ипак мато тўқиши билан шуғулланувчиларга З тадан кам бўлмаган иш ўрни яратиш шарти билан гилам ва ипак мато тўқиши дастгоҳини харид қилишга сарфланадиган харажатларни қоплаш учун – ҳар бир дастгоҳ учун базавий ҳисоблаш микдорининг 10 баравари микдорида субсидиялар ажратиш;”;

йигирма саккизинчи хатбоши ўттизинчи хатбоши деб ҳисоблансин.

22. Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 16 январдаги 38-сон Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардиясининг спорт курашлари бўйича ихтисослаштирилган олимпия захиралари мактаби фаолиятини ташкил этиш тўғрисидаги қарорининг 3-банди еттинчи хатбошисидаги “Энг кам иш ҳақи

микдорига” сўзлари “базавий ҳисоблаш микдорига” сўзлари билан алмаштирилсин.

23. Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 29 апрелдаги 365-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг Божхона институти бакалавриатига ўқишга қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомда:

а) 5-банд қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“5. 2021/2022 ўқув йилидан бошлаб Институтга ўқишга кирувчи номзодлар учун тест синови топшириладиган фанлар мажмуаси икки бўлимга ажратилиб, биринчи бўлимга барча тест топширувчилар учун мажбурий учта фан – она тили (ўзбек, рус ёки қорақалпок тили), математика ва Ўзбекистон тарихи, иккинчи бўлимга бакалавриат таълим йўналишига мос иккита фан киритилади.

Тест синовлари топшириладиган фанлар мажмуасининг иккинчи бўлимида:

“Божхона иши” таълим йўналиши бўйича – математика, чет тили;

“Юриспруденция” (иқтисодий хавфсизликни ҳуқуқий таъминлаш) таълим йўналиши бўйича – тарих, чет тили фанларидан тест синовлари ўтказилади.

Тест синовлари топшириладиган фанлар бўйича ҳар бир тўғри жавоб учун ажратиладиган баллар микдори Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси томонидан тасдиқланади”.

б) 6-банд қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“6. Институтга:

умумий ўрта, ўрта маҳсус ва касб-хунар таълими маълумотига эга бўлган;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 12 сентябрдаги ПҚ-4447-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг ҳарбий хизматни ўташ тартиби тўғрисидаги низом талабларига жавоб берадиган;

ҳарбий хизматни ўтамаган ўн етти ёшдан йигирма уч ёшгача бўлган, шу жумладан ўқишга қабул қилинган йили ўн етти ёшга тўладиган фуқаролар;

ўн саккиз ёшдан йигирма беш ёшгача бўлган, шу жумладан ўқишга қабул қилинган йили ўн саккиз ёшга тўладиган, офицерлар таркиби ҳарбий унвонларига эга бўлмаган ҳарбий хизматчилар ва ҳарбий хизматга мажбурлар танлов асосида қабул қилинади.

Номзодларнинг бўйи 165 см.дан (қиз болалар учун 160 см) паст бўлмаслиги лозим”.

в) 38-бандга қўйидаги мазмундаги хатбошлар қўшилсин:

“Қабул йилида 11-синф негизидаги умумий ўрта ёки ўрта маҳсус таълим муассасаларини тамомлаган номзодларнинг маълумоти тўғрисидаги ҳужжатлар аслини қабул йилининг 25 июнь кунига қадар Қабул комиссиясига етказишлари лозим.

Тест синовларига тавсия этилган номзодлар шунингдек, уларнинг мазкур Низомнинг 4-бобида назарда тутилган имтиёzlари (агарда мавжуд бўлса) ҳақидаги маълумотлар қабул йилининг 1 июлига қадар Қабул комиссияси томонидан Давлат тест марказининг маҳсус онлайн дастурига киритилади”.

г) 54-бандда:

иккинчи хатбоисидаги “июлигача бўлган вақтда” сўzlари “июль куни катта сифимдаги биноларда” сўzlари билан алмаштирилсин;

куйидаги мазмундаги хатбоши қўшилсин:

“Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги тест синовлари ўтказиладиган тегишли жойларни шахсни идентификациялаш воситалари (видеофиксация ва бармоқ изларини текширувчи воситалар) видеокузатув, мобиль алоқа тўлқинини тўсувчи қурилмалар билан таъминлайди, ўтказилган тест синовлари жараёни бўйича видео ёзувларни сақлайди ва уларни тест синовлари ўтказилган куннинг эртасига Давлат тест марказига топширади”.

д) 55-банд қуийдаги таҳрирда баён этилсин:

“55. Давлат божхона қўмитасининг Моддий ёрдам, ижтимоий ҳимоя, божхона органларини ривожлантириш ва кўзда тутилмаган харажатлар маҳсус жамғармаси маблағлари ҳисобидан қуийдаги ҳаражатлар қопланади:

тест синовлари ўтказиладиган кунда Давлат тест маркази вакиллари, бино раҳбарлари ва гуруҳ назоратчиларининг меҳнатига ҳақ тўлаш;

тест синовларини ўтказиш жараёнида номзодлар, Давлат тест маркази вакиллари, бино раҳбарлари ва гуруҳ назоратчиларини етарли микдорда ичимлик суви, ҳаворанг пастали шарикли ручкалар билан таъминлаш учун маблағлар”.

е) 57-банд қуийдаги таҳрирда қилинсин:

“57. 2021/2022 ўқув йилидан бошлаб миллий ёки ҳалқаро сертификатнинг қуийдаги даражаларининг бирига эга бўлган номзодларга чет тили фанидан белгиланган максимал балл берилади ҳамда улар ушбу фан бўйича тест синовидан озод этиладилар:

инглиз тили учун – миллий сертификат ёки International English Language Testing System (IELTS 5,5), Test of English as a Foreign Language (TOEFL IBT 72), Cambridge Assessment English FCE ҳалқаро имтиҳон тизимлари бўйича тилни билиш даражалари B2 ва ундан юқори;

япон тили учун – миллий сертификат ёки Japanese Language Proficiency Test (JLPT № 2) ҳалқаро имтиҳон тизимлари бўйича тилни билиш даражалари B2 ва ундан юқори;

немис тили учун – миллий сертификат ёки Goethe-Zertifikat, Deutsches Sprachdiplom (DSD), Test Deutsch als Fremdsprache (Test DAF) ҳалқаро имтиҳон тизимлари бўйича тилни билиш даражалари B2 ва ундан юқори;

француз тили учун – миллий сертификат ёки Diplôme d'Etudes en Langue Française (DELF), Test de Connaissance du Français (TCF4) халқаро имтиҳон тизимлари бўйича тилни билиш даражалари B2 ва ундан юқори;

бошқа тиллар учун – миллий сертификат ёки халқаро имтиҳон тизимлари бўйича тилни билиш даражалари B2 ва ундан юқори”.

ж) 61-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“61. Хизмат мажбуриятларини бажариш чоғида ҳалок бўлган ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлари (ички ишлар органлари бундан мустасно) ходимларининг фарзандлари Институтга дастлабки ва маҳсус касбий танлов натижалари ҳамда тегишли вазирлик ёки идора раҳбарининг тақдимномаси асосида, Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш бўйича Давлат комиссиясининг қарори билан Давлат тест маркази томонидан ўтказиладиган тест синовларисиз белгиланган қабул квоталари ичida Институт бакалавриатига ўқишга қабул қилинадилар.

Ҳарбий хизмат мажбуриятларини (хизмат мажбуриятларини) бажариш чоғида ҳалок бўлган ҳамда ҳарбий хизмат мажбуриятларини (хизмат мажбуриятларини) бажариш чоғида ярадорлик, контузия, шикаст олиш ёки касалликлар оқибатида ногирон бўлиб қолган Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучлари таркибига киравчи вазирликлар ва идораларнинг офицер, сержант ва оддий аскарлар таркибига мансуб бўлган контракт бўйича ҳарбий хизматчиларининг (Миллий гвардия ходимларининг) фарзандлари тегишли вазирлик ва идораларнинг тавсияномаси асосида Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш бўйича Давлат комиссиясининг қарори билан Давлат тест маркази томонидан ўтказиладиган тест синовларисиз, белгиланган қабул квоталаридан ташқари Институт бакалавриатига ўқишга қабул қилинадилар.

Терроризм ва жиноятчиликка қарши курашиш ҳамда жамоат хавфсизлигини таъминлаш чоғида ҳалок бўлган ёки олган жароҳати туфайли ногирон бўлиб қолган ички ишлар органлари ходимларининг фарзандлари дастлабки ва маҳсус касбий танлов натижалари ҳамда Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазирининг тақдимномаси асосида Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш бўйича Давлат комиссиясининг қарори билан Давлат тест маркази томонидан ўтказиладиган тест синовларисиз қабул квоталаридан ташқари Институт бакалавриатига ўқишга қабул қилинадилар.

Хуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашга муносиб ҳисса қўшган, хизмат ёки илмий фаолиятида юқори натижаларга эришган ички ишлар органларининг амалдаги ходимларининг фарзандлари ажратилган беш фоизли квоталар доирасида дастлабки ва маҳсус касбий танлов натижалари ҳамда Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазирининг тақдимномаси асосида Давлат тест маркази томонидан ўтказиладиган тест синовларисиз қабул қилинадилар.

Ички ишлар органлари амалдаги ходимларининг фарзандларини ажратилган беш фоизли квоталар доирасида Институтга қабул қилишда ўринлар махсус касбий танлов натижалари бўйича тўпланган баллардан келиб чиқиб кетма-кетлик тартибида тақсимланади.

Махсус касбий танлов натижалари тенг бўлган ҳамда ажратилган беш фоизли қабул квоталари бўйича охирги ўринни эгаллашга даъвогарлар орасида касбий танлов босқичининг якка тартибдаги яқуний сұхбат тадбирида энг юқори натижага эга бўлган номзод мазкур имтиёзли ўринга ўқишга қабул қилинади.

Ажратилган беш фоизли қабул квоталарига қабул қилинмаган номзодлар махсус касбий танлов натижалари бўйича тўплаган баллари билан умумий тартибида танловда иштирок этадилар.

Институтга номзодлар қабули учун умумий ўринлар сони таркибида имтиёзли квоталар доирасида вазирлик ва идораларга ажратиладиган ўринлар сонини белгилашда ўрта арифметик ҳисоблашдан фойдаланилади ва қўйидагиларга амал қилинади:

бутун рақамдан кейинги рақамлар $0,5 - 0,99$ оралигини ташкил эса, яхлитланган ҳолда 1 та қўшимча ўрин ажратилади;

бутун рақамдан кейинги рақамлар $0,01 - 0,49$ оралигини ташкил эса, яхлитланган ҳолда қўшимча ўрин ажратилмайди”.

з) 64-банднинг биринчи хатбошисидаги “61 – 63-бандларида” сўzlари “61-банди биринчи хатбошиси ва 63-бандида” сўzlари билан алмаштирилсин.

и) 67-бандга қўйидаги мазмундаги хатбошилар қўшилсин:

“Имтиёзга эга амалдаги ҳарбий хизматчиларнинг фарзандларига ажратилган беш фоизли квота ва Миллий гвардиянинг хизматдаги ҳарбий хизматчи ва ходимлари фарзандларига икки фоизли квота бўйича ажратилган ўринларга номзодлар вазирлик ва идоралар кесимида танловда иштирок этадилар ҳамда ўринлар Давлат тест маркази томонидан ўтказилган тест синовлари натижасига кўра тўпланган баллардан келиб чиқсан ҳолда навбатдаги кетма-кетлик тартибига мувофиқ тақсимланади.

Вазирлик ва идоралар кесимида имтиёзга эга амалдаги ҳарбий хизматчиларнинг фарзандларига ажратилган беш фоизли квота ва Миллий гвардиянинг хизматдаги ҳарбий хизматчи ва ходимларининг фарзандларига ажратилган икки фоизли квота бўйича охирги ўринда турувчи номзоднинг тест синовларида тўплаган жами бали билан ундан кейинги ўринларда турувчи номзоднинг тўплаган баллари бир хил бўлган тақдирда улар орасидан таълим йўналиши фанлари бўйича энг кўп балл тўплагани ўқишга қабул қилинади”.

к) 6-илованинг 2-бандига қўйидаги мазмундаги хатбоши қўшилсин:

“Номзодларни индивидуал-психологик ўрганиш тадбирини компьютер технологияларига асосланган махсус автоматлаштирилган дастур ёрдамида ҳам ўтказиш мумкин”.

24. Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 29 апрелдаги 366-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси хузуридаги Тиббиёт бош бошқармаси тўғрисидаги низомнинг 24-банди иккинчи – бешинчи хатбошилари куйидаги таҳирда баён этилсин:

“қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари сотиб олишга моддий ёрдам (базавий ҳисоблаш миқдорининг 10 баравари миқдорида);

юбилей ва муҳим саналар муносабати билан қимматбаҳо совғалар билан мукофотлаш (базавий ҳисоблаш миқдорининг 6 баравари миқдорида);

овқатланиш қийматини ва шаҳар жамоат транспортида йўлкирани қоплаш бўйича компенсация пул тўловлари (базавий ҳисоблаш миқдорининг 3 баравари миқдорида);

вақтингчалик қийинчиликлар ва оиласидаги фожиали воқеалар муносабати билан ходимларга моддий ёрдам (базавий ҳисоблаш миқдорининг 20 баравари миқдорида).”

25. Вазирлар Маҳкамасининг “Меҳнат бозорида меҳнат муносабатларини тартибга солишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2019 йил 6 сентябрдаги 743-сон қарорида:

а) 4-банддаги “Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги” сўzlари “Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Гидрометеорология хизмати маркази (Ўзгидромет)” сўzlари билан алмаштирилсин;

б) 1-илованинг 1-иловасида:

“Бухоро вилояти” блокига қуйидаги мазмундаги қаторлар қўшилсин:

“	Олот тумани	20	2	.
	Қорақўл тумани	20	2	.

“Намаган вилояти” блокидан кейин қуйидаги мазмундаги блок қўшилсин:

“	Қашқадарё вилояти			.
	Муборак тумани	20	2	.

в) 2-иловага иловада:

6-позиция қуйидаги таҳирда баён этилсин:

“	6.	07.10.0 07.29.0 07.21.	Темир рудасини қазиб олиш Рангли металл рудаларини қазиб олиш Уран ва торий рудасини қазиб олиш	Темир рудасини, рангли металлар рудаларини қазиб олиш ва бойитиш: мавжуд ва қурилаётган корхоналарда ер ости ишларида (шу жумладан, кон-капитал ишларида, саноат разведкаси, конлардаги ва очик конлардаги дренаж ишларида), маркшейдерлик ташкилотларида; темир ва рангли металл рудаларини қазиб олиш учун	1,682
---	----	--------------------------------------	---	--	-------

		<p>мавжуд ва курилаётган корхоналарда еости ишларида (шу жумладан, кон-капитал ишларида, саноат разведкаси) ва ўта оғир ва ўта заарли меҳнат шароитларида кон-кимё хомашёси қазиб олиш:</p> <p>ставкаларнинг 1-гурухи бўйича** ставкаларнинг 2-гурухи бўйича**; очик кон ишларида, уюмларда, осма канат йўлларида, рудалар шихтасида, драга ва гидравликаларда, магнезит ва кон-кимё хомашёси қазиб олишда;</p> <p>ўта оғир ва ўта заарли меҳнат шароитларида иш олиб бориладиган ишлаб турган конлардаги очик кон ишларида;</p> <p>ўта оғир ва ўта заарли меҳнат шароитларида иш олиб бориладиган ишлаб турган конлардаги очик кон ишларида;</p> <p>ишлаб турган ва курилаётган шахталар, конлар, очик конлар юзалиридан ерларни рекультивация қилиш, рудаларни бойитиш ишларида.</p> <p>Уран ва торий рудасини қазиб олиш:</p> <p>ер ости ишларида (шу жумладан, кон-капитал ишларида, саноат разведкаси, конлардаги ва очик конлардаги дренаж ишларида), маркшейдерлик ташкилотларида;</p> <p>ер ости ишларида ўта оғир ва ўта заарли меҳнат шароитларидаги кон-кимё хомашёси қазиб олиш;</p> <p>очик кон ишларида, уюмларда, осма канат йўлларида, рудалар шихтасида, драга ва гидравликаларда, магнезит ва кон-кимё хомашёси қазиб олишда.</p>	
			1,854
			2,059
			1,423
			1,520
			1,914
			1,914
			2,339
			1,423
			”.

16-позиция қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“ 16.	Кимё маҳсулотлари ишлаб чиқариш		
	20.11.0	Бирламчи	Куйидаги шароитларда бирламчи
	20.12.0	шаклларда асосий	шаклларда асосий кимёвий

	20.13.0 20.14.0 20.15.1 20.15.2 20.16.0 20.17.0 20.20.0 20.30.0 20.41.0 20.42.0 20.52.0 20.53.0 20.59.0 20.60.0	кимёвий моддалар, ўғитлар ва азот бирикмалари, пластмассалар ва синтетик каучук ишлиб чиқариш	моддалар, ўғитлар ва азот бирикмалари, пластмассалар ва синтетик каучук ишлиб чиқариш бўйича ишчилар томонидан амалга ошириладиган барча турдаги ишилар: нормал меҳнат шароитларида; оғир ва заарли меҳнат шароитларида; ўта оғир ва ўта заарли меҳнат шароитларида.	1,053 1,189 1,306
	20.51.0	Портловчи моддалар ишлиб чиқариш	Портловчи моддалар ишлиб чиқариш бўйича ишчилар томонидан амалга ошириладиган асосий ишлиб чиқаришнинг барча турдаги ишилари: нормал меҳнат шароитларида; оғир ва заарли меҳнат шароитларида; ўта оғир ва ўта заарли меҳнат шароитларида.	1,211 1,367 1,502

19 -позиция қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“19. Металл бўлмаган бошқа минерал маҳсулотлар ишлиб чиқариш				
	23.11.0 23.12.0 23.13.0 23.14.0 23.19.0	Шиша ва шишадан ясалган буюмлар ишлиб чиқариш	Шиша ва шишадан ясалган буюмлар ишлиб чиқариш бўйича ишчилар томонидан амалга ошириладиган асосий ишлиб чиқаришнинг барча турдаги ишилари: нормал меҳнат шароитларида; оғир ва заарли меҳнат шароитларида; ўта оғир ва ўта заарли меҳнат шароитларида.	1,053 1,189 1,306
	23.99.0	Бошқалар	Бошқа тоифаларга киритилмаган металл бўлмаган бошқа минерал маҳсулотлар ишлиб чиқариш бўйича ишчилар томонидан амалга ошириладиган асосий ишлиб чиқаришнинг барча турдаги ишилари, ишлиб чиқаришдаги назоратчилар: нормал меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 3-гурухи	1,228

			бўйича; оғир ва заарли меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 2-гурухи бўйича; ўта оғир ва ўта заарли меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 1-гурухи бўйича.	1,306
				1,443 ”.

21 – 23-позициялар қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“21. Металлургия саноати*				
	24.10.0	Чўян, пўлат ва темир қотиши ма ишлаб чиқариш	Металлургия, прокат, темир қотиши ма қувур, кокс-кимёвий, ўтга чидамли ишлаб чиқаришнинг асосий цехлари ишчилари, ишлаб чиқаришдаги назоратчилар: нормал меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 3-гурухи бўйича; оғир ва заарли меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 2-гурухи бўйича; ўта оғир ва ўта заарли меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 1-гурухи бўйича. Нормал меҳнат шароитларида қора металл парчаларини қайта ишлаш корхоналари ва цехлари	1,228 1,306 1,443 1,053
	24.20.0	Пўлат қувур, қувур ўтказгич, профил, фитинглар ишлаб чиқариш	Ўшанинг ўзи	Ўшанинг ўзи
	24.31.0 24.32.0 24.33.0 24.34.0	Бирламчи ишлов бериш йўли билан бошқа пўлат буюмларни ишлаб чиқариш	Ўшанинг ўзи	Ўшанинг ўзи
	24.41.0 24.42.0 24.43.0 24.44.0 24.45.0	Асосий асл ва рангли металлар ишлаб чиқариш	Металлургия ва кимё-металлургия ишлаб чиқариш, руда агломерацияси, кўмир ва графт электродлари, каттиқ қоришмалар, алюминий, фторид тузлари ишлаб чиқариш, рангли металларни қайта ишлаш, қувурлар ва симларни ишлаб чиқариш,	

			конструкциялар, қотишмалар, прокладкалар ишлаб чиқаришнинг асосий цехлари ишчилари: ставкаларнинг 3-гурухи бўйича; ставкаларнинг 2-гурухи бўйича; ставкаларнинг 1-гурухи бўйича. Нормал меҳнат шароитларида қора металл парчаларини қайta ишlaш бўйича корхоналар, цехлар	1,228 1,306 1,443 1,053
	24.51.0 24.52.0 24.53.0 24.54.0	Металл қуиши	Ўшанинг ўзи	Ўшанинг ўзи
22.	Машина ва ускуналардан ташқари тайёр металл буюмлар ишлаб чиқариш			
	25.50.0	Ролик лист эгувчи машинада лист металлни роликлар билан болғалаб ясаёт, пресслаш, қолиплаш, профиллаш; кукун металлургияси	Ролик лист эгувчи машинада лист металлни роликлар билан болғалаб ясаёт, пресслаш, қолиплаш, профиллаш; кукун металлургия бўйича ишлар: нормал меҳнат шароитларида; оғир ва заарли меҳнат шароитларида; ўта оғир ва ўта заарли меҳнат шароитларида.	1,228 1,306 1,443
	25.11.0	Курилиш металл конструкциялари ва буюмлари ишлаб чиқариш	1) Металлга ишлов бериш дастгоҳларида металл ва бошқа материалларни қирқиб ишлов бериш бўйича ишлар, металл ва бошқа материалларни қолиплаш, асбоб-ускуналарни тайёрлаш ва таъмирлаш ишлари. 2) Асосий корхона ва инструментал цехлар (участкалар) ишчилари томонидан бажариладиган бошқа ишлар.	1,131 1,014
	25.21.0	Радиаторлар ва марказий иситиш қозонлари ишлаб чиқариш	Ўшанинг ўзи	Ўшанинг ўзи
	25.29.0	Бошқа металл цистерна, резервуар ва контейнерлар ишлаб чиқариш	Ўшанинг ўзи	Ўшанинг ўзи
	25.30.0	Марказий иситиш қозонларидан	Ўшанинг ўзи	Ўшанинг ўзи

		ташқари бүг козонлари ишлаб чиқариш		
	25.40.0	Курол ва ўқ- дорилар ишлаб чиқариш	1) Металлга ишлов бериш дастгоҳларида металл ва бошқа материалларни қирқиб ишлов бериш бўйича ишлар, металл ва бошқа материалларни қолиплаш, ассоблар ва жиҳозларни тайёрлаш ва таъмирлаш ишлари; 2) Асосий корхона ва инструментал цехлар (участкалар) ишчилари томонидан бажариладиган бошқа ишлар.	1,131 1,014
	25.61.0	Металларга ишлов бериш ва металларни қопламалар билан қоплаш	Металларга ишлов бериш ва металларни қопламалар билан қоплашда бевосита банд бўлган ишчилар ҳамда металларга ишлов бериш ва металларни қопламалар билан қоплашга тайёрлаш ва хизмат кўрсатиш билин банд бўлган ишчилар, ишлаб чиқаришдаги назоратчилар: нормал меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 3-гурухи бўйича; оғир ва заарли меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 2-гурухи бўйича; ўта оғир ва ўта заарли меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 1-гурухи бўйича.	1,053 1,228 1,306
	25.93.0	Симдан буюмлар, занжирлар ва пружиналар ишлаб чиқариш	Симдан буюмлар, занжирлар ва пружиналар ишлаб чиқаришда бевосита банд бўлган ишчилар: нормал меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 3-гурухи бўйича; оғир ва заарли меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 2-гурухи бўйича; ўта оғир ва ўта заарли меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 1-гурухи бўйича.	1,053 1,228 1,306

	25.94.0	Маҳкамлаш учун ва резбали буюмлар ишлаб чиқариш	Маҳкамлаш учун ва резбали буюмлар ишлаб чиқаришда бевосита банд бўлган ишчилар: нормал меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 3-гурухи бўйича; оғир ва зарарли меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 2-гурухи бўйича; ўта оғир ва ўта зарарли меҳнат шароитларида ёки ставкаларнинг 1-гурухи бўйича.	1,053 1,228 1,306
23.	Машина ва ускуналарни ишлаб чиқариш			
	28.11.0	Умумий	1) Ўта аниқ ва мураккаб пресс-	1,267
	28.12.0	фойдаланишга	формалар, штамплар,	
	28.13.0	мўлжалланган	мосламалар, асбоб-ускуналар,	
	28.14.0	машина ва	приборлар ва ускуналар	
	28.15.0	ускуналарни ишлаб чиқариш	тайёрловчи инструментал ва бошқа цехларнинг универсал ускунасида банд бўлган ишчи чилангар-асбобсозлар ва дастгоҳ ишчилари. Ўта мураккаб маҳсулот тайёрлаш билан банд бўлган ноёб ускунада ишловчи дастгоҳ ишчилари. Ўта мураккаб ва ноёб ускунани таъмирловчи ва унга хизмат кўрсатувчи чилангар-таъмирловчилар, созловчилар, электр монтёрлар ва электр механиклар;	
			2) Металлга ишлов бериш дастгоҳларида металлар ва бошқа материалларни қирқиб, уларга ишлов бериш бўйича дастгоҳ ишчилари. Металл ва бошқа материалларни қолиплаш ишлари, асбоб-ускуналарни тайёрлаш ва таъмирлаш ишлари. Асбоб-ускуналар тайёрлаш ва таъмирлаш ҳамда техник жиҳозлаш ишлари. Газ билан кесиш ва электр пайвандлаш ишлари;	1,170

			3) Пўлат, қўйма темир ва рангли металлардан қўйма эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш: нормал меҳнат шароитларида; оғир ва зарарли меҳнат шароитларида; ўта оғир ва ўта зарарли меҳнат шароитларида. 4) Асосий ишлаб чиқаришдаги бошқа ишлар.	1,053 1,170 1,228 1,053
	28.21.0 28.22.0 28.23.0 28.24.0 28.25.0 28.29.0	Умумий фойдаланишга мўлжалланган бошқа машина ва ускуналарни ишлаб чиқариш	Ўшанинг ўзи	Ўшанинг ўзи
	28.30.0	Кишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги техникаларини ишлаб чиқариш	Ўшанинг ўзи	Ўшанинг ўзи
	28.41.0 28.49.0	Босим остида металларга ишлов бериш учун ускуналар ва механик дастгоҳлар ишлаб чиқариш	Ўшанинг ўзи	Ўшанинг ўзи
	28.91.0 28.92.0 28.93.0 28.94.0 28.95.0 28.96.0 28.99.0	Махсус вазифаларга мўлжалланган бошқа техника турларини ишлаб чиқариш	Ўшанинг ўзи	Ўшанинг ўзи

25-позиция қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“ 25.	Электр таъминоти, газ, буғ етказиб бериш ва ҳавони кондициялаш		
	35.11.1 35.11.2	Электр энергиясини ишлаб чиқариш	Электр энергияси ишлаб чиқаришда бевосита иштирок этувчи барча мутахассисликлар ишчилари, шу жумладан, ёрдамчи ишчилар.
	35.12.0 35.13.0	Электр энергиясини узатиш ва тақсимлаш	Электр тармоқлари ва подстанциялар корхоналари ишчилари.
	35.11.9	Атом электр станциялари томонидан электр	Электр энергияси ишлаб чиқаришда бевосита иштирок этувчи барча ихтисосликдаги

		энергияси ишлаб чиқариш	ишчилар, шу жумладан, ёрдамчи ишчилар.	
	35.21.0	Газ ишлаб чиқариш	Нормал мөхнат шароитларидағи ишларда; оғир ва заарли мөхнат шароитларидағи ишларда; ўта оғир ва заарли мөхнат шароитларидағи ишларда.	1,052 1,189 1,306 ..

34-позиция қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“	34. 49.31.0	Шаҳар ва шаҳар атрофига қатнайдыган куруқлиқдаги йўловчи транспорти	Автотранспорт воситалари (автомобиллар), электртранспорт ҳайдовчилари***	1,228
---	-------------	---	--	-------

қуйидаги мазмундаги 53-позиция қўшилсин:

“	53.	Бошқа фаолият турлари		
			Сув иншоотларида бевосита банд бўлган тракторист-ҳайдовчилар; сувни кимёвий тозалаш, сув сатҳини ўлчаш ва тартибга солиш, минерал хомашёнинг намуналарини олиш ишлари; Металл буюмларнинг, кимёвий таркибини ва физик-механик хусусиятларини аниқлаш ва хомашёларни, ўта чидамли буюмлар, ёқилғи-мойлаш материалларини ва бошқа материалларни назорат қилиш, сертификатлаш синовлари ва ишлаб чиқаришдан металл маҳсулотларини назорат қилиш бўйича ишлар.	1,053 1,053 1,053

изоҳ қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“*) Металлургия саноатида технологик ишлар ва ишлаб чиқариш турлари бўйича табақалаштирилган тармоқ коэффициентлари мөхнат шароитига кўра ёки жамоа шартномасида белгиланган иш ҳақи шартларига қараб ставкалар гуруҳига асосан қўлланилади.

**) Ишчиларга иш ҳақи тўлаш ставкалари гуруҳлари корхоналар томонидан технологик жараёндаги касбнинг аҳамиятига, ишни бажаришдаги унинг мураккаблиги ва шароитларига қараб жамоа шартномасида белгиланади.

***) Тармоқ коэффициенти иқтисодий фаолият туридан қатъи назар ер устида ҳаракатланадиган автомобиль ва электр ер усти транспорти ҳайдовчиларининг тариф ставкасига татбиқ этилади.”